

පිළිකා හා ගෙඩි වෙදකම

පිළිකා හා ගෙඩි

දෙ,ස් කිපීමෙන් ශරීරයෙන්ම උපදනා පිළිකාය, ගෙඩිය, ආගන් තුකව හටගන්නා පිළිකාය, ගෙඩියයි දෙවැදුරුම් ලෙසකින් අපේ පැරණි දෙශීය වෛද, ගුන්ථයන්හි මේ රෝග දක්වා තිබේ.

තිසේ පටන් පාදය දක්වා හටහන්නාවූ හෙඩි හාරද,ස් හනළිස් අටකැයි සංඛාහ වශයෙන් දක්වනු ලැබේ මේවායින් ඉතා කපුරු අසාඛහ විසාදී ඇත්තේ හිසේ තෙල්වල, උකුණුවල, තළලමැද, අනු පිට, හක්කේ, දිවේ, ළමැදේ, යටිබබේ ආදි තැන්වලය

ශරීරයේ ගුල්ම දෙෂයෙන් එන විසාදිද **පණු**කැවිලි විසාදිය තලලේද හටගන්නේය.

ඉරිත්තු බණුත තමින් උකුණුවලේ ගෙඩියක්ද තෙල්වලේ හුඹස් බණුත ගෙඩියද වාතුවිසාදියද සන්නි විසාදියද සන්නි ශඩුවද යන නම්වලින් හඳුන්වන ගෙඩිද හිසේ හටගන්නා ඒවාය.

කම්මුල්වලැ කම්මුල් විසාදියද ගෙඩියද සන්නිවිසාදියද සන්නි ගෙඩියද කත යට වාතයෙන් හා සන්නියෙන් විසාදිද කණාමාල ගඩුද ලේරත ගෙඩිද දුවත රත ගෙඩිද මුහුණ පෙදෙසේ හටගන් නේය.

කට තුලෑ ශ්ලේෂ්මාගඩු, ගලගුහගඩු, සෙම්සන්නි ගඩු, කරමල් විසාදි, වාතෙන් හා පිතෙන්ද තුන්දෙසින්ද එන නොගෙක් ආකාර ගෙඩි පිළිකා හටගන්නේග.

දෙබැම බැම පිළිකා, බැම විසාදි, සොර විසාදි, කපාල විසාදි ආදි තොගෙක් ආකාර විසාදි හටගන්නේග. නළල ශව මස්පිළිකාවද නුවන් පිළිකාවද හටගන්නේය. කුල ලෙසි උගුර මැද බෙලි උදර විසාදිශ සැදෙන්නේය. නවත් එහි බෙලි උදර සොර විසාදිග යන නමින් විසාදියක් හටගනී

කත යට එන විසාදිය දවසක්න් දෙකකින් යටිතල්ලට් බැස සෙම කෝපකර උඩුතල්ලත් අවුරා සතියකින් මරු ලඟකරන හෙයින් ඉතා නපුරුය. කල්යන්ට නොදී වහා පිළිගම් කටයුතුය.

බෙල්ලේ ඇලපිට කපාල විසාදිය හෙටගනී. එතැනම සන්ති විසාදිය නමින්ද තවත් ගඩු වන්නේය.

තාසයේ තහපිළිකාව සැදෙයි. හනු පිට හනු පිළිකාවද සොර විසාදියද සන්නි බඥනේද හකු පිළිකාවද හකු විසාදියද කට ඇතුළ දත් පිළිකාවද මුක සිලන්දුවද මුක චාමරයද නයිසිලන්දුවද දිවේ දිවකටුද ඇදි බොහෝ පිළිකා හටගන්නේය.

උරසේ උරබඥනය, උරවීසාදිය, ශල්සෑර විසාදිය යනාදි ගෙඩි හටගන්නේය. ශල්සෑර විසාදිය තුන්මාසයක් ශිය තැන පැසවන් නේය

කිහිල්ලේ කිහිලි බඥනයද සන්නිවාදන් ගෙඩියද කිහිලි ගඩුද සොර විසාදිද හටගන්නේය. කිහිලි විසාදිවලදී සමහර විට ගෙඩි හනක් එකට පොකුරු විසාදිය සැදෙන්නේය.

ඇලගේ ඇල බණුනයද කඩුත්තු විසාදියද ඇතුලේ සොර විසා දියද හටගනී. යට්බඩ පිටතින් පටන්ගෙන ඇතුළ දක්වා කලල් බණුනේ හටගන්නේය. බඩවැල්වලද පිළිකා විසාදි බොහෝ හට ගන්නේය. කාමලාවෙන් ගෙඩිද අශීස් අර්බුදද කිුම් කොෂ්ඨද හටගන්නේය.

ඉකිලියේ ඉකිලි බඥනද ඉකිලි නඩුද ඉකිලි රතද ඉකිලි විසා දීද ඉකිලි යට හා උඩ සූරතිවාදන් සන්ති බඥනයද හටගන්නේය තොතාතේ හුඹස් බණුන සද තැලි විසාදියද කුරුලෑ ගඩුද සොර විසාදිද බොහෝ හෙඩි සැදෙන්නේය.

කලවේ කුරුලෑ රත් විසාදිගද කෙණ්ඩේ මස් පිළිකාවද පිළිකා බණුතද සොර වියල්ද හටගන්නේය.

වලලුකරේ හා පෘද පතුලෙහි රත පිළිකඥ රත් පුල්ලියද දේව අමාකාර ගඩුද පා පිළිකද පතුල් පැලී වා පිළිකයද සොර විසාදියද ඇහිලි පිළිකය මහපතැහිල්ලේද හටගත්තේය.

මහපතැඟිල්ලේ ඇට පලාගෙන නපුරු විසාදිද නියපොත්ත යට විසාදිද කටුපිළිකාද අමාකාර ගඩුද වා බණුතද හටගන්නේය.

තවද හිසේ ගැට සේ ගෙඩිගැසී කසමින් තලතෙල් සේ දිය බේරෙමින් වා ක්රිප්පන් හටගන්නේය.

ඇත හැම තැත රත්**පා**ටවී තැ**ත තැ**ත **ගෙඩි සැ**දී **කකියා** උත ගැනී පිත් කරප්**පත් සැදෙන්**තේය.

ඇක දුවිල්ල, ශිනියම, සිහි මූලාවද පිතෙන් ආ දොසයයි.

සෙම කෝපයෙන් ආ විසාදිවලට ඇග වනවේ. කැස්ස ඇති වේ. අඩස්සි වී පපුව රිදේ ළමැද ගෙඩි මතුකරයි. ඇගපත උඉදු කරමින් සෙම හිය විට ගෙඩි නැගී සිටී.

සන්නි විසාදිවලට එක වරම අත පහ ඉදිම් ගයි. සමහරෙකුට එක් අංශයක් පමණක් ඉදිමේ කම්මුල් හා උගුර ඉදිම් ඇහිරෙයි. ආහාර අරුචි වේ. බැරි වේ. ශරීරයේ සම පැලී ඕජා වැශිරෙයි.

තුන් දෙස් කිපී ආ ඉරින්තු වාදන් විසාදිවලට හනිදිපත් කකි යයි. තුදට උන ගැනී මුකයේ කළු කාරම බැඳේ උගුර කට වනවේ. මුක අරුචි වේ. දැන දෙපය ඉදිමේ. පිපාසා අධික වේ. ඇගපත සවි නැති වේ. ඇනුම් යයි බඩ ගල සේ නදව කිවේ. ගිනියම වැඩි වේ. පෙකනිය මැද උස්ව සිටී. යටිබඩ අගල් දෙකක් පහතින් ඉදිමි තුන්මසක් ශිය තැන පැසවයි.

මේ ආදි සියලුම විසාදි හටහත් කල්හි පුථමයෙන් ශරීරස ආතුළට බෙහෙත් කර පසුව පිටව බෙහෙත් කටයුතුය. හෙවත් අභාගතරය ශුඩ කොට (විරෙක හරවා) දෙස් සමන කසාය බෙහෙත් දී පිළියම් කටයුතුය.

හකු පිළිකාව

හක්කේ අනු දෙක අතරින් කටගනී. උකුණුවලේ අනුදෙක පිට අටගෙන තුන් මස ගියතැත පැසවයි. දෙපිටට මුන දෙකක් බෙදෙයි.

සෙම ඇරීමට:— හොද්දට දැමූ හොරක එලබටුකර සමව ගෙන අඹරා හක්කේ තබා උදේ සවස සෙමේ අරිතු. පකසු වේ.

හොද්දට දමු ගොරහා, ඉහුරු, මීරිස්, සීනක්කාරන්, වෙඩිලුණු, බටු ඉස්මෙන් අඹරා රෙදිසාඩ බැඳ ශක්කේ තබා සෙම අරිනු.

මුව තුළ තැබීමට:- ඉහුරු, සුදුළුදනු, දෙදුරු, වශපුල්, මසුර තුතු, මීමුරුවට සමෙව ගෙන අඹරා රෙදිකඩක පෞල්ලිනිය බැඳ මුව තුළ තබාගනු. රුදු, කැක්කුම් පනව පෙය්.

පැසුතු බටු, කොටිකත් (කොරිකත්) අඹරා රෙදිකඩෙක බැඳ හක්කේ තබාගනු. නැමට:− වේලා කොල, කුප්පමේනිය කොල, දිවුල්ලාටු, බිම් දුම්මල, සමඵ ගෙන තිඹිරිපොතු ඉස්මෙන් අඹරා ගානු.

කන දුම්මල, අට්ටික්කා කිරි, වරා කිරි, රුක්අතතන කිරි සමව ගෙන අඹරා ගානු. ගෙඩි වීසකේ.

කළු වෙලලන්හිරිය මූල් හා පොතු කුඹුරුඇට මද, පුස්ඇටමද මිරිකුළු යුසින් අඹරා ගෘනු. හනු පිළිකා ගෙඩි වියකේ.

අරඑ, සාදික්කා, සුදුඑැනු, නිකකොල යුසින් අඹරා ගානු

තෝර ඇට, තම්මන්තා ඇට, අරඑ, තෙල්ලි, සියඹලා කොල, කසඹිලියා කොල, කෝමාරිකා, දෙඩම් ඇඹුලෙන් අඹරා හතු පිට ගානු.

ජීටම ගැඹට:− දුම්මැල්ල කොල, හකුරැ සමව ගෙනෙ අට්− ටික්කා කිරි, රැක්අත්තන කිරි සමකර අඹරා ශානු.

නැවීමට හා ගෑමට තවත් බේත්

කොහොඹ ඇට, එඩරු ඇට, කපු ඇට, අබ, කෝන් ඇට, වං ඇපල මුල්, දළුක්**ප**ළු සමයේ ගෙන කොටා කඩපින්නේ නම්බා මද උණුසුමින් හතු පෘඩා තවනු.

ලසුනු, නිපල්, තුරිසි, දිවුල්ලාටු, රුක්අත්තන කිරෙන් අඹර ගෙසි පිට ගැනු. වියකේ.

කපු කොල, දියමෙනේරිය කොල, හි**න් එ**ඩරු, කුප්ප**මේනිය** කොල, අට්ටික්තා පොතු, පොල්සුනු සමග අඹ**රා** හකු පිළිකෙට ගානු. ගුණාවේ. වරා මූල් දෙපලමයි, අමුක්කරා පලමයි, කුරුඳුපොතු පලමයි කොටා දිය චිත්කර දෙදවසක් තබා පෙරා පැති කෙසාරා ගානු

තෙ ල්

වේලා කොල, කුකුරුමාන් පොතු මූල් යුස එක පමණට ගෙන ඊට කළුදුරු, සූදුරු, සුදුළුුනු, ඉහුරු, මිරිස්, අබ, සමව ගෙන වූණි කොර තලතෙල්ද යොදු තෙල් සිඳ ගානු. වන, තුවාල, පිළිකාද දුහ රුදුද ගුණවේ.

කුඹුරු ඇට, කැටිලුණු අබ, කරඳ, කිකිළිබිජු සාරුවෙන් අඹරා ගානු

ගබරතුඩු, කලටි පොල් කිරි හා කුඩු දමනු. ඊට වතුකහඹිලියා පෙතෙර කොල කපු කොල, වල් තම්පලා කොල සමග කොටා සාබලකට මිරිකා තලතෙල් යොදු සිඳ පමණට බා පෙරා තබාගෙන තෙල් ගසනු.

ගබරලපිති කොල, ගුරුල්ලකොල, ඉහුරුකොල, දෙඩම්කොල මීකොල මෙකී බේත් යුස හා තලතෙල්, පොල්තෙල් ඊට සොද සීතක්කාරත්, රත්තම්පලා, පල්මාතික්කත්, අමුක්කරා මුල්, මේවා අඹරා දමා පදමට තෙල් සිඳ ශසනු. හකුපිළිකා ගුණ වෙයි.

හතු පිළිකෙට තද හිතියම් දහ ඇතිවුවොත් තනකිනට අගල් තුනක් ඇර උඩින්ද එම අංශයේ පහ මාපටෑඟිල්ලද (මැද සාවේ) අත්ගොබ තනරය ඇර මැද පෙදෙසෙසිදි ඉස මුදුනද තඹ බොතන මෙන් තවනු. රදේ සිටී.

ඊටම කසාය

කරඳ මුල් සාලං 12 ක් ගෙන වතුර පත අට පතව සිඳවා .සීනි මීපැණි සමග දෙනු. අරළු, වියලි ඉහුරු, ඇහැල පොතු කලං 4 බැගින් වතුර පත අට පතට සිඳවා සීනි මීපැණි දමා දෙනු.

රණවරා පංචාංගය කලං 12 කිරා ගෙන වතුර පත අට පතට සිඳවා සීති මීපැණි මූසුව දෙනු.

දෙඩම්මුල්, ගම්මිරිස් මුල්, ඇහැල පොතු, සිඞී්්්ගුරු කලං තුත බැගින් ගෙන වතුර පත අට පතව සිඳවා සවිඳව හා පෙරැංකායම් පුතිවාප දමා දෙනු. මේ කසාය සියලු පිළිකා ගඩු ආදියට යහපති.

ජටම කැඳක්:– ඔඩු සිටියොත් බැවිල, හිනටි හාල් කැඳ පිස දෙනු. (ඔඩුවලට සැම බේක් පසු පිටුවල ඇත.)

දනත පිළිකාවට (මුක සිලඤුව)

හක්කෝ විදුරුමස පිට වී බූ**වක් සේ හටගනී. මහත්ව** වන**ව** දත් කුණුව යති.

ජුට ඉබ්න්:– හොද්දට දැමූ ගොරත, ඉහුරු, මිරිස්, තිප්පිලි, සවිඳව, සමව ගෙන අඹරා රෙදි කඩ බැඳ දතේ තබා සෙම හරිනු.

කාට සේදීමට:- අබ, සිබ්හුරු, වගපුල්, එන්සල්, සිවිය, කොතතමල්ලි, සවිඳව, මිරිස්, අරඑ, අසමෝද, යවකාර ලුණු සමව ගෙන අඹරා උණු දියේ හෝ තලතෙල්හි ලා කලතා කට සෝද, හරිනු.

ඉතලක්:- නිසා සොල පොතු, පඹුරු සොල පොතු, රුක් අත්තන කොල පොතු කරඳ පොතු, සීරැස්ස, අමුක්කරා, දිවුල්ලාටු දුම්මලද, අබ, සොහොඹ, එබරු පොල් මේ තෙල් වශී සතර සහ හිතෙල් සමග වැල්මී, වගපුල්, සුවඳහොට, සවිඳව, සීනක්කාරං, තුරිසි, පස්කුළු, අබිං කල්ක කර දමා කල්ක ඉදි පදමට තෙල බා ලුණු ඇඹුල් හරිමින් තෙල් වලදනු. දනත පිළිකා හකු පිළිකා ආදිගටද ගහපති.

කාට සේදීමට නාසායක්:- කටුකුරුදු සහමුලින්ද පොල්සුනු පලා සහමුලින්ද වියලි ඉහුරු, අරඑ කලං 4 බැගින්ද ගෙන වතුර පත අවක් යොද, එකට සිඳවාගෙන කව සෝදනු. සියලු අර්බුද පිළිකා කව තුළ රෝග ගුණවේ.

බැම පිළිකාවට

බැම පිට උඳු ඇවසක් පමණට හටගෙන සතියක් ශිය තැන ඇස රතු වෙයි.

නැමට:– කෝමාරිකා, ඉහුරු, මිරිස්, සුදුළඳනු, මයුරතු තු, මීපැණිගෙන් අඹරා ගෘනු. විශක්

වියලි ගොරක පුළුස්සාගත් අළු ගෙන මීපැණි හා ලුණු දිය සමග අඹරා ගානු.

බැවිල මුල්, කූර මූල්, ගිතෙලින් අඹරා ගෘනු

දෙසි ඇට, සියඹලා ඇට, මූණමල් ඇට දෙසි ඇඹුලෙන් නො මීයෙන් අඹරා ගෘනු ගුණවේ. නුවන් පිළිකාවටද යසපෙනි.

තෙ ලක්

එලවරා මල්, රණවරා මල්, තලතෙලින් අඹරා තලතෙලට දිග කර ඊට පල්මාණික්කං කුඩුකර දමා තෙල් සිඳ ගානු. පිළිකා ඉසිරේ. තවත් තෙලක්: - තිකකොල, අත්තන කොල, පඹුරුකොල සීරස්පඑ, අමුක්කරා, කුරුඳු මේවාසේ සුස ගෙන නිවශී දෙදුරු, සුදි එැනු, මසුරතුතු, සුවඳහොට, දිවුල්ලාටු, සීනක්කාරං, ජාතිපල, බිම් දුම්මල, සමිඳව, යස්ටි, මේවා කළඳ බැශින් අඹරා ඊට යොද, නල තෙල්, පොල්තෙල්, අබතෙල්, ගිතෙල් තැලි බාගය බැශින් ගෙන වත්කර දින තුනක් මදශින්නේ කකාරා පදමට සිඳවා පෙරාගෙන ගලක්කරා හඩු සියලු පිළිකා වලට දෙනු.

නුවන් පිළිකාවට

ඇස්නුසර නාසය මුල සාලැවයක් මෙන් හවගනී. ඇස්නුව තෙන් සෝරස එයි. කඳුලු පුරයි. මඹත් එයි නුව**න් පිළික**යයි.

හැමට:– අනු ගැට, දෙසි ගැට, අත්තත ඇට, කස අල, සමව ගෙන පෙකිකර කපා හාල්පානුවෙන් තම්බා අඹරා පිට ගානු දුහ ඉදිමුම් ගුණාවෙයි.

සාබෙටි පුඑස්සා අඑ ගෙන ගිතෙලින් අනා ගානු.

නුවන් පිළිකය වනවූවොත් ගිතෙල් එඬරුතෙල් සමව ගෙන කකාරා ගානු. වන සුව වෙයි.

සියඹලා ඇට ඇල්දියෙන් ගලගා ගානු.

සව්කෙන්ද අල උණුඅඑපල්ලේ දමා තම්බා අඹරා ගානු.

එළ ඔලිඳ කොල තනකිරෙන් අඹරා ශානු.

පිළිකාව පැසි නිබෙනම්:- දෙහිදළු, වේඛඩගා දළු, දෙඩම් ඇඹුලෙන් තම්බා අඹරා තබනු. හිල්වේ. ශීමක් නාරත්, පල්මාතික්කන්, ලුණුදෙම් ඇටි සම්වී ිෙකන නොක්ත නිරෙන් අඹර රෙදිකමක හා තබනු. ඉණමේ.

බුරුල කොතු, මොර පොතු, නොර පොතු, මස්බැද්ද පොතු, දුම්මැල්ල මෙවාගේ සුත තමට ගෙන එල ඔළිද ඇට කා මුල් සමට ගොන අඹරා දමා පොල්කිරි දමා තෙල් සිදු කකාර නැතු. ගුණුවේ

ජටම ගතලක්:- නීතෙල්, නලයෙල්, මිනෙල්, සම්වි කෙන අරඑ කුඩුකර කලන් තුනක් පමණ යොද, කතාර පෙර කෙනු ගුණ වේ.

නහදඬු පිළිකාවට

නගදඬුව මුල මුංඇවයක් මෙන් හටිගෙන වනට දළු දෙක එයි.

හැමට:- අරඑ, බුඑ, තෙල්ලි, සුකරමස්, සමවකෙන අමුරු ගෘකු, දෙදවස හැර ගානු. පිළිකාදඑ වැවේ.

කටු පිළිකාව

උරඉස්සේ සිට දසහිල්ලට ඉදිමෙයි. උණ නැති වැලමිටි කණිදි ශව වැල මෙන් බේරෙයි. අවිලසි දනගනු දුතේ අත පිට අටගති. ඇඟිලි වසාටුව ගිනි ජල් වෙයි. ඇඟිලි අතින් පුරුක් නැමෙයි. දෙමාරවිසි දකගනු, දත දසහිලි එක්කට් එයි. ශිනියම් කැක්කුම කොරෙයි. සභියක් ශියතැන අත් කොරවෙයි. කටු පිළිකාවෙයි දනගනු.

පෙනෙල කොල යුස මීරිකා නිනවි හාල් සමන කබළු පිස තබා තදහොව බඳිනු. වල් ඉතුරු අල, මිරිකුළු පොතු, වෙල්ලන්ශිරිය සමව ගෙන කොටා තලතෙල් ලා මෙලවා බඳිනු.

වතු කසඹිලියා කොල, උදුපියලි කොල, තිබ්බටු කොල, අමු කහ කොටා මලවා බඳිනු පාපිළිකාවලටද යහපති.

තෙලක්:- වල් රුක්අත්තන, දිඹුල්, කුපපමෙතිය, රත්මල්, අත්තත මුල්, පුස්වැල්, ඔලිඳ මුල්, මූරුංගා මුල්, රත්නිටුල් කොල පොතු තැලිය බැගින් ගෙන ගිතෙල්, පොල්කිරි තුන් තැලිය බැගින් වත්කර ඌරල් වෙන්ට තබා ඊට රසදිය ඔලිඳ ඇටයක පමණ බර (විසමරා) ගෙන අල බේත්, දෙදුරු, තිපල්, තිවුහී, ලසුණු වදකන, අබ, කුඹුරු ඇට මද, කලද බැගින් අඹරා දමා ලිප තබා කීති කර ස්මපාකයට කකාර පෙරා බෑ ගෙන ගඩු, පිළිකා, කුෂ්ට, වන ආදියට ඇග ඉස ගානු දින දෙකෙන් තුතෙන් තෙල් අරිනු. හඩු මුකයට පුළුනේ රඳ අල්ලනු. ගුණ වේ.

හැමට:- හබරලඅල, නියකලා අල, සාහ, ම්රිස්, ලසුණු, සමච ගෙන අඹරා කකාරා ගානු.

පැසවුවහොන්:- පෙනෙල කොල, එල බිම්තඹුරු කොල, යුස ගෙන හිනටි යාල් සමග තම්බා රොටි තනා තබනු. පුරුක් ඇදේ.

කරඳ පොතු, දෙසි ඇඹුලෙන් ගලගා ගානු. කරඳ පොතු, කරඳ මුල්, කහ අල සමග අඹරා පොල්කිරේ ලා පැසවා ගානු. ඔඩු වන සුව වේ.

ඇත් දෙමට පොතු දෙසිඹුලෙන් ගලගා ගානු: වන සුව වේ.

කොණ්ඩර ගඩුව හා පිළිකාව

පිවිකර පතු පිට දෙනුමක් සේ අවගනී. පුරු දෙළසක් අවගනී. මහත් වෙයි. එග කොණුර ගඩුවයි දුනගනු.

පතු දළු දෙසා මැද දෙපසක් මෙන් අවගනී. මහත් වෙයි. සවුනම පුරුකක අවගනී. කොණඩර පිළිකාවයි දූ නහනු.

ඊට බේන්

අතෝද දළ, කටුපිල පිළිල දළ, උඳුපිගලි, මලබටු දළ, එරමි– ණික දළ, සැලඹ දළ, සැලියදළ, සමයේ ගෙන තම්බා අඹරා නවනු. පුරුක් ඇදේ.

එබරු දඑ, ඔලිඳ දඑ කුඹුරු දඑ, දෙබම්දඑ, දෙබම් ඇඹුලෙන් කම්බා අඹරා තබනු.

නිඛ්බටු කොල, එලබින්නඹුරු කොල, සමව ගෙන කොටා යුස රැගෙන සීනට් හාල් සමග තමබා අඹරු තබනු

කුඹුරු ඇට මද, ශාල්පානුවෙන් උගා කබළු පිස තබනු.

ඇගැල පොතු, ඉඟිනි ඇට, කලාදුරු අල, අගමුල් නැති වැල් ඉස්මෙන් අඹරා ගානු.

දිසාිරි, දඑක් කිරි හා අමුහාල් නම්බා අඹරා තබ**නු. පැසවා** පනුවන් සිටිනම් කැපි ගසි.

වෙලලන්හිරිය, දිවිකාදුරු දළු හා මුල් සමගේ ගෙන අනනන ගෙනීගේ මද හැර එහි බේත් අසුරා අළු ශව නම්බා එළකිරෙන් අඹරා මූහට ගානු. ගුණ වේ.

පුපුල, කඩුපහර, මදුමල්, පොඩිඅරිසි, මගුල් කරඳ, සකුරැ-විල්ල, උඳුපිගලි මේවා කොල කොටා මලවා බඳිනු. පුරුක් ඇදී ශිය වන තුවාල සුවුවේ. තෙලක්:- මුගුණුවැන්න, මුරුවා කොල, එලබින්නඹුරු, කරද මුල්, කහට මුල්, රත්නම්පලා, නිටුල්, අංකෙඤ, බුරුලල මේවා යුස කෙන ඊට කල්කයට අසමෝද, තිප්පිලි, නිජාත, දුරු දෙක, ඉහුරු, සුදුළුණු, පල්මානික්කං, අරළු අඹරා කල්ක කර දමා පොල් කිරි සමග කකාරා මිඉටි යොද, පදමට බා පෙරා කපු පුළුනේ රඳ පිළිකාවලට තෙල් තබනු.

කැඳ:- මිරිකුඑ මුල් යුස හිතට් හාලෙන් කැඳ පිස දෙනු. බුලත් හිරිදාද හාතාචාරියද ගන්සූරිය පොතුද එරබදු පොතු එසේම වෙත වෙනම කැඳ පිස දෙනු. සියලු ගඩු විසාදි පිළිකාවලට යහපති.

මස් පිළිකාව

පිඩි ගැටේ තැටි බුබුලක් මෙන් ඉදිම් බරවී පුරුක් තුනක් ඔඩු ඇතිව හටගන්නේ මස් පිළිකා විසාදියයි. කෙණ්ඩ මස් පිට හට ගනී. කතුල් සන්දි ගැනී වෙව්ලුම් ඇතිව වලංගු නොමැතිව සිටී.

ඊට බේත්

වෙල්ලන්හිරිය කොල පොතු, කටුපිල කොල පොතු, යමුව හෙත කහ පුණු ලා මලවා බඳිනු. සියලුම පිළිකා ගඩුවලට ගුණයි.

අං කෙන්ද කොල පොතු, තරණ කොල පොතු, හොන්කැකිරි. කුඩුමිරිස්, තිකුළු මේවා සමව ගෙන කහ ලුණු ලා කොටා මලවා බඳිනු.

නැමට: - ගස්කනඹිලියා, වැල්කසඹිලියා, දෙඩම් ඇඹුලෙන් අඹරු කතාරා ගානු.

රත්මල්, දෙමට, වේලා, නාපිරිත්ත, වව්ලැටිය, දුම්මැල්ල, පසහිල්ල, වරාමුල්, දෙහිගැට, කරඳකොල තම්බා අඹරා ගෘනු

නෙන්දිරික්කා අල, හබරල අල, කැළණිස අල, පොල්කිරෙන් තම්බා අඹරා ශානු. සාරණමුල්, සිඞිහුරු අරඑ, සමව හෙන හොමුයෙන් අඹරා ගානු. ලියන පලා පොතු, තොට්ල පොතු, කහලුණු ලා කොටා මලවා බඳිනු.

පා පිළිකාව

පතුලගට් කකියයි. ගිනියම් කැක්කුම් කෙරෙයි. මස්දඑ එයි. පයේ මෘපුවැඟිල්ලේ ඇඟිලි පා පිළික විසාදිය එයි. රත් පුල්ලියක් සේ හට්ගනී.

ඊට බේත්

කහඹිලියා කොල, උඳුපියලි කොල, තිබ්බටු කොල, අමුකහ කොටා මලවා බඳිනු

වෙල්ලන්හිරිය පොතු, මිරිකුළු පොතු, වල්ඉහුරු අල, සමව කෙන කොටා තලතෙලෙන් මලවා බඳිනු.

පැසවීමට:- කහොඹිලියා, මලබටු, උඳුපියලි, මේ කොල සමව ගෙන අඹරා ගානු.

පිලකොල, කරවිල කොල, කරඳමුල් යුස ගෙන සීනටි හාලෙන් කබළු පිස බඳිනු. සාරේ ඇදෙයි.

මතුල්කරඳ මූල්; සුළුබුරුද මරිකුළු සමව <mark>ගෙන ගොමුගෙන්</mark> අඹරා ගානු. ඉසිරෙයි.

රතපුල්ලියට එලකොම මලවා බදිනු.

ගන්සූරිග පොතු කැඳ පිස දෙනු

බැවිල කැඳ පිස දෙනු.

හූඔස් බනානය

මළුව සැමහැත ඉදිමෙයි. ඉස්මුදුනේ ඉසරැල් කැරකුනුතැත හටගනී. සතියකින් නෙත් රතු වෙයි.

රෙඛා ගඩුව

ශඩුපල ඉස්මුදුනේ රේඛා තුත එක්වූ තැත අඹ ඇටගක් මෙන් අටගනී. උණ හා ඉස ගිනියම්, කැක්කුම් හා මහත්වී හටගන්නේ ඔඩු තුතක් වේ.

නලල් ගඩුව

නලලේ බැම පිට ඉදිමෙයි. ඇස් රතුවෙයි. කඳුළු පෙරයි. බටුවක් මෙන් හටගනියි.

ගල්රත ගඩුව

කලවය මූල, ඉකිලිපේ අවශන්නේ රත ගඩුවයි. කලවයේ මූදුත අවශත් ගෙඩිය දෙවසින් දවස සමා වෙයි. තුන්මස ගිය තැත පැසවයි. ගල් රත ගඩුවයි.

කලල් බනිබන ගඩුව

යට්බඩ අංසේක ඉකිලිය අසුකර තිබඳ කැක්කුම් රුජා ඇතිව අවගන්නේ කලල් බනිකනයයි. සනුින්ගේ රහසේව කැක්කුම් ඇතුව තුල මස් ඇතුව සාලැව කැබෙල්ලක් මෙන් අවගනියි. කමෙව තද වෙයි. නැතිවිට මට්ටු වෙයි. පැසවයි. මුකුබඳලේ ශුඩ වෙයි.

කලල් බඣනය

පෙකනිගට සාගුලක් පමණදී යදිබඩේ හරහට අවගතියි. අඩස් සිකර ගිනිජල් වෙයි.

ඇටපලා ගඩුව

කිහිල්ලට සහරතුලක් ඇර පාත ද ලෙ අතුපිට අවගන්නේ ඇට පලා ගඩුවයි. පොඩිවී උණ ගනියි. හිනිජල් වන්නේයයි ද නගනු

ඉළපලා ගඩුව

දැලේ ඉළගේ දෙ,ඩමක් සේ එයි. ඇඟ පොඩිවී උණගතියි. ශිති ජල්ව තිබෙයි. බඩ ගල මෙත් අත්පා කොරවී අවගන්නේ ඉළ පලා ගඩුවයි.

කටී විසාදි ගඩුව

තුනටිය සන්දි මැද සිල්ලවක් මෙන් පිපී අරහයා පුරුව ඉදි අව ගන්නේ කට් විසාදි ගඩුවයි.

සොර විසාදිය

කොන්ද දිගට කැක්කුම් ඇතිව කොන්ද මැද අවශන්ගෙන් මයිසන් සොර විසාදියයි.

සෞර විසාදි ගඩුව

තල්ල පල්ලෙන් තල ඇවසක් මෙන් හට ගතියි. මහත් වෙයි. ීණ ඉස රූජාකර අහර බැරි වෙයි.

විසා ගුඩුව

සොඹ මැද සියඹලා ඇවයක් මෙන් උපදී. ඇඟ පොඩිවී වන ශිතිරත්වී විසා ගඩුවයි දනගනු.

කණිකාදිය

යටිකන් ඉදිමෙයි උතුර රිදෙයි. උඩු උගුරෙහි ෙගෙඩ දෙක දෑලෙට බසි. හැට පැයට නසි.

නීලිකාව

තල්ලේ කළු නිල් පෘවිව නළු දෙක කැක්කුන් ඇතිව අනුමුල රුජා ඇතුව අල්වන්නේ නීලිකාවයි.

ගලසුංටිකාව

උඩුතල්ල මැද හා ඇවයක් මෙන් අටගනියි.දිවමුල සාලැටයක් මෙන් හටගන මහත්ව දිවපල්ලේ දිව එයි.

ඉත්තුගලිකාව (ඉරිප්පු ගඩුව)

උකුණුවලේ නුදුරුව අල්ලයි. අග පොඩියි. **කන්** කකියයි. තදවී පිටි**ක**ර දිනේ කකියයි.

වජිරකාව

කිහිල්ලේ මු ඇටයක් සමානව එක තැන හත අවක් අවශනී.

පොකුරු විසාදි

ඇත නැමතැත ගෙඩි අවශනියි. හෙඩි හත අව නවය බැගින් පොකුරු මෙන් 64 ගෙඩි අවශනියි. අසාධායයි

සන්නි විසප්පූව

සණිද සණිද ගිනිජල් වෙයි. නිබද කැක්කුම් කෙරෙයි. අත**පග** කොරවී අටගන්නේ යන්නි විසප්පුවයි

දැන දෙඅල්ල ඉදිමෙයි. දෙඅංශයේ ගෙඩි හතරක් එයි. ඇහ පත සලිත කර පිස්සු වැටෙයි. පිපංසය ඇති වෙයි.

මාංශ ගඬුව

විළුඹ අසුකර පුළුන් ගෙඩියක් සේ එයි. තුන් අවුරුද්දෙන් නසී

ඇටපොල ගඩුව

මහපටැහිලි කරුවෙන් මතුවී පතුල සැමතැනම ඉදිමෙයි. උණ ගනී.

සන්නි විසාදිය

ලය පිට තදවී ගෙඩි හටගනී. උණ ගිනියම් කර ඇතරැදක්ර පිස්සු විකාර නන්දෙඩීම් වන්නේය.

කරමල් උදරේ කණිඩමාල ගඩුව

කම්මූල් දෙසා හා ඔලුව ඉදිම් සතිගෙන් ඇස් දෙකා පියවී යයි කරමල් උදරයයි. කම්මූල කන් පිට ගෙඩි හටගනියි හනු තදවී කඳුළු පෙරේ. කරමල් ඉදිමේ සාණාඩමාල හඩුවයි. සොල රොටු එයි. ඇස් රතු වෙයි. ඇඹුළු ඇටයක් පමණ හටගන බොහෝ කල් තිබෙයි

රත්පුල්ලිය

පතුල දෙපිටම ඉදිමේ. ගිනිසම් කැත්කුන් හා උණ ඇතිවේ. දෙපිටේම තැන් තැන්වල මූහන් සෑදේ.

අමාකාර ගඩු

එකටම ගෙසි තිස්තවයක් එයි. කැක්කුම් ගිනියම්වේ. උණ ගෙනියි දේව අමාකාර ගඩුවයි. දැතේ පිටිඅල්ලෙහි ගෙඩි කටෙගනී. ඇගිලි පුරුක් තැමේ. ගිනිජල් වේ, අමාකාර ගඩුවයි.

විදුාදි

ශරීරගෙහි පිට හා ඇතුළත රුජාකර ඉදිමුම් වේ. අතර අරුචි වේ. ඉසෙහිද දිවෙහිද ගෙලෙහිද නැබගෙහිද හටගනී. රක්ත මාංශ ආදීන් කෙළෙසා හටිගනී.

විෂ්ඵොට

අෑහ සැම තන්හිම පිළිස්සුනෘක් මෙන් බිබිලි නැගී එයි උණ ගනී. අහර අරුචි වෙයි.

රත ගඩුව

තනය පිට ගෙඩි හටගනී. ඇත පොඩිවී උණ ශිනීයම් වේ. කැක්කුම් තොර තොව නිවේසි

කරප්පන්

වාතයෙන් සැදෙන කරප්පන්වලට ඉස කසයි. ගැට සේ ගෙඩි ගැසි ටික ටික රිදෙයි. තලතෙල් සේ ඩාදිය පෙරේ. පිතෙන් සැදෙන කරප්පන්වලට ඇත සැමතැත රත්පාට වෙයි. තැන තැන ගෙඩි ගැසෙයි. කකියයි. තදින් ඇත උණ හටගනී. ඇතතුල හිනියම වැඩිකරයි. දැවිල්ල හටගනී. ඇත කකියයි. සෙමෙන් එන දේස යට ඇත වනවී කැස්සන් ඇතිවෙයි පපුව රිදෙයි. අඩස්සි වෙයි. ලැම ගෙඩි මතුවෙයි.

කිලාස

රතු පැහැවන්ට සැරව තොමැති කුෂ්ඨ රොගයට කිලාස ගයි කියනු ලැබේ.

ගණිඩ රෝගය

බෙල්ලේ ගුන්පින් මහත් වීමෙන් සැදෙන මූෂකවත් රෝග විශෙෂගයි. වායුගෙඩිගයිද වෘවහාරයේ පවතී.

ඉළ පැලියාවට

හැමට:- දුරු දෙක, හිහු, යබර කුඩු, මිල්ලපොතු යුසින් අඹරා ගෘනු

සියඹලා දළු, කාපිරිත්ත දළු, අත්තත දළු, වේලාදළු, මීපැණි යෙන් හා ලුණු දියෙන් අඹරා ගානු.

තිපල්, දැන්තමුල්, සාරණ, රත්තිටුල් මූල්, සමව ගෙන තිහුරු පට්ටා ඉස්මෙන් අඹරා ගානු.

සපුමල්, සපුපොතු, ගොරක පොතු, නාපොතු ඉස්ම, නුඹස් ආස්මී සහ නුඹස් කළු පස් සමග දෙඹුම් ඇඹුලින් අඹරා එයින්ම කතාරා ගෘනු. ගුණ වේ.

මැල්ලුම්:- අන්දරපොතු, කරඳපොතු, මයිලපොතු, මානුග පොතු, වැල්රැක්අත්තන පොතු, දඹපොතු සමඵ ගෙන කහලුණුලා කොටා මලවා බදිනු.

ලුණුවරණ සොල, පොතු, අහ්කෙත්ද කොල, පොතු, වැල් කැප්පෙටියා කොල, පොතු, ඉහුරු, ගම්මිරිස්, සුදුළු,තු, සමව ගෙන කොටා කහ ලුණු ලා මලවා බඳිනු.

විරේකයට කැඳ:- මදටිය කොල, පොතු කැඳ පිස දෙනු.

අංකොන්ද කොල, පොතු කැඳ පිස දෙනු. මේ කැඳ එගී දුන් කල බඩ විරේකව ගුණාවේ.

තැවීමට:- තල, එඩරු ඇට, දෙඩම් ඇට, දෙහි ඇට, යකිතාරත් ඇට සපු ඇට, ඔලි ද ඇට, තත්තාරත් ඇට, දෙඹ ඇට, මදටිය ඇට, සමව ගෙන මීපැණි, කොට්ටපොල් සමග කොටා කඩපිත් නේ තම්බා තවනු.

අර්බුද (මස්දළු)

ජට කාසාය:– රසකිඳ, සොහොඹපොතු, සාලං 6 බැගින් ගෙන වතුර පත අට පතුට සිඳවා තලතෙල් හා මිතෙල් සමග දෙනු.

කලාඳුරු අල, දුම්මෑල්ල, සුදුදුරු, කළදුරු, අරළු, බුළු, තෙල්ලී ඉරිවේරිය, රසක්ඳ, හිරමුසු, කලං 1 මංචාසි 4 බැගින් ගෙන වතුර පත අව පතට සිඳුවා මීපැණි සීනි පුතිවාප දමා දෙනු

සාරණ, සුදුළුුනු, දේවදර, කලං 4 බැගින් වතුර පත අට පතව සිඳවා සීනි මුසුව දෙනු.

අරළු, බුළු, තෙල්ලි, කලං 4 බැගින් ගෙන වතුර පත අව එකට සිඳ සීති මීපැණි මූසුව දෙනු.

උපුල සහමුලින්ද සූරිය සහමුලින්ද සමව ගෙන එළකිරින් අඹරා ගිතෙලින් පානඥ කරනු. ගානු.

නත්තාරන් ඇඹුලින් සුවඳකොට්ටන් අඹරා දින හෙතක් තබා මීසෙන් කලතා දෙනු.

සුදුළුදනු ගිතෙලින් බැද අනුභව කරනු

සූරිය පොතු වේලා චූණිකර තලතෙලින් අතා ගානු.

වාතාර්බුදයට:– එඩරැමුල්, කොල, කැකිරිමුල්, කොල, සමව ගෙත කොටා මලවා බඳිනු.

දුම් ඇල්ලිමට:- සතකුප්ප, සල්දුම්මල, කොසඹ ඇට, වේළිච්ච කහ, කතේරැ ගුගුල්, කටුවැල්බටු, සමගේ ගෙන විශලා කුඩුකර පොල්කටු අගුරව දමා දුම් පානු.

පිළිකා හා ගෙඩි වෙදකම

(දෙමැඩ) පෙරැංකාායම්, අශිල්, වදකන, සුනුකර එසේම දුම් පානු. සිගලු අර්බුද ගුණ වේ.

කපොල අර්බුදසට

මුඛයේ හැබීමට:- දුරු දෙක, වැල්මී, ගම්මිරිස්, කාමරංගා; බුලත් මූල්, සිවිග මූල්, කුඩුමිරිස් මූල්, එලඹලිඳ මූල්, මේවා සමව ගෙත අඹරා රෙදිකඩ බැඳ කටේ තබා යුස හිලිනු.

තිපල, නිවගී, කුළුපස, අමුඉහුරු, ලසුනු, වගපුල්, අසමෝද, මිරිකුළු මූල්, ශක්වනස්ස මූල්, පඹුරු, බෙලි මූල්, එලඹලිඳ මූල්, සැවැන්දත මූල්, සස්සඳ මූල්, ශක්බේරිය මූල්, ලුනුවරන මූල් මේවා සේ මූල්වශීවල යුස ගෙන කුළුබඩුවගී චූණ්කර අඹරනු. බටු පම-ණෙට ගුලිකර උගුරේ තබනු. දවසට කීපවරක් බැගින් තබනු. හකුපිළිකා ගඩු උගුරේ හෙඩි ගුණුවේ.

මෙසම ඇරීමට:– නිකුළ, සවිඳව, වචා, අක්මැල්ලමල්, මීපැණි, හා නත්තාරන් ඉස්මෙන් අඹරා රෙදිසාඩ බැඳ හක්කේ තබා සෙමෙ අරිනු. දිහ තුභ හතරක් අරිනු.

ඉඟුරෑ, ගම්මිරිස්, රන්නිටුල් සමයේ ගෙන අඹරා කපු පුළන් තහඩුවක ගා අර්බුදේට තබනු.

කැක්කුම්, දහ වීනම් රෙදි පොටවල් තුනක් ඔතා බඳිනු. ගුණ වේ.

වනාවීමට:- රත්තිටුල් අඹරා තබා රෙදිකාඩකින් බඳිනු. පැය කින් පසු මෙහි පහත දක්වත තෙල් රෙදිකාඩට දමනු. මෙලෙස කීපවිටක් කර හොන්තකිරි පූළුනේ රඳ තබනු. වනවේ. සුවවීමට ටීහොල් කිරි ගඩුවේ ගානු. තොල: තුඹකොල, පිච්චකොල, ගොඩමාතෙල් කොල, සිය ඔලා කොල, නිකකොල, තලාකොල, මිරිතුළුමුල්, වෙල්මුඩකොල, කටුකුරුළු කොල, යුස තැලිය බැගින් ගෙන ඊට කල්කයට ම්යුර තුතු, මනෝසීල, තුන්තං, ඊයම්, යවකරලුණු, වච්චතාව්, කොට්වන් කලං 1 බැගින් කිරාගෙන අඹරාදමා එඩරු තෙල් නැලියක්ද ගොමුතු නැලියක්ද යොද, කකාරා තෙල සිඳ පදමට බා පෙරාගෙන සැම ගඩු වල ගානු. කටේ ඇතුලන සියලු අර්බුදවලට ගානු. සෙම හරිනු. ගුණ වේ.

නාම්මුල් ලෙඩට:- වරාමුල්, කොසඹමුල්, කුඹුරුමුල්, එඩරු ඇට, හරන් කහ අන්තනකොල, සුදුවෙල්ලන්හිරියපොතු මේවා මිට මිට ගෙන කොටා රෙදිකඩ බැඳ කඩපින්නේ නම්බා නවනු. ගුණවේ.

ඇත්දත් ඇත්ඇට, දෙඩම් ඇඹුලෙන් ගලගා ගාන්න.

නිල් දෙහි ඇඹුලෙන් දියකර ගාන්න.

බෙල්ලේ රත්රත් බඳින්න.

විදුාදියට

මැල්ල, බටුමුල්, ලුණුවරණ, සාටුකෑල, එරබදු, මීපුප්, බදුල්ල, රත්නිටුල්, කරඳ, ආඩතෝඩ, පලොල්මුල්, මෙම දේ සාෂ්ම ගෙන නරමුතුයෙහි දියකර අරළු, තිකුළු, එහි දමා තිසර පෙරළි දියෙහි සිළුවා සවිඳව ලා බොන්ට දෙන්හ.

සුදුළුැණු, මුරුංගාමූල්, සාිඳ ලුණු, ඇඹුල් දෙඩම් යුසින් අඹරා තලතෙලින් අතා වලදන්න. ගුල්ම සූල තැතිවේ.

මුරුංගා මුල් අඹරා **ශාන්ත**.

අස්ගොදු අඹරා ගාන්න. කරඳමුල් අඹරා ගාන්න.

ලුණුවරණ පොතු අඹරා ශාත්ත.

එඩරුඇව, කුඹුරුඇව, තල, රේරු, එලබටු ඇල්දියෙන් ගලගා ගාන්ත.

රඹුක්, ජනණ, උක් එළකිරෙන් අඹරා ශාන්න.

තුඹුකොල යුස ගෙන සවිඳව ලා උදේ නිස්බඩට දෙන්න.

වරාමල් ගොටුදඬු, අමුකටුවැල්බටු, කීකිරිදිය, රන්මනිස්ස, මූරුංගාමුල් මේවා සවිඳව සමග උයා බත් දෙන්න. විදුාදි ගුණවේ.

ඉරවුසුමුල්, විලඳ, උක්සකුරු, කලං 4 බැහින් වතුර පත අව එකට සිඳවා මී හා දෙන්න

විෂ්ඵොටයට

නිකකොල, සාලාදුරුඅල, එළකිරෙන් අඹරා ගාන්ත.

තල, එඬරුඇව, කරඳඇව, ශිතෙලින් අඹරා ගාන්න.

නාසාය:– ඉරිවේරිය, රසකිඳ, කොහොඹ තැටි, කලාලුරුඅල, වදකහ, සඳුන්, කලං 2 බැගින් වතුර පත අව පතට සිඳුවා මී කා දෙන්න. විස්ඵොට දද සුවවේ.

ඉකිලිගඩුවට:- අක්මැල්ල, මුඩමහත, හකුරුවිලල, ඉහුරු, මුරුංගා පොතු, සුදුළුණු, කහලුණු ලා කොටා මලවා බඳින්න.

සිගඹලා දළු; එඩරු දළු, හිඟුරු දළු, සමයේ ගෙන හාල්පාණු— වෙන් තම්බා අඹරා ශාන්න රුක්අත්තන කොල පොතු, කකුරුවිල්ල කොල පොතු, ඉහුරු සුදුළුැනු සමව ගෙන කහ ලුණු ලා කොටා මලවා බඳින්න.

හොඬල දළු, පෙතෙල දළු, තාපිරිත්තදළු, ඇඹුල්දෙඩම් සුසින් අඹරා ගාන්ත.

දෙනිගැට අඑයට දමා තම්බා අඹරා ගාන්ත

අත්තන මල්, දළු, අහුදළු, මල්, පොල්කිරෙන් තම්බා අඹරා ශාන්ත.

අබතෙල් උණුගන්වා ගා තවන්න.

ඇඹුල්දෙ, ඩම් ගෙඩිය පොල්තෙල් පාතෙන් රත්කර තවන්න.

ඉතලක්:- ගොන්කැකිරි කොල, කීකිරිදිය කොල, හික්මදු, මොරවැස්ස මේවාසේ යුස ගෙන රන්නැඹිලි කිරි සමග ලිපනබා පද මක් බස්සා ඊට නලතෙල් පනක් දමා අරළු හා පල්මානික්සාන්ද කුඩුකර ඊට සොද සිඳ බා පෙරා නබාගෙන ඉකිළිගඩු හා වනවලට ගාන්න.

කඩුවේශමට

තෙරුවල කොල, දීපෙරළිදිගෙන් අඹරා ගානු.

දදකිරිය, ඔලිඳඇට, **ගම්ම්**රිස් සම්ව ගෙ**න කබලේ බැද නල** තෙලින් අඹරා ගානු

නෙලක්:– රසකිඳ ඉස්ම පත දෙකායි, දඑක්පඑ යුස පත දෙකායි, පොල්කිරි යුස පත දෙකායි, කලවම්කර සූර්යපුවදී තෙල් සිඳගාන්න. තුවන් නෙලක්: – දිවිකදුරු ඇට මද, වරකාකොල, සැප්පෙ ටියා කොල, මේවා සමව ගෙන පොල් සමග කොටා ම්රිකා ගින්නේ කකාරා නෙල සිඳ ගාන්ත.

උදර විසාදිවලට

දෙසිමූල්, දෙඩම්මූල්, වං ඇපලමුල්, බෙලිමූල්, තිකමුල්, කුඹු රු මූල්, නිටුල්මූල්, මූරුංගාමූල්, තවහන්දිමූල්, වරාමූල්, වැටකෝ මූල්, සමව ගෙන කොටා මීරා පත හතරක් වන්කර මිරිකාගෙන පුහුල් ඉස්ම තැලියයි, සීරැස්ස යුස තැලියයි, ඊට යෙංද පස්කුළු චූණිකර දමා උකුපදමට කකාරාගෙන ගුලිකරනු

මේ ගුලි උදේ සවස සති දෙකක් වලඳන්න. ලුණු ඇඹුල් හරින්න. බඩේ සෑම විසාදි ගුණවේ. බෙහෙත් නිමවූ ද සිට දින තුනක් ස්නාතය කරන්න. ඊට පසු ඉස තෙල් අල්ලන්න.

ජට තෙල:- සාතාවාරිය අල, කරදමුල්, එලඹලිද මුල්, කෙනෙව දිඹුල්, රතඹලා මේවා පොතුද සමයේගෙන දෙදුරු සුදුඇනුද ගෙන පොල් රොඩු සමග කොටා මිරිකා යුස ගෙන පොල්කිරි සමග ලිප තබා කකාරා පදමට තෙල සිඳ ගානු.

උදර පිළිකාවට

කුරුලුපොතු මිරිකුළුපොතු හා මූල්, රත්තිටුල් මූල්, සිවියමුල්, කිඩාරත් අල, වගපුල් මූල්, පෙරුම්කායම්, දෙදුරු, අසමෝද, කෘමි ශතුැ, වචා, උළුවා, වසාවාසි, කරාබුතැටි, අබ, කහ, ගොරක, මිරිස්, වියලිඉහුරු, අමුඉහුරු, හෙලලසුනු, වගපුල්, මේවා අඹරා කකාරා ගෙත උදය කීපයක් වලඳන්න. සැම උදර පිළිකාදිය ගුණ වේ. කිඩාරත් අල ශුඩකර වේලා කුඩුකර ගතයුතුය.

උනුරේ ගඩුවලට

ගරුඬ පාසාතන්, තෙරිවිස සමව ගෙන දෙසිඹුලෙන් බොන්ට දෙනු.

සීතක්සාරත්, සවිඳලුණු, පල්මාතික්කතේ, දෙඹම් ඇඹුලෙත් අඹරා රෙදිකඩ ගා හක්කේ තබා සුස ශිලීතු.

මීපොතු කොටා ඉස්ම මිරිකාගෙන කබලේ කකාරා උගුර පිට ගාන්න.

පරංගි වනවලට

දෙළුම් කොල ඇල්දිගෙන් අඹරා තබන්ත.

කපුකොල, තුඹකොල, සමව ගෙන කොටා මලවා බඳින්න.

සියඹලා දළු, කුඹුරු දළු, සමව ගෙන කොටා මලවා බඳින්න.

කුඩුමිරිස් දළු, කැප්රපෙටියා දළු, සමච ගෙන කොටා මලවා බඳින්න.

කැප්පෙටියා පිළිල කහ ලුණු ලා කොටා මලවා බඳින්ත.

ඒකාවේරිය, කරඹේඹය, වං ඇපල, කුඹුරු, නික, දෙහි, යකි නාරන්, දෙඹම්, දෙඹම්පනා, තත්නාරං, කාමරංගා, කොරකන, කුඩුම්රිස්, සිවිය, බුලත්, ම්රිස්, මේවායේ මුල්ද, ඇහැල මුල්ද කොලද, ලමග යන මේ බෙහෙත් විදිලෙස කිරාගෙන වතුර අට එකට සිඳවා කොලපතකින් වසා තබා එහි සිදුරක් සාද, චනවලට වාෂ්පය අලලන්න. හත්දිනක් කිතුල් හකුරු පුතිවාය දමා බීමට දෙන්න ලුණු ඇඹුල් හරින්න. සියළු පරංගි ගුණවේ පරංගි තෙලක්:- මැටිපලා කොල, ඇද්දෙමට කොල, කීකිරි දිය කොල මේ ඉස්ම පත බැබින්ද තලතෙල් පතයි, එඩරු තෙල් පතයි, ඊට යොද නිවගී, දෙදුරු අඹරාදමා රසදිය කලදක්ද එක්කර සූර්යපුවයෙන් කකාරා ශාන්න.

මෙස්දීමට:- කහ අල, තිදිකුම්බා කොල, පින්න කොල, තුම්බා එම වතුරෙන් සෝදෙන්න. එම දිය තාන්න.

කිසාය: නිකමුල්, වේලාමුල්, කොස්මුල්, දෙනිමුල්, කුඩුම්රිස් මුල්, වෙලලන්ගිරියමුල්, දෙඩම්මුල්, වරාමුල් මේවා සමව මිට බැගින් ගෙන තලා දිය කුරුණියක් වන්කර රැයක් තබා පසුද උදේ පෙර නෙන වගපුල්, කළදුරු, සුදුදුරු, සුභු, අසමෝදශන්, විසමරාගන් ජයපාල ඇට, කොල්ලු, ගොරසා පළු දෙකක්ද මේවා හොඳට අඹර පෙරකි යුසට දියකර ලිප තබා කකාරා පදමට බාගෙන දින තුනක් උදයේ බොන්නට බොනු.

වූණ්යක්:- හිරිගල්, සාදිලිංගන්, තෙල්ලික්කා ගෙන්දගම්, කොරාසානි, ජාතිපල, මාසක්කා, අක්කරක්කා, වචචනාවි, රසදිග, වෙල්ලප්පාසානං, මේවා කලං එක බැගින් අල ඛේත් කලං විසි පහක්ද නෙරිවිස් මදට එකක්ද ගෙන විහලා වූණ්කර මදටිය දෙක හමාරසා බර මීපැණි සමග දින 15 ක් වලදනු. සැම පරංගි ගුණාවේ.

කළල් රතයට

තිපල්, ඉහිනිඅැට, කරඳඇට, කසිලඇට, බදුල්ලඇට, තෝවැල්ල කොල, ගල්සියඹලා මේවා සමයේ ගෙන හාල්පෘතු දියෙන් තම්බා දෙඩම් ඇඹුලෙන් හා මීයෙන් අඹරා ගානු.

හපුපොතු, මිරිකුළුපොතු, සමව ගෙන කහ ලුණු ලා කොටා මලවා උණුසුමෙන් බඳිනු.

රත්මල්, සි x ඹලාකොල, රන්චන් අතතන මල් කොල, මේචා සමයේ ගෙන එලමුතුයෙන් අඹරා දෙඩම්ඇඹුලෙන් කබලේ කකාරා ගානු හපුපොතු, මිරිකුළුපොතු, කහ එළමුතුගෙන් අඹරා කකාරා ගානු.

නෙලක්:- මිරිකුළු පොතු, සියඹලා, ඉහුරු, දෙමට පොතු, වෙල්ලොත්තිරන්, මූවකිරිය, සීරැස්ස මේවායේ ඉස්ම සමව ගෙන තැඹිලි පොල්කිරි, තලතෙල්, එහිරු තෙල්, මීතෙල් යොදු ලිප තබා නිවුහී, තිපල්, වලහසාල්, කොට්ටන්, පල්මානික්කන්, සුභු, කයිප්පු මීඉටි, දුම්මල, සාලද බැහින් ගෙන අඹරා ඊට දියකර තෙල පදමට සිඳවා සමපාකයට බා පෙරාගෙන ගඩුවල ගා නවනු. සෑම නඩු ගුණුවේ.

කලල් ගඩුවට

පොල්කටු අගුරු, බිම්තඹුරුකොල හා සොටා මලවා බඳිනු.

තොටිලපොතු, මගුල්කරඳපොතු, ගැවතිටුල් පොතු, කැප්පෙ-ටියා පොතු, මේවා සමව ගෙන කහ ලුණු ලා කොටා මලවා බඳිනු.

බුලත්ගිරිද, හිගුරුදළු, තිබ්බටු කොල, කෝවක්කා කොල, මුරුවා කොල, මුල්, සමවගෙන කහ ලුණු ලා කොටා මලවා බඳිනු.

කැප්පෙටියා කොල, පොතු, අංකොන්ද කොල පොතු, යක්බේ රිය, යක්වනස්ස, පොඩිඅරිසි, සමයේ ගෙන කොටා කහ ලුණු ලා මලවා බඳිනු.

පත්තුවක්:- දිවිකදුරු ගෙඩි, තුඹකරවිල ගෙඩි, පුළුස්සා අළු ගෙත කක්කුටුපොතු ලිප සට දමා තම්බාගෙත වේනුඹසේ ආස්මී සමග සිනිඳුව අඹරා තබා අමූවෙරළු, හික්පොතු, කැටකැල, කුරහත් පිටි, හිතටි හාල් සමග තම්බා අඹරා ඉහතකි ඇඹරු බෙහෙත් සමග අනාගනු.

වියල් ගඩුවලට

රත්හඳුන් දෙහිඇඹුලෙන් ගලගඃ ගෘනු.

කුප්පමේතිය කොල, වේලා කොල ලුණු දියෙන් අඹරා මීයෙන් අතා ශානු.

හරන්කග, කුඩුම්රිස් පොතු සමව කෙන කොටා මලවා එඩරු තෙල් පිට ගා ඊපිට බේන් තබා බඳිනු.

අරත්ත අල, ඉස්මට පෙරුංකායම් දමා කකාරා ශානු.

අබ, වියන්දුඹුළු, මිරිස් සමව ගෙන අඹරා ඇඹුල් දෙඩම් යුසින් කතාරා ගානු.

කසඹිලිගා කොල, කැප්පෙටියා අභුරු සමවගෙන ඇඹුල්**දෙ.ඩම්** යුසින් අඹරා ගානු

පිළිස්සීමට

බිම්තඹුරු කොල, උදුතේ නවවා ශත් දුන්තෙලව දමා හොඳව කකාරා නිවා ගානු.

ඉඑක්මුල් පුඑස්සා ගත් අඑ පොල්තෙලෙන් ගානු.

ගොලුබෙලි සාරුව ගානු. අන්නාසිකොබ නලා යුස ගානු

මීපැණි ලුණුදිය මුසුකර ගානු.

ගෙඳ කොල හා කිඳි කොල එළ වෙඬුරෙන් අඹරා ගෘනු.

මීඉටි සා ඕයෙන් අඹරා ගෘනු.

වතුසුද්ද මුල් මීකිරෙන් අඹරා හිතෙලින් අනා ගෘනු.

මදමල් මොට්ටු මිඉටි එලකිරි ශිතෙල් එකට තල සිඳ කකාර ගෘනු.

කෝමාරිකා ඉස්ම අක්මැල්ල ඉස්ම දුනිගතැන ගෘනු.

වැල්ම, කුහ, මාතෙල්, සුදුහදුන් කලං 3 බැගින්ගෙන එලකිරි තැලියයි පොල්තෙල් නැලියයි සිඳ ගානු.

මල කුරුමිණියෙකු පුඑස්සාගත් අළු පොල්තෙලින් අනා රෙදි කඩින් ගෘනු.

හොර, කැකුණ, කරඳ, පොතු ගෙන රත්මල්, එම කොල හා පොතු කොටා ඉස්මහෙන (නැලිගක්) එම පමණව පොල්කිරිදමා පදමක් ලිපන්නා කකාරා නලනෙල් පනක් වත්කර කැකුණමල, හොරඉටි බිම්දුම්මල කුඩුකර නෙලබදමා පදමට සිඳ බා පෙරා පිළිස්සුම් වන තුවාලවලට ගානු.

වදමල් කැකුළු අඹරා තලතෙල් මීඉටි සමග සිඳව, ගානු. දුගියවන ගුණවේ.

කැපුන තුවාලවලට

කැපුන්කීරිය නෝ උල්වැරණියාකොල අමුකස සමග අඹරා තබනු. ඇල්දියෙන් තෙමනු.

කැප්පෙටියාසොල, ඉහුරුකොල, කහකොල, මලබුලත් කොල, අමුඉහුරු අල, කහ අල සමග ලුණුලා කොටා මලවා බඳිනු.

පෝටාකොල, කුඩුම්රිස්සකොල, ගැඩුඹකොල, පුපුලකොල සමසේගෙන කහලුණු ලා කොටා මලවා බඳිනු.

සැබෝකොල, සුදුදුරු කොවා තලතෙලින් මඋවා බඳිනු උණ සුඹුලු තලතෙලින් මලවා බඳිනු.

පුවගු බැවීලදළු, එරබදුදළු, පුවක්තරු, තිකුළ, කහ ලුණුලා කොටා මලවා බඳිනු.

ඉවිලකොල, පුපුලකොල කහලුණුලා කොටා මලවා බඳිනු.

ි පිල, ඉම්ලපොතු, කැප්පෙටියා පොතු සමවගෙන කහ ලුණුලා මලවා බඳිනු

තරණ දළු, කුඩුම්රිසදළු, කහ ලුණුලා කොටා මලවා බඳිනු.

සුදුළුෑනු ඉහුරු, එරබදුකොල හා පොතු නලකෙලින් මලවා බඳිනු.

අහුකොල තලතෙලින් මලවා බඳිනු.

දෙදුරු, කරඳ පොතු, බදුල්ල පොතු තලතෙල්හි ලා තෙල සිඳ තෙල්කුඩ සාපුම් කෙටුම් වනයේ ලනු.

කළදුරු, සුදුළුෑනු, මහුල්කරඳපොතු, මදුදළු සමසේගෙන අඹරා කිරි තලතෙල් සමග තෙල සිඳ තෙල්කඩලනු.

කරඳපොතු, කහටපොතු, දම්පොතු, කැබෙල්ලපොතු යුස පත බැහින් ගෙන තලතෙල් පතක් දමා ඊට මිඉටි, පස්කුළු අඹරා දමා තෙල සිඳ තෙල්කඩලනු.

කී කිරිදිය දළු, ගොඩමාතෙල් දළු, රත්මල්, කරද දළු, කැකුණමල මේවා සමසේගෙන කැකුළුහාල් ඇට දෙ**ක** තුතක් දමා අඹ**රා** තබනු. කැපුන් කෙටුම් වන ගුණවේ.

තවතෙලක්:- කැන්දකොල හා පොතු අට්ටික්කා පොතු මදූ වැල් ගැවනිටුල් පොතු මේවා සමසේ ගෙන පොල් සමග කොටා ම්රිකා ලිපතබා කකාරා ඊට තෙල් ටිකක් වත්කර අසමෝද දුරු දෙක අඹරා දියකර පදමට තෙල සිඳ බා පෙරා තබාහෙත තෙල්-කඩ දමනු. වන ගුණවේ.

වැල්ම හිතෙලින් අඹරා කතාරා පමේක කරනු.

කැපුනු තුවාලගේ ලේ නැවනීමට:- පින්නකොල යුස වත්කරනු. සැබෝකොලයුස වත්කරනු.

ගිතෙල්, උක්පැණි, දෙමටගෙහි, සුදුළු,නු, පුවක්කොල මේවා එක්කර අඹරා දීශකර රෙදිකාඩක ගා තබනු.

එරබදුදළු බුලත්දළු. බෝදළු, ඉහුරු මිරිස්දමා කොටා තුවාලαට තබා බඳිනු. ලේ නවතී. කැපුම් පැහෙයි. කොබ්බැ කොල තලා පෙන්වනු ලේ හිටියි.

වණවලට පැලැස්තරයක්

දුම්මලකුඩු ගෙන්දගම් මී ඉටි පොල්තෙලෙන් අඹරා රෙදිකඩ ගා වනයේ එලනු කුන කැපී ගුණවේ.

ඊටම තෙල්

බරව මදුවැල් කරඳ මූස්සැන්ද මේවාගේ යුස සමව ගෙන නල තෙල් පතයි ලත් හා අරළු කලන් 13 බැගින්ද මීඉටි කලං 3 ක්ද යොද තෙල සිඳ ගෘනු. කැපුන් කෙටුම් වණ ගුණවේ.

වුණ විදුරංගතෛලය

බැවිලමුල් පලම් 12 ක්ද දසමූල එකවගෙන් කලං 12 (පලම) ක්ද ගෙන ලපටි පුවක්මුල්, අසමෝදගන්, ඉතුරු, කොල්ලු මේවාද පලම් 1 බැගින්ගෙන මේවා නලා හැලියක ලා දිය නැලි 16 ක් දමා සනරට සිඳවා පෙරා වෙන බඳනකට වන්කරනු ඊට තලතෙල් නැලියක්ද, එළකිරි නැලි 4 ක්ද යොද කල්කයට එන්සල්, කොට් වන්, දෙඑම්මද, දුම්මල, සිරිවටු, සළුන්, අශිල්, දේවදුර වැල්මඳට ඉතුරුපියල්, ගල්සෙවෙල්, වදකහ, ඉරමුසු, කොල්ලන්කොල, කට්ටකුමන්ජල්, සානාවාරියඅල අමුක්කරා, සාරණ සනකුජප, ජවාමාංශ මේවා කලා 2½ බැගින් කිරාගෙන සිනිඳුව අඹරා නෙලෙසි කලනා කල්ක ලනුවැටෙන පදමට කකාරා කිළි අසු නොවනසේ සුරැකිව තබනු සැඩුම් බිඳුම් ඇට නහර පෙරලුම් වලට ගානු. දරුලබන්ට පමාවන අගනුන්ට පාන අහසංගකරනු. ඉසරද සෑම වායු රත්පිත් විකාරයට පාන අහසංග කරනු. සියලු වානනෂ්ටකාම ගුණවේ.

පණුවණවලට

වේල්ලන්හිරීය කොල පොතු, කලුවැල් කොල පොතු, අමුකන සමග අඹරා අළුකෙහල් පතුරේ ඔතා ලිප අළුයටදමා උඩින් ශිනි– කර තම්බාගෙන වණයෙහි බඳිනු ගුණවේ. පල්මානික්කන් සහ පුස්කර පුළුස්සා කිකීළිබ්ජූජාරුවෙන් අඹරා පණු වනගෙහි දමනු. ඉක්මතින් ගුණෑවේ

සියඹලාදළු, උඳුපියලි කොල, හින් මකුළවැන්න සමවගෙන එළමොහොරින් අඹරා වණයේ තබනු වඩා තදවූ වණ ගුණවෙයි.

දද කුෂ්ටවලට

කාසාය:– දෙකසා තිපල්, කොසඹපොතු, දුම්මෑල්ල, වදකහ, කුළුරැණ, වෑල්මදට කලං 12 ගෙන චතුර පත අට එකට සිඳවා දෙනු. සෙමින් පිතින් ආ සෑම කුෂ්ට දුරලයි.

තිපල්, දුම්මෑල්ල, රසකිඳ, කොසඹපොතු, ඇසලපොතු, රත් කිසිරි කලං 12 කිරාගත වතුර පතඅට එකට සිඳවා දෙනු ගුණාවේ.

ගෑ ම ට

තෝරඇට, කොසඹකොල, තරභිස්කබල්, අභඥා, අමූකාන සමවගෙන දඑක්පළු යුසින් අඹරා ගෘනු. දද කුෂ්ට ගුණ වේ.

කරඳ පොතු, වරාමූල්, කොසඹකොල, බටු, වදකහ, අරලිය පොතු සමවගෙන ගොමුගෙන් අඹරා ගානු. ගුණවේ.

සල්දුම්මල, සතපුෂ්ප, හිරියල්, වැල්මී, කොට්ටන් මීගෙන් අඹරා ගානු. සුදුකබර දද කුෂ්ට ගුණවේ

ඇත්සම් පුළුස්සා අළුගෙන තලතෙලින් අඹරා ද<mark>ළුක් කිරෙන්</mark> අනා ගානු. දද කුෂ්ට සුදුකබර <mark>ගුණවේ</mark>

මතෝශීල, රත්තිටුල්, කටුකරඬු, වරාමුල්. කසිස් සම්වගෙන අඹරා තලතෙලින් ලෝහබඳුනක සතියක් තුබා ගටාගෙන ශානු. සුදුකුෂ්ට් කබර ගුණවේ

පිළිතා හා ගෙඩි වෙදකම

චූර්ණා යන්

සීතමුල්, බිංකොහොඹ, පෙතිතෝර පළම් 3 බැගින් ගෙන ගන්සුරියපොතු. කරුලුපොතු, කොසඹමුල් පලම් එක බැගින් එන්සාල්, තිප්පීලි, වසවාසි, වැල්දෙහි, කරාබුතැටි, පෙරුංකායම් සුණිසී මේවා කලඳබැගින් ගෙන සාදික්කාගෙසි පහක්ද අසමෝද-කන් දෙකලඳක්ද ගෙන අව්වේවියලා චූණිකර මීපැණි සමග අතා කලං 3 බැගින් උදේ සවස දෙවරක් වලදනු. ලුණු ඇඹුල්හැර පහළොස් දිනක් බේත් කැමෙන් සියලු පිළිකා ගෙසි කොරවාදන් කුෂට මේහය දියවැසියා පීනස් පිස්සුවිකාර ආදිය නසයි.

ජීරකා දිස

ජාතිපල, වසවාසි, වගපුල් කලං 2 බැගින්ද සුදුදුරු කලං 12 ක්ද අසමෝදගන් කලං 7 කද සීනමූල් පලම් 4 ක්ද ගෙන විසලා වූණ්කර කීකිරිඳිය සුස නැලියකදමා අව්වේ විසලා නැවන වූණ්කර එළකිරි නැලියකදමා අව්වේ විසලා නැවන වූණ්කරනු එම වුණ්ය හනළිස් දවසක කලං 3 බැගින් උදේ හවස වලදනු. බෙහෙත් වළඳ දියනානු. ලුණැඹුල් හරිනු. පරංගි උපදංශ කුෂ්ව හිරිවායු උගුරේවන සෙම්පිත් මේහ පීනස අරමණ වණ පිළිකා බසලෙස සෑම ගුණාවේ.

තෙ ලක්

හේන් කැකිරි, ගොන් කැකිරි, කවුඩු කැකිරි, නිසාකොල මේවා යුස පත බැගින් හෙන තලනෙල් පතකුත් දමා ලිපතබා හිරිගල්, ගන්දක, මහෝශීල, අරළු, පල්මානික්කම්, කළදුරු සමව ගෙන අඹරා නෙලවයොදු පදමට සිඳවා බා පෙරා ගානු. සෑම වන කුෂ්ට පණුකැවිලි හොරි ගුණාවේ.

ලේ හ ය ක්

කාප්පරවල්ලිය, ලුනුමිල, කළුකුම්මේරිය, රතුඹලා කැකුළු, රත්තම්පලා, රතුළුනු මූරුංගා, උඳුපියලි මේවා යුස පතබැගින් ගෙන කුළුරැණ, තිප්පිලි, තෙල්ලි, රත්හඳුන්, සුදුදුරු මේවා සම බරටගෙන ඒ හැම බරට සීනිගෙන සියල්ල නොඳහැටි අඹරා ඉහත කී යුසට දමා ලේහය පදමට උකුවට උයාගෙන උදේ සවස ලේහකරනු. සියලු හොරි කුෂ්ට දද වන උපදංශ ගෙඩි ගුණවේ.

කරපිංචා චූර්ණය

කරපිංචාගසේ පංචාඞාගය, නිකවුක, නිපල්, රණවරාඇට කළු දුරු කළුවාල, කාන්දම් මේවා සමහාගව කිරාගෙන අව්වෙන් වියලා චූර්ණකර තබාගෙන උදේ සවස උණුදියෙන් කලං 3 බැගින් වලඳනු. සියලු කුෂ්ට මේහ කා සශවාස ගුණවේ.

ලේරක ගඩු ආදියට

තොලබෝ අල, කසඹිලියා සොල දෙහිඇඹූලෙන් අඹරා ගඩු පිට ගානු.

සාරල්හැබ සොල, නිකසොල ඔලිඳසොල, දෙඩම් ඇඹුලෙන් හෝ දෙසි ඇඹුලෙන් අඹරා ශානු.

මුරුංගමුල්, වරාමුල්, මහුල්කරඳමුල්, පිටසුදු සාරණ මුල්, ඉහුරු, සවිඳවලුණු, අරළු ගොමුනුගෙන් අඹරා එයින්ම දිශකර කකාරා ගෘනු. ලේරන ආදි සිගලු ගඩු ගුණවේ

ශ් ලෙෂ් මා ව ට

දෙහිඇට, කහ, පෙනෙල ගෙඩියේපොතු, තිප්පිලි කුකුරුමාන් ගෙඩිගේ පොතු මේ හැම මංචාඩි 5 බැහින් ගෙන පල්මානික්කං මංචාඩි 5 යි. ඇල්දියෙන් මේ හැම අඹරා මීපැණිගෙන් දියකර පොචනු. ගලක්කරා ශෙලුෂ්මානසයි.

ජීටම:- මී අරටු ඇල්දිගෙන් මී නෙලට දිය**කර** කුකාරා තෙල් පදමට බා තබා පොවනු.

ජීටම:- යවසාරලුණු, තිපල්, මිරිස්, සිඞ්භූරු වශපුල්, වලඟ සාල්, සවිඳව මේවා සමවගෙන චූණිකර ගෝමූයෙන් කකාරා ශූලි කර හක්කේ තියා කෙලගිලිනු.

කණ්ඩමාල අඩප්පන්වලට

සවූකාරන්, පල්මානික්කං, තුඹකරවිල අල උරච්චි**කර තල** තෙලින් අතා කටේගානු.

ජීටම:- දියලුණු දියකර පොවනු. එල මිදෙල්ල ඇට තත කිරෙන් ගලගා නස්තකරනු. ඉද්දමුල්, කුප්පමේනිය කොල ලුණු දියෙන් නලා පොට්ටනියබැඳ කටේනියා කෙලගිලිනු. මුරුංගා පොතු යුස මිරිකා පල්මානික්කන් තලකෙල් මුසුව පොවනු.

කුඩුමිරිස්මූල්, ඉද්දමූල්, වරාමූල්, සුදුළුුනු, දෙදුරු අසමෝද සිසිහුරු, මිරිස්, හරංකහ මේවා දෙසි ඇඹුලෙන් අඹරා එයින්ම පොචනු කණාඩමාල ගුණාවේ

මුඛයේ එන අර්බුදවලට

නසාශට:- සුදුළුැනූ, නිකදළ, මූතමල්ඇට, ජාපාලඇට ඉගුරු, ගම්මිරිස්, පල්මානික්කන් මව්කිරෙන් අඹර එලකිරෙන් නසාකරනූ. මුඛයේ දිවේ කටේ උගුරේ සැමලෙඩ අර්බුද ගඩු ගුණවේ. ශඩුවලට: - එඩරුදඑ, ඇහැළදඑ, සමවගෙන එළකිරෙන් තම්බා අඹරා ගානු. කටේ ශඩු මොලොක්වේ.

කළුදුරු, සුදුදුරු, සුදුළුැනු සමවගෙන අඹරා මිරිනුළු පොතු ඉස්මෙන් දියකර පොවනු. කටේ ගඩුවැනසේ.

විගලි ඉහුරු වදකන බැද කුඩුකර ඊදිම්මූරුවට කුඩුමිරිස් මූල් පුළුස්සාගත් අළු එකතුකොට අතාගානු මූවතුළ සෑම ගඩුවිසාදි ගුණවෙයි.

මාංශඅර්බුදයට: කාමරංගමුල්, මිරිකුඑමුල්, ඉගුරු, ගම්-මිරිස්, වෙඩිලුණු, වචා, තල සමව ගෙන සිනිඳුව අඹරා රෙදිකඩක බැඳතබනු වෙඩිලුණු, කුරුඳුපොතු, තල එලෙසම තබනු. අර්බුදගුණවේ.

මාංශඅර්ඛුදයට දුමක්:- ඉහුරු, කහ, වදසාහ, සීතක් සාරං, මසුරතුතු මිමූරුවට සමචහෙත අඹරු රෙදිසාඩක හා විශලා වරාකිරිගා තැවතවියලා ටිහොල්කිරි හා තැවත මියලා තලතෙල් හලා එසිත්ම හිතිකර නිවා දුම් උරතු සියළු මාංශ අර්බුද හඩු ගුණාවේ.

කෘපුම්බේන්:- දෙදුරු, උදුපියලිකොල, පතුක්කොල හා මූල් තලතෙලින් කකාරා වත්කරනු. පැපොල්කිරි හා ගොන්න කිරි රෙදිකඩගා පැලැස්තර අලවනු අර්බුදකැපේ.

හැමට - රසදිය වච්චනාවි, රත්නිටුල්, තෙල්ලික්කා හෙන්ද ගම් සමවගෙන අමු ඉහුරු ඉස්මෙන් අඹරා ගෘනු කපොල අර්බුද සියලු පිළිකා ගුණවෙයි.

ගඩුවලට බේත්

ගැවතිටුල් පොතු, වරකා පොතු, බෝ පොතු මේවා කාහ ලුණු ලා කොවා මලවා බඳිනූ. ගඩු ඉසිරෙයි. ඊටම:- වල්මිරිස් කොල, තරවැල් කොල, අංකෙන්ද කොල පොතු කහ ලුණු ලා කොටා මලවා බඳිනූ

නිතුල්පොතු තලා කහ ලුණු ලා පොල්කිරෙන් තම්බා බඳිනු. බැවිලකොල, පොල්කටු අගුරු දෙඩම් ඇඹුලෙන් කිතුල්පැණියෙන් අඹරා ශානු.

පෙරුම්කායං, දෙදුරු, ශලිස්, බිම්දුම්මල මේවා කුඩුකර නිටුල් කිරෙන් අතා ගානු.

පෙරුම්කායං, නිතුල් කිරිබත් තම්බා අඹරා ගෘනූ. රතේටයි ශල්රතේට:- පිලමුල්, එළකිරෙන්ද, කරල්සැබෝමුල්, මීයෙන් ද අඹරා ගෘනු.

උඉසිකාන්දම් ටිකක්ගෙන අත්තනකොල යුසින් අඹරාගානු බාලයින්ගේ රතවලවයි.

දෙදුරු, අසමෝදගම්, උඑහාල්, අරඑ, බුඑ, තෙල්ලි, ගෙන්දගම් මේ හැම අඹරා ගානු. උඳුපියලි, මුකුණුවැන්න කොල, හරංකහ රුක්අත්තන පොතු මේවා කොටා මලවා බදිනු. මද්ටියකොල පොතු මලවා බඳිනු. රතේටයි

කටුපිලකොල, යකිතාරත්කොල, කරපිංචාකොල, කුඹුරැ කොල, එරමිණියාකොල, මුහුදුහුණු මේවා කහ ලුණු ලා කොටා මලවා බඳිනු. දියවත්කරනු. රතටයි.

උගුවර්ගොඩිවලට:- නිකදඑ, කුඹුරුදඑ, දෙහිදඑ මේ ඉස්ම නසාකරනු. දෙදුරු, එන්සංල්, මිරිස්මුල්, ඔලිඳකොල, නිකකොල, දෙඩම් ඇඹුලෙන් අඹරා පොට්ටනිබැඳ කටේතියා කෙල ගිලිනු. කුප්පමේනිය, පල්මානික්කාං, තලතෙල් එක්ක අඹරා කටේතියා කෙල ගිලිනු.

රතගඩුවට

නිසා කොල, පෙරුංකායම්, ඔලිඳඇටමද; මදටියඇටමද, කුඹුරු ඇටමද, පුස්ඇටමද, හොරමල්, කැකුතමල, ගෙරිපස්, බැවිල පොල් කටු අහුරු හින්මැලියම් මේවා දෙ. ඩම් ඇඹුලෙන් කිකිළි බිජු සාරුවෙන් කිතුල් පැණියෙන් අඹරා ගානු. සියලු රතගඩුවලට පත්තුවයි එැනල, හින් බෝ ටි ය කො ල, මල් නම්**පලාකොල** සියඹලාකොල, නාපිරිත්තකොල, දෙනිගැව මේවා අඹරාතානු, ඇඹුල්බේතයි. එඩරුකොල, පෙතෙරකොල, හින්කරිවිල තල තෙලෙන් මලවා බඳිනු. ඔඩු ඇදෙයි.

තෙල්

ඔලිඳකොල, දියහබරල, සංතචාරිය, පිව්වක්කා, උඳුපියලි, පොල් එක්ක කොටා ම්රිකා ලිපහබා මීට කල්කයට කරුබු, වසචාසි, සාදික්කා, පෙරුංකායම්, තිප්පිලි, දෙදුරු, සුදුළුුතු, මීඉටි මේවා තෙලටයොද, කල්ක ඉටිපදමට බා පෙරාගෙන සියලු ඔඩුවතවලට පිඹිතු. ගාතු.

ඉපුපොතු, මගුල්කරඳපොතු, කැප්පෙට්ටියාමූල්, මාරාමූල් කැප්පෙටිය, කපුවල්ලිය, ඇට්ටමූරා කොල, තම්පලා කොල, ඔලිඳ කොල, බිම්තඹුරු කොල මේවා යුස තැලිය බැහින් ගෙන ලිපතබා තලතෙල්, එඩරුතෙල්, පොල්තෙල් වන්කර ලිපතබා මීට මීඉට් දමා මේවා එකවගේ තුන්කලඳ බැගින් වැටකේ ඉස්මෙන් අඹුරු තෙලට යොද, කකාරා තබාගෙන සන්නි ගඩුවලට සියලු ගඩු වලට බොන්ටදෙනු. ගඩුවල ගා තවනු. හනිවලට තෙල් අල්ලනු.

හාතවාරියමුල්, දන්කොල පොතු, අන්කෙන්ද කොල පොතු ලුණුවරණ කොල පොතු, දියහබරල, පනම්පෙකි. උඳුපියල් කොථා මේවා කොල යුස එකපමණගෙන ලිපනබා තලතෙල් එඩරුතෙල් මීතෙල් කොහොඹතෙල්, එලඟිතෙල් වන්කර කකාරා ලනුපදමට බා තබා සියලු ගඩුවලට තෙල්හා තවනු. කඳ ඇතුලේ හෙඬිවලට බොන්ටදෙනු. ඉහතකි තෙලව කරාබු, වසවාසි, සාදික්කා, පෙරුං කායම් තිප්පිලි කොට්ටං, වැල්මී, දෙදුරු, සුලුළුුනු මේ හැම සමව ගෙන අඹරා සෞදනු

දිවුල්මැලියම්, අරඑ, මූරුංගා මැලියම්, මේනැම සම පමණට ගෙන අඹරා ඉහතකිනෙලට උණුවතුරෙන්දෙනු.

වාත බකිනය

පපුවට මැදින් බෙල්ලහරහට කරප්පත් මතුවෙයි කීහිල්ලව් අගලක් ඇර පිතෙත් වාතෙත් එත බකිතයයි. පිලවුතුන්දෙතයි අගලක් ගසා පුළුස්සනු පපුව පිට යට්බඩ ඇලපත්දෙක අසුවඑයි අසාධායයි දත වෙදකම්කරනු කලවා බකිතයයි. කලවයට කසයි සෙමෙන් එත කලවා බකිතයයි උගුර අසුරුවා එත උගුර බකිත යයි. යට්බඩ ඉකීලියේ පිතින් අවහත්තා ලේ බකිතයයි. කත් මුල සකියේ කම්බුල් බකිතෙයයි. කම්මුල දුගුලක්ඇරඑයි වාත බකිතයයි. මේ බනිත දෙලහට නිල දුත පිළියම්කරනු.

පිළිතාවලට බෙන්:- බෙලිමුල්, මිදිමුල්, තොට්ලමුල්, ඇද්දෙ මට මුල්, දුනුමඬලා මුල්, පොල්පලාමුල්, බිම්තඹුරු මුල්, කටුවැල්-බටු මුල්, එඩරුමුල් සමවගෙන සැලකලා දිය හයක් වන්කර එළකිරි වත්කර එකට සිදුවා මීපැණි, එලහිතෙල්, එඩරුතෙල්, පුතිවාප කර සතියක් බොන්ටදෙනු. ලුණු ඇඹුල් වලකිනු තොර පිළිතා බමේ පිළිකා සෑම ගඩු ගුණවෙයි.

දේවද,ර, වවා, එල්බිජු, අරත්තඅල, මාදඹපොතු, ඉඹුල්පොතු නිකපොතු යුසද, දෙදුරු, උළුවාසාල්, ලසුනු තිකුළු, යනුනු, පෙරුම්කායම් මේවා සමවිගෙන අඹරා කායම් පිස දෙවේලේ සති යක් වලදනු. කුසපිළිකා ආදි සෑම උදරරෝගනසා

කණිඩමාලෙට

ගැලියක්:- උළුහාල්, තිප්පිලි, වැල්මී, ඉහුරු, මිරිස්. අසමෝද-ගත්, කළුදුරු, සුදුදුරු, සීතක්කාරන්, තිජාත, මසුරතුතු, අමුක් කරා, වේලාකොල, නිකපොතු, නිකදළු මේවා සමව කි්රාගෙත දෙහිඇඹුලෙන් අඹරා ගුලිකර වියලා තබාගෙත දෙහිඇඹුලෙන් කෝ ඇඹුල්දෙඩම් ඉස්මෙන් හෝ කණුඩමාලරෝගයට දෙනු උගුර ඇසිරීමට: වෙහිලුණු, සීතක්කාරං, පල්මානික්කන් අමුක්කරා, සඳුන්, වැල්මී සමවගෙන අඹරා දෙහිඇඹුල් හා දෙනම් ඇඹුල් දමා කකාරා බොන්ටදෙනු. ගලක්කරා කණිඩමාල කැපි උගුර ඇරේ. බවුකර, ඉහුරු, ගම්ම්රිස්, සවිඳව මරිකුළුමුල්, සස් සඳ ලසුනු සමවගෙන අඹරා රෙදිනඩ බැඳ උගුරේ ගැවෙන්නට නබනු.

ඔලිඳකොල, පරණ ලුණු, පරණ සියඹලා, ඉහුරු, වදකාන මූරුංගාඅල, පල්මානික්කම්, සීහ ක්කාරං මේවා මියෙන් දෙඩම් ඇඹුලෙන් අඹරා කටේනියා කෙල ශිලිනු. කණඩමාලේව යනපති.

කලුදුරු, සුදුදුරු එන්සාල්, සවිඳලුණු, බලල්ලුණු, යවිතාර ලුණු, සුවසඑණු, වෙසිලුණු, ලේවාලුණු, සිනක්කාරං, පල්මානික් කං, වදක්හ, ඉහුරු, ම්රිස්, ලසුනු, ඔළිඳදඑ, කුඹුරුදඑ මීගෙන් අඹරා දෙසම් ඇඹුලෙන් අඹරා තලතෙලෙන් එසරුතෙලෙන් බොන්ටදෙනු. නිකකොල ඉස්මෙන් හිහුරුපට්ටා ඉස්මෙන් නසා කරනු. උගුරේ අටගත් සියලුලෙසවද කනකවිසාදියටද ගල්කණා මාල වලටද ලේ කණාඩමාලවලටද කටු කණාඩමාලයටද ගලක් කරාවටද යහපති.

කළුහබරල අල ගලගා දෙඩම් ඇඹුලෙන් බොන්ටදෙනු කණිඩාමාලෙවයි.

ගලක්කරාවට;- ඒක වේරිය මුල්, එලබටුකර, පල්මානික්-කං, මමූරුවට දෙහි ඇඹුලෙන් අඹරා පොවනු. කුකුරුමාන් ගෙහිගේ පොතු පල්මානික්කං මිමූරුවට නින්තකපුරු මේවා දෙහි ඇඹුලෙන් අඹරා පොවනු, ගලක්කරා ගුණවේ ඒකාවේරියමූල් දෙහිඇඹුලෙන් ගලගා මයුරතුතු කුඩුකර දමා තලතෙල් සමග දෙනු. කුප්පමේනිය යුස හිහුරුපට යුස මයුරතුතු සමග අඹරා ගානු ගඩු ඉහිරේ.

සුදුළු නු, මරිස්, ඉහුරු, පස්කුළු, සවිඳව, වැල්මී සීනක්කාර**න්** තුරිසි තලතෙලින් අඹරා මුවතුල තබනු.

උක්හතුරු බදුල්ලඇට දූත්තඅල රත්තිටුල් මූල් දඑක්කිරි වරාකිරි සමග අඹරා ගෙඩිපිට ගානු. කණිඩමාලගෙඩි ගුණිවේ, රසදිව ඉදිමි දිව කළුපාටවී නිබේනම් වල් ඉද්දපොතු කෑල පොතු තලතෙලින් අඹරා රෙදිකඬබැඳ කටේ නබා යුස ශිලිනු.

බුළුගෙසි පුළුස්සාගත් අඵ මිමූරුවට මසුරතුතු මේවා සමව ගෙන දෙහිඇඹුලෙන් අඹරා බොන්ටදෙනු.

ගුලියක්:- ඉහුරු මිරිස් කරල්සැබෝ ම්මුරුවට මසුරතුතු කළදුරු පුස්කර සමසේ කිරාගෙන පෙනෙලගෙඩි මිරිකාගත් සුසින් හොඳහැටි අඹරා මුංඇට පමණට ගුලිකර වියලා තබාගෙන කණාඩමාලරෝගයට ඇල්වතුරෙන් දියකර දෙනූ. වරකට ගුලි දෙක බැගින් දෙනු.

ලුණුකැව සමග දුන්තෙල් අඹරා දෙහි ඇඹුලින් දියකර පොචනු.

ම්රිකු එ ද එ සබරල අල දෙහි ඇඹුල් හා තලතෙලින් පොවනු.

මීමූරුවට බලිමැටි, පල්මානික්කන්, එලබටුකර, හිහුරුපට යුසින් අඹරා උණුදියෙන් දියකර පදමට කකාරා පිටගානු. වේඑනු පිට ගානු

උගුර රිදේනම් සස්සඳ මූල්, වැල්මී පොල්කිරෙන් අඹරා කඩ පින්නේ නම්බා කට්නෙබා යුස හිලිනු.

ඉගුරු, සුදුළු,නු, මිරිකුළුමූල්, කුරුඳුපොතු, එල්බිජු කරඳ පොතු, ගොමුයෙන් අඹරා ගෙඩිපිට ගානු.

බෝපොතු, සාරණාමුල්, සවිඳව, සිනක්කාරන්, ඉහිනිඇට අරළු, මසුරතුතු, වශපුල් මේවා අඹරා නිඹ නෙලින් කලතා කකෘර ඌරුවෙන්ට නබා රෙදිස.ඩනා හා කටේනියා සුස හිලිනු. කණාඩ මාල ගුණාවේ

තවත් ගුලියක්

වතුසුද්ද මූල්, රත්තිටුල් මූල්, මිරිකුළු මූල්, ම්මූරුවට ඒකා වේරිස මූල්, පුපුල මූල්, දෙහිලෙලි, කුකුරුමාන් ගෙඩි, සීතක් කාරන්, මසුරතුතු, සවිඳව, චෙඩිලුණු මේ සැම සමව කිරාගෙන දෙහිඇඹුලෙන් අඹරා බුත්සරණ ඇට පමණට ගුලිකර විසලා තබා ගනු. දෙහිඇඹුලෙන්ද, හිභුරුපට සුසින්ද ගුලියක් බැගින් දෙනු. හබරලපිති උණුඅළුවෙන් උසා මිරිකා සුසට ගුලියක් මසුරතුතු කුඩු කරදමා දියකරදෙනු. මලවුන් තැහිටී (කණ්ඩමාල ගුලියයි)

වේ දු ව ක්

මදටිය, කරඳ, එනුවරණ, අංකෙන්ද, වෙල්ලන්ගිරිය මේවායේ පොතු සමවගෙන වතුරදමා ලිපනඹා නම්බා වේදුපානු.

ඉහතක් පොතු පොල් සමග කොටා මිරිකා යුසට එඩරුතෙල් තලතෙල් පොල්තෙල් පත බැගින්දමා ඊට කල්කයට කළදුරු සුදු දුරු, වගපුල්, ජාතිපල, කාරාබුනැටි, අසමෝද, සවිඳව, සීතක් කාරම් අඹරා තෙලටගොදු පදමට සිඳ බා පෙරා තබාගෙන බොන්ට දෙනු. කන වත්කරනු. පිටගා තවනු. කණ්ඩමාල ගලක්කරා සෑම විසාදි ගුණාවේ.

තෙලක්

එලබටුකර යුස, නිඥඅල යුස, හිගුරු පෙට්ටා යුස, කුප්පමේනිය කොල යුස පත හතරක්ගෙන එැල්මී, වදකහ, සීතක්කාරං, මයුර තුතු, සුණ්සී, මිරිස්, කළුදුරු, සුදුදුරු, අසමෝදගන්, සමිඳව ලසුතු සමසේගෙන අඹරා දමා පදමක් කකාරා කහ කුඩුකර දමා තෙලට සොදු පදමට සිඳවා බා පෙරා තබාගෙන පොටතු. ගානු කටේ උගුරේ ගා සෙම හරිනු. තෙල් ගා තවනු. කත වෙත්කරනු. සෑම කණ්ඩමාල ගුණවේ. අත්දුටුවයි.

අරළු නිජාත, බුලත්, ඔලිඳ, කුරුඳු මේවාසේ මූල්ද දුරු දෙකද සමවගෙන කොටා රෙදිකඩ බැඳ උගුරේ ගැවෙනසේ සුටේ තබනු. පිලිකා අර්බුද ගලක්කරා ගුණවේ.

රතට

මදටිය කොල පොතු කොටා කකාරා ගෘනු. ඊපිට දුම්මල කුඩු දමනු. රත ගුණවෙයි.

කුඩුමරිස්දඑ රබ්බඩපැණිගෙන් අඹරා ගානු. රුක්අත්තන කිරි තලතෙලින් ගානු. පිට දුම්මලකුඩු දමනු. රත ගුණිවෙයි

තොලබෝ අල පෙතෙරකොල අඹරා ගානු. දුවන පනින රත තුණවෙයි. සිවිගදඑ ඇල්දිගෙන් අඹරා ගානු. ගුණවෙයි.

කුරමුල් සියඹලා කොල වේලාකොල අබකොල, රත්තම්පලා කොල රත්මල් දෙමටමල්, ඔලිඳකොල, එලබිම්තඹුරුකොල මේ කැම ඔලිඳකොල යුසින් අඹරා පොල්කිරිදමා දියකරගානු.

දෙදුරු, කීකිරිදිග, හින්බෝටියා ඇට, කොච්ච**න් මතෝශීල** තලවෙලින් අඹරා ගෘනු. රත ගුණවෙයි.

එඩරුඇට එම කොල, වදමල් මේවා උරුලෑ තෙලින් අඹුරා ගානු. පනිතරත ගුණවේ.

මදටියකොල පොතු, කරඳ පොතු, මුරැංශාකොල, කෙකල කොල, මුස්ඇන්දකොල පොල් සමග කොවා මිරිකා තැටියට වක් කර අව්වෙන් ඝාකාරා ගානු. සියලු රත ගුණුවෙයි.

සාතාවාරිග අල, සපුණකාල, මූරුවා කොල සුසඑක පමණට ගෙන කකාරාගානු. රත වැහසේ

පැලැස්තරයක්: – විල්දුම්වල, මීඉටි ගිතෙලින් උනුකර රෙදි කැබලිවල ගා පැලෑස්තර අලවනු. රත ඉසිරේ.

රත අතටගන්නා බේත්

මසුරතුතු, වේලාකොල සුසින් අඹරා අතේගා රත අල්ලා සිටිනූ. අතට එයි. එවිට වරාකොල ගෙන අත පිසිනූ. ජටම: - වඳුරු වසුරු, උඳුපිගලි, තලතෙල්, අළුකෙහෙල් යුසින අඹරා අතේගා අල්ලනූ රත අතට එයි.

ජටම:– මොණරපිල් පුඑස්සා අඑගෙන දෙඩම් ඇඹුලෙන් අතා උණුකර අතේ ශා රත අල්ලා සිටිනූ අතට එයි එමිට උණු දිගෙන් අත සෝද පිහිගෙන් සූරාදමනු,

ජීවම:- නිසා කොලෙ සුස රබ්බඩපැණ් ි නලතෙල් සමග උරුලෑ කලන්දුකර අතේ ගාගෙන රත අල්ලනු, අතටඑයි, ලුණුදිය අල්ලා කොකෙල්ගසේ අත පිසිනු. අතින් ඉශිලෙයි. දුවන පනිත රතට පුතා කෘසියි

ගැට අරමණයාට

දෙදුරු. අසමෝද, මුරුංගකොල අංකෙන්දපොතු, කැප්-පෙටියා පොතු මේවා පොල් සමග කොටා මිරිකා කකාරා තෙල් පැදුනකල පලමු කී සරක්කු ජාපාලඇට තුනක් සමග අඹරා ගොදා පදමට බා තබා සල්ලි අටේ කනිසමට විතර විලකොල මුදුහුණු මේ බේත් සමභාග ගෙන බුලත් සීකක් ඉස්ම මිරිකා එම ඉස් මෙන් දවසක් කොටා ගුලි සෙවන වියලා සත්දවසක් දෙවේලේ කන්ටදෙනු. අනික් සත්දවස දිය වත්කරනු ලුණු ඇඹුල් හරිනු ගැට අරමණයාටසි.

ජට දුම්බේන්:- ගෙන්දගම් කලඳයි. මූදුපෙන කලඳයි, පල් මානික්කං, පුස්කර, ගුගුල් ගල්නහර, හිරිගල්, මාංජෙෂ්ට, ශසනු වේදි ඔඞ්ඞ්පාසානං, වෙල්ලි පාසානං, ගරුඬ පාසානං, ක්රිඅබිං දෙව්දුරු, සනකුජප, වලහසාල්, අමුක්කරා, ගල්මද, කාන්දන්ගල් කලැබැගින්, රසදිය, ඊයම්, වදකහ, නිසගලා, අබ, ඉගුරු, වරාමුල් කලං 3 බැගින්

යුසටබේත් කරල්හැබ කොල පොතු මූල්, මදුරුකොල, බුලත් හිරිද, තලාකොල, කීකිරිඳිය මේ බේත් ඉස්මෙන් අඹරා රෙදි පොට් ටති 4 බැඳ පොල්කටු අභුරෙන්දවා දවස දෙවේලෙ දුම්පානු. සත් දවසට දියවත්කරනු. ලුණු ඇඹුල් නොකනු. ගැට අරමණයාටහි. ජීටම:- සාදිලිංගම්, රසදිග වේල්ලිප්පාසානාං මංචාඩී 5 සි තුතතාං මංචාඩි 5 සි කලුදුරු කලං 1 සි සුදුදුරු කලඳයි ලසුනු කලඳයි නිප්පිලි කලං 1 සි කොත්තමල්ලි කලං 1 සි උළුවා කලං 1 සි සාදික්කා කලං 1 සි කරාබු කලං 1 සි වසවාසි කලං 1 සි වගපුල් 1 සි අරළු 1 සි කෙල්ලි 1 සි.

හතුරුවිල්ල කොල කුරුළුපොතු කුඩුම්රිස්පොතු කරල්නැබ කොල ගඳපාතකොල මැලලකොල දුම්මැලලකොල මේ බේත් වේලා කුඩුකර තවකලඳක් කිරුගෙන මේවා කඩසරක්කුදමා අඹරා දෙකලං බර පමණ ගෙන දහනතරක් පොට්ටතිබැඳ මී අභු රෙත් සමග උදහ දුම්දෙකු.

සියලු ගඩුවලට

කැඳ – මිරිකුඑමුල්, මදටියපොතු, සස්සඳමුල්, යක්බේරිය කොල, ගම්මරිස්මුල් මේවා කොටා යුසට හීතටිකාල්දමා කැඳදෙනු. පිට පිට තුන්දිතක් දෙනු.

මැල්දුම්:- ගඳපාතකොල කහ ලුණුලා කොටා මලවා බඳිනු.

කපුකොල, යක්වනස්සිකොල, දත්කැටියාකොල ලුණුවරන කොල පොතු මේවා සමවගෙන කොවා කහ ලුණුලා මලවා බඳිනු

පුවක්කොල කහ ලුණුලා කොටා මලවා බඳිනු.

ගෞරක, හරන්කහ සමවගෙන අඹරා කබලේ කතාරා ගඩුපිට නහඩුවසේ නබා බඳිනු.

මූරුවාකොල, බටුකරවිලකොල, මැල්ලකොල පොතු සමව ගෙන කත ලුණුලා කොටා මලවා බඳිනු.

කුඹුරුකොල, ඇඹරන්ගාකොල, රුක්අත්තනකොල කොට්ට පොල් කහ ලුණුලා කොටා මලවා බඳිනු සියලුම ගඩු ගුණවේ.

රුක්අත්තන පොතු හොර පොතු, කැකුණ පොතු, නිකපොතු කොටා සුසගෙන ඉගුරු, සුදුළුුනු, දුරුදෙක, වවා මේවා ටික ටික ගෙන අඹරා දමා හීනටිහාල් පිටි සමග උයා රොටි තතා තබනු. ගඩු ගුණවේ.

තෙල් හා බේත්

ගොන්කැකිරි කොල, මදුරු කොල, තුඹකොල මෙකී දේ එ තරමට මීරිකා තලතෙල්, එඩරුතෙල්, පොල්තෙල්, මීතෙල් හිතෙල් එකතරමට ගෙන දෙදුරු අසමෝද තිප්පිලි කරාබුතැටි ව වාසි පල්මානික්කා සීනක්කාරං තෙල්ලික්කා ගෙන්දෙගම් වියලික අබ ඉඟුරු ගම්මිරිස් නිපල් මෙකී සරක්කු සුනුකර තෙලටද කල්ක ඉටිපදමට බා පෙරා සෑම විසාදිවලට තෙලගසනු.

මුරුවට, මීලලපොතු, නොඬලඅල, තොලබෝඅ**ල මෙ** කීවා පොට්චනි බැඳ තවනු ඔඩුරත්තයි.

වවුලැටිය කොල පොතු අනෝද, නිරැස්ස, සාරඳකොල, බිරි තඹුරු කොල, වවුළු බෙටි මෙකී බේත් කොටා උදැලල ලිපතබ බේත් ඉස්ම සමග දෙනි ඇඹුල පැසවා ගානු ගල්රත ඉසිරෙයි.

පුස්ඇවමද, කුඹුරුඇවමද දෙදුරු සුදුළුෑනු ඉතුර පෙරුම්කාරා වච්චනාවී දෙල්කිරි අවටික්සාකිරි කීකිළිබිජු සු සාරු එක්කොට අඹරා පත්තුලනු සියලුගඩු ගුණවේ.

ණඩු එක්කිරීමට:− ඇට්ටඹුරා කොල පොල්කිරෙන් තම්බා අඹරා ගානු සියලු ගඩු එක්වේ.

ශඩු පොඩිවීමට:− සියන්දුඹුලු, මීඅංකුඩු, කුඹුරැඇටමද, මුදු ලුණු, නීටුල්කිරි, ටිගොල්කිරි මෙසැම අඹරා ගෘනු ගඩු විගකෝ

කැප්පෙටියා පොතු, සාතාවාරිය කොල, පුපුලකොල, තරණ කොල, පින්තකොල, ඊල්ලකොල සමවගෙන සහ ලුණුලා කොටා මලවා බඳිනු ගඩු රළුවට යහපති.

ශඩ පුරුක් ඇවදෙන්ට:- සිසඹලා ඇට, සිසඹලාදඑ මුතමල් ඇට හා දළු හාල්පානුවෙන් තම්බා අඹරා මීපැණි සිසෙන් අතා ශාතු පුරුක්තොල, පතම්පොති හිතටි හාල් සමග කබළු පිසිතුබනු.

මුරුංගපොතු, සියඹලාපොතු, හොඩලඅල ඉස්ම නීනට්හාර සමග කබළු පිසතුබනු.

පිළිකා හා ගෙඩි වෙදකම

කළු හබරල අල උණුඅළුපල්ලේ තම්බා දෙ,ඩම් ඇඹුලෙන් අඹරා තබනු.

ගොඩකිරිලල පොතු, රුක්අත්තත පොතු සීනටිහාල් සමග කාබළු පිසනබනු ගඩු පුරුක් ඇඳේ.

සියලු ගඩුවලට

අනුගැට, දෙනිගැට, දෙඩම්ගැට, මිදෙල්ල පුචාං ලුණුලා උනු අළුවෙන් උසා තෙල් හිඳෙන තෙක් උසා කපුඇටමද අමුලබු උනු කබලෙන් පුළුස්සා ගොරක ඇඹුලෙන් තෙල් නිදෙනකන් උසා නහරඔඩුනම් අරළු, වච්චනාවි, උළුහාල්, දෙදුරු, අසමෝද මෙකී සුසින් උසා ගල්දෙක ඇලෙනතුරු අඹරා පසුවද නික්මැලියම් දමා අඹරා ගානු.

මීටම ඉහුරු තලා කහ ලුණු ලා උණු අළුවෙන් උයා බඳිනු. ගල්රතයටයි. රක්නෙටුල්, සෙංකොට්ටන්, ඉරමුසු, බදුල්ල ඇට අරළු, පාවට්ටාමූල්, දළක්පොතු, වරාපොතු, ඇහැලපොතු, ලුණු වරණපොතු කොහොඹපොතු ඇට මද. දේවදුර, වරාමල් තොමූ යෙන් අඹරා ගානු. සියලු ගඩුවලටයි.

පස්කුළුබඩු, තිපල්, ලුණු, දුරු, කොට්ටං, වඳකහ, වියල්දුඹුළු දේවද,ර, පාවට්ටමුල්, රත්තෙටුල් මුල්. කන්ස මේ හැම කසපැන් දියෙන් අඹරා පදමට කකාරා ගානු. සිඥලු ගඩු ගුණවෙයි.

ඉරමුසු, සැවැන්දරා, වැල්මී, තෙළුම් අල, සඳුන්, කොට්ටං කරුබු, කොටදිඹුලා අඹරා ගෘනු ගුණවේ. ගල්රත ගුණවේ.

නිරිවාතාගල් දළු කුඩුකර අසමෝදගන් දෙදුරු උළුවා අරළු බුළු අබ හෙන්දගම් ඇහැලපොතු කිකිළිබිජූ ලෙලි රත්හ**ඳුන් දෙඩම්** ඇඹුලෙන් මේ හැම හොඳව අඹරා පැසුවා ගෘනු.

ගබර රත්කොට සිනිඳුකර දෙඩම් ඇඹුලෙන් අඹරා ගානු ගල් රතයටයි.

දුවන පනින රත ගඩුවලට

ගොරක කැකුණ, වරාකොල මල් මේ හැම කොටා යුසගෙන ගොමුතුා සරියට ගෙන අරළු සුදුදුරු අඹරා කලතා පත්තු පදමට කකාරා ගෘනු.

මූරුවා කොල, රදලිය කොල, කුඹඑ කොල මෙනී දේ යුස ගෙන ලුණුකැටි තිබුණ වලදකින් කැල්ලක්ගෙන අඹරා ගා අදිනු. දුවන පතින රත ගුණවේ.

මුරුවාකොල ඉස්මෙන් තීනට්හාල් කැඳ උයා ගානු ගුනවෙයි එම ඉස්මෙන් රසදිය මංචාභියක් පමණ ගෙන පොඩිකර කබලෙන් පිසගානු

ජටම:– පාවච්චාදඑ, මුරුවා දඑ බූලත්, කිකිළිබ්ජු සුදුසාරු වෙන් අඹරා ගානු. දුවන පනිත රතවයි.

පොල්කටු අතුරු සහ රත්තිවුල් කොල ඇඹුල්දෙඩම් ඉස්මෙත් අඹරා ගානු.

අගල්අාදුර කොල පුළුස්සාගත් අළු, බුලත්කොල, මූරුවා කොල එකට අඹරා ගා අදිනු. දුවන පනිත රත ගුණවේ.

රතට කසාය:- රසකිඳ, වැල්මී වම්මුතු, පැපිළිග කසාගකර සතිගක් දෙනු.

රත කඳයට ගිලුනාට

අතෝජා කොල පොල් සමග කොටා මිරිකා මෘදුපදමට සිඳ පෙරා මදක් පොචනු ගානු රතයමතුවී ගුණුවේ.

නාතාවාරිය, මුරුව දූල්, රත්මල්, පිළිනුඩුපලා, දියනබරල, මද-ටිය, කරල් සැබෝ මේවා කොලද බලුදං පොතු මේවා සමව ගෙන තැඹිලි පොල් සමග කොටා ම්රිකාගත් යුසට තලතෙල් යොදු ලිප තබා දෙදුරු, ලසුනු, කුළුරැණ, සාදික්කා, සවිඳව මෙයින් කලං ½ බැගින් ගෙන ඒහැම බරට තුස්තවාළුමුල් ගෙන අඹරා යොදු මෘදු පදමට සිඳ පෙරා තුබාගත වයස්බලා පොවනු. බාලයන්ගේ සියලු රත ගුණවේ. එරබදුපොතු, මූරුවාපොතු, කුඩුම්රිසපොතු, අංකෙන්දපොතු සාල් මෙකී මුල් පොතු ගෙන ගැට දෙඩම් ඇට පොතු ඇත්ඇට කැප්පෙටියා පොතු සාල්මැස්සන් ඉහටි මේ හැම දෙඩම් ඇඹුලෙන් හුණුටිකක් හා අඹරා ගෘනු ඇකාන්සා ගුණවෙයි.

සියලු ගඩුවලට

කිරිවාතා ගල්දවා කුඩුකර සීල වැඩිකර ගැඩුඹපොතු ඇට කුඩු ගඩුවේ කීපවිටකදමනු. ඉහිරේ

අත්කෙන්ද කුඩුම්රිස් රුක්අත්තන, නික, මිල්ලපොතු මේ සුසගෙන සීනටීහල් පිටි විතරකට ගෙන හාල්පිටි එක්ක කබළු පිස රුක්අත්තනකොල, කුඹුරුකොල ඇම්බරැල්ල කොල මේ විතරටගෙන අඹරා කැබළු පිස බඳිනු

යටකි පොතු ටික ටික ගෙන කකාරා සුදුදුරු සිවංගුරු, ලසුනු අබ සම විතරවගෙන හාල්පිටි සම බාගගෙන පොල්කුඩු ටිකක් ගෙන සුදුදුරු එක්කොට මලවා කඹළු පිස ඉස ගඩුවේ ගානු. සිගලු ගඩු ගුණවේ.

කපුඇට, දෙඹම්ඇට මද, අමුළුුනු, රුක්අත්තනපොතු මෙකි දේ පුළුස්සා කිරිවානගල් කුඩු, විශන් දුඹුලු මේ හැම දෙඹම් ඇඹු ලෙන් අඹරා ගානු. සියලුගඩු ගුණවේ

ලුපටි පුවක්මල්, වරකාපොතු, තොටිලුපොතු, හොරපොතු කැකුණිපොතු මේවා යුස මිරිකා ගෙන එපමණ එලමුතුා යොදු කළු දුරු, අරළු අඹරා ඊට යොදු කතාරා පත්තුවගානු. ගඩු වැනසේ.

රත්තම්පලා, කපුලෙලි, බිම්තල්මල්, සක්පොඩි පුළුස්සා අළු සමග තලතෙලින් අඹරා ගානු.

කුප්පමේනිය කොල, පුල්ඇටමද සමවගෙන ලුණු දිගෙන් අඹරා ගෘනු.

සියඹලාකොල, පිව්වක්කා කොල, යක්වනස්ස කොල සමච ගෙත දෙහිඇඹුලෙන් අඹරා ගානු.

කුඹුරු ඇටමද, අත්තත ඇට, එලබවුකර, පුස්ඇටමද දෙඩම් ඇඹුලෙන් අඹරා ගානු. ගස්කසඹිලිය, වැල්කසඹිලිය, ලේවැරැලල, නෙළුම්, හොඩල අල, එරබදුපොතු එල ඔලිඳකොල, කුකුරුමාන්ගෙඩි පොතු මේවා සමවගෙන තුම්බා අඹරා ගානු සැම විසාදි ගුණවේ.

ගස්කසඹිලිය ගඩොල්කුඩු ඇඹුල්දෙඩම් යුසින් අඹරා ගෘනූ සැම ගෙඩි වියකේ.

අබ, කරඳඇට, කුඹුරුඇව් මද, පුෆ්ඇටමද, ටිගොල්කිරි ලුණු කෑට සමග අඹරා ගානු. ඊ මතුපිට ගබරකුඩු දමනු ගඩු වියකේ.

පොල් කටු අභුරු, කැප්පෙටිග කොල පොතු එම පිළිල ඇඹුල් දෙ,ඩම් ඉස්මෙන් අඹරා ගානු.

ගස්කසඹිලියා සොල, තොලබෝ කොල, බේඳුරු අල සමව ගෙන දෙහි ඇඹුලෙන් අඹරා ගානු.

පුස්ඇටමද, කුඹුරැඇටමද, කරඳඇටමද, කිකිළිබිජුකටු දෙභි ඇඹුල් ලුණු සමග අඹරා ගෘනු

බටුකර අත්තතදළු පුස්ඇවමද දෙනිඇඹුලෙන් අඹරා හඩුවේගානු, සියලු ගඩු ගුණවේ ඉසිරෙයි.

මැල්රුක්අත්තනපොතු, වල් අබසොල ක්ෂ ලුණුලා කොටා මලවා බඳිනු. විශලි ගඩු ගුණවෙයි.

දියහබරලකොල දෙඩම් ඇඹුලෙන් උසා අඹරා දීකිරෙන් අනා ගානු.

ශාඩු පැසටන්ට:– තඹලකොල, උඳුපියලිකොල, කැකුළුහාල් එකට අඹරා ගානු. මදුවැල්කිරි, කරඳකිරි දෙවගේ පිඹිනු ඔඩුසිදේ.

මටම - අංකෙන්ද පොතු, කැප්පෙටියා පොතු, මූරුංගාපොතු පිලමුල්, පාවට්ටා මූල්, යක්බේරිය මූල්, කැප්පෙට්ටිය, මදටිය කොල, කොහොඹ කොල පොතු යුස මැඹ ගෙන පොල්ගෙඩියක කිරි එක්කර ලිපතබා මීට දෙදුරු, ලසුනු, අසමෝද, කිප්පිලි නිකුළු, නිහු, සූණිට් ම්රිස්, වගපුල්, වැල්මී, කොට්ටං මෙකි සරක්කු මංචාඩියක් එක්කොට බා පෙරා ඔඩුවටඅරිනු. සත්සියඅනුවක් ගෙඩි ගුණවේ.

පොල්කුඩුපලා ම්රිකා යුස ගෙන මදිච්චිකරනු. රන අත**ටඑ**යි කෙ හෙල්ශහට අතශහනු. කාසායක්:- දෙසඳුන්, වැල්මී. සැවැන්දන, ඉහිනිඇට තැඹිලි දිගෙන් අට එකට කකාරා දෙනු සියලු රත මතුවෙයි.

රතව හා තවත් ලෙඩට

මාදන්පොතු කොල, දෙදුරු, සුදුළුුනු, සියඹලා ඇට මනාවයි පැතිච්ච පොල් එක්ක කොටා ම්රිකා තෙල් සිඳ බොන්ටදෙනු. රකලෙඩ මතුවෙයි.

එඞරුපොතු, මදටියපොතු, චල් ඉගුරු අල එක්කොට කොටා මලවා බඳිනු.

පොල්ගහේ පොතු කහ ලුණු ලා උණු අළුවෙන් උයා බඳිනු. කලල බනුනයටයි

ගැනු පිරිමි බේත්ලාපුවයි **පැ**මුණුනු දෙ,සයට නිතුල්මුල් පොතු පොල්කුඩුඑක්ක කොටා මිරිකා ලිපතබා දියවත්කර සීනටිහාල් දමා තල පිසකනු. තලතෙල් එක්ක කනු. වමනේ එක්ක බේත් වැටෙයි.

මතුල්කරඳ පොතු, තිතුල්, රත්කැලිය පොතු කොල පුස්වෑල් තිකපොතු පොල්එක්ක කොටා මිරිකා සිඳගානු. රතඅතුවඑයි පෑගිරි ගහකාට අතගසනු. අඑකෙසෙල් ගතට අතගහනු. අවරිය කොල, කොල්ලංකොල කොටා පොල්කිරි. තතකිරි සමව පොවනු. බඩගසායයි

පණුකැවිල්ලට

පැතිව්ව දෙඩම්ඇට පොල්සමග ලුණු දියෙන් අඹරා ගානු.

අරමණයාට

වච්චනාවි, දෙව්දුරු, අතිඋඩසන්, කොට්ටන්, උළුවා, කොත්ත මල්ලි, තෙල්ලික්කා ගෙන්දගං කුරුලු, පාසානං, වෙල්ලිප්පාසාකං තාගපාසානං, ගරුඩපාසානං, සිව්නුපාසානං, පෙරුංකාගම්, දෙදුරු ලසුනු, ගම්මිරිස්, පල්මානික්කං මේකී දේ කපුකොල දිගමෙනේ රිස කොල, වල්අබකොල දෙහි ඇඹුලෙන් අඹරා ගානු.

කරමල් උදරයට

කාලු හබරල අල දෙහිඇඹුලෙහා අඹරා මනාවක් විතර පොචනු බෙල්ලවටේගානු. මූරුංගා පොතු බක්මීපොතු තරණපොතු මදටිය පොතු එරබඳුපොතු තොටිලපොතු අන්තාසි ඇඹුල් පොල් හිරස්ස පළු තොලුබෝ අල මූරුංග පොතු, නි කපොතු, කුකුරුමාන්ගෙහි පොතු, සවිඳව, මීමූරුවට, කහ, සුදුළුනු සමසේ ගෙන ඇඹුල් දෙඩම් ඉස්මෙන් අඹරා උගුරපිට ගානු. කරමල් ගලක්කරා ගුණවේ.

ඉගුරු, දෙදුරු, අත්තකපොතු, ලුණුදියෙන් අඹුරා උගුරේ පිට මීතෙල් ශා ඊපිට බේත් ශානු. උගුරු හිර ඇරේ.

රුක්අත්තතකොල පොල්තෙල්පාතෙන් රත්කර තවනු.

හක්කුඩු, අමුක්කරා ඇඹුල්දෙසම් ඉස්මෙන් අඹරා උගුර පිට ගංනු.

තෙලක්:- නිකසුස, කුප්පමේනිස සුස, තලතෙල්, ශිතෙල් සමචගෙන ඊට වදසාහ සෙවිදව සීනක්කාරන්, අරඑ, බුඑ, හෙල්ලි, දුරුදෙසා, වැල්මී, සුදුළුදනු, සුණ්ඩි සමචගෙන චූණ්කර හෙලට සොදු ලණුපදමට සිඳ බා පෙරා නබා කටේනානු උගුරේගානු කන වත්කරනු බෙල්ලවට ගානු. උගුරේසෑමරෝ ගුණවේ.

බගන්දරාවට

තුන්බෝ අත්තන ගෙසිගේ මද, කුඹුරු ඇටමද, දෙඩම ඇට, ගෙස්කදුරු ඇට සමව ගෙන පොල් සමග කොටා කඩබැඳ කඩ-පින්නේ තම්බා මද උණු සුමින් බගන්දරාවට තවනු.

තෙලක්:- මූරුංගාකොල, ලුණුවරතකොල, කරඳකොල ඉස්ම සමසේ ගෙන එපමණට තැඹිලි පොල්කිරිදමා ලිපතබා ඊට තිුවගී තිප්පිලි, සුගු, අබිත්, සීතක්කාරත්, මීඉටි දමා තෙල පදමට සිඳ බා පෙරා තබාගෙත බගත්දරාවත උපදංශවත ඔඩුවත ගතා දියට ගානු ගුණවේ.

පැලැස්තාරයක්:- පල්මාතික්කාං දෙකලඳයි, බිම්දුම්මල කලං හතරයි, කහ කෑල්ලයි, පොල්බෑයකෙ කිරි, තලතෙල් පතයි මේව, මත්ඩේ පිට ගටාගෙත දම් ලියෙන් අඹරා රෙදි කඩ ගා පැලෑස්තර දමනු බගන්දරා උපදංශවත ගුණවේ. නවන් බේනක්:– දියබෙරලිය දෙහිඇඹුලින් අඹරා ගානු ඔලිඳ හා නිකකොල සමවගෙන තරදියෙන් අඹරා ගානු.

යබරකුඩු, කලටිපොල්කිරි ගා කුඩුදමනු ඊට වතුකහඹිලියා පෙතෙරකොල, කපුකොල, වල්ගම්පලාකොල එක්ක කොට⇒ කබලකට මිරිකා තෙල පමණාටෙ බා පෙරා ගසනු. හකුපිළිකෙටෙයි.

බගන්දර පිළිකාවට

හෝතලාකොල, නියහලාඅල, හිරැස්සපඵ, වල්බේදුරු, අබ් මදුරුකොල, වෙනිවැල්කොල, හොඩලකොල ඇවරියකොල, ලුණු වරණකොල, මූරුංගාකොල, බෝකොල, මාඋස්සාකොල, ඔලිඳ කොල මෙකී දේ යුසහෙන ඊට තලතෙල්, පොල්තෙල් වක්කර කළුදුරු, සුදුදුරු, පල්මානික්කන්, සීනක්කාරන්, සවිඳලුණු, ඉහුරු, හම්මිරිස් මෙවා අඹරා නෙලට දමා කල්ක පදමට බා පෙරා තෙල්ගසනු.

සාරණමුල්, මුරුංගාමුල්, කරඳමුල්, ඉහුරු සමචගෙන ගොමු සෙන් අඹරා තබනු. බහන්දර සුචවේ.

දෙතිඇඹුලෙන් දියබෙරලිය හා දෙතිගැට අඹරා ගානු.

නිකකොල හා ඔලිඳකොල සමවගෙන තරදියෙන් අඹරා ගානු.

වල්ලාදළු කහ සමග කොටා තලතෙලින් මලවා බදිනු. බගන් දර අර්බුද සුවවේ.

ගඩුවලට

දුම්මෑල්ලකොල, සමහ්පිච්චකොල, කරඳමුල් ඉස්ම පන බෑගින් ගෙත තලතෙල් පතක් වන්සාර කරඳඇට, මීඉටි, කසිප්පු අරළු කලං 3 බැගින් අඹරාගෙන ඊටදමා නෙල පදමට සිඳවා ගානු. බගන්දරද උපදංශද සුච්චේ.

පිටට ආ ඛශන්දර ගොඩියට:– සුදුළුුණූ පුළුස්සා ශිතෙලින් අඹරාගානු. පුපුරායයි, නඩුවලට ඇඹුල් බේන්:- තොලබෝඅල වතුක හඹිලියා කොල දෙහිඇඹුලෙන් අඹරාගානු.

ගැටදෙමටගෙඩි, තාපිරිත්තදඑ, වල්තම්පලා, වේබඩ, සියඹලා ඇට, සියඹලාකොල, දඑක්පඑ, සීරස්පඑ හාල්පානු දියෙන් තම්බා අඹරාගානු.

හඩු මොලොක්වීමට:- බෙල්ලන් පුඑස්සාගත් අළු මුහුදුලුණු එලගොම පුළුස්සාගත් අළු මීගෙන් හා ලුණුදිගෙන් අතා ගානු. දෙහිහැට හා දළු දෙඩම්ගැට හා දළු තාරන්ගැට හා දළු හාල්පානු වෙන් තම්බා අඹරා ගානු.

සීරැස්පඑ හාල්පානුවෙන් තම්බා එළකිරෙන් අඹරා තබනු. එළකිරෙන් බෙලිමද තම්බා අඹරා තබනු. අමු තෙල්ලි පොල් කිරෙන් තම්බා අඹරා තබනු.

නැමට නුවන් බේනක්:- පරණ කොහොල්ලැ ගලිස් තොලබෝඅල ගස්කාසඹිලියා උණුඅළුවෙන් තම්බා පොල්කටුඅගුරැ සමග දෙඩම් ඇඹුලෙන් අඹරා ගානු ගුණවේ.

පල්මානික්කං, බිම්දුම්මල, රත්තෙවුල් මුල්, අමුකහ දෙහි ඇඹු ලෙන් අඹරා ගානු. විසාදි හිල්වෙයි.

නාපිරිත්තසොල, මාබණඣාසොල, චල්තම්පලාසොල, සිය-ඹලාසොල, රත්මල්, දෙමටමල්, රණචරාදළු, සීරැස්ස**පළු, වැල්** පෙතෙර සොල, දදකිරිය, කූරසොල, කුප්පමේතියසොල, **දෙනි** පුංචි මේවා අඹරා ගානු ගඩුවලට ඇඹුල්බේතයි.

සැම විසාදිවලට

දෙසම්ලෙලි, කාරන්ලෙලි, අබින් මේවා අඹරා ගානු.

හබරලඅල, හිතවිහාල් අඹරා රොට්උසා බදිනු. පුරුක් ඇදෙයි

නීරැස්සුපළු තබා නීතටිහාල් රොටි උ**යා** බඳිනු. සැම ගඩු

දෙම්වගෙඩි, පැහිච්චබටු, කුකුරුමා න්ගෙඩි මෙකී දේ තම්බා දෙහිඇඹුලෙන් අඹරා ගෘනු. පිටිඅල්ලේ අල්ලපිට විසාදිවලටයි.

හබල්ලපිති කොල, ගුරුල්ලකොල, ඉහුරුකොල, දෙඩම් කොල, මිකොල මෙකි බේත් යුස හා තලතෙල්, පොල්තෙල් ඊට යොද, සීතක්කාරත්, රත්තම්පලං, පල්මානික්කං, අමුක්කරාමුල් මේවා අඹරාදමා පදමට තෙල්සිඳ ගසනු. හකුපිළිකාවටයි.

රත්මල් උල්කෙන්දපොතු, කිරිල්ලපොතු, මීපොතු, වරාපොතු, එරමිණිසාපොතු, මදටිසපොතු, වෑවරණපොතු සමවගෙන කොටා යුස මිරිකාගෙන කකාරාගානු (මීපැණිසමග)

වේලාඇට, කුඹුරුඇටමද, පුස්ඇටමද, අත්තතඇට, අබින් සිහන්දුඹුලු, ලිපයට අළු, නිටුල්කිරි, තිඹිරිපොතු, වෙල්ලොත්තිරන් ඔලිඳකොල, වරාකොල, හොඩලඅල, මුරුංගාමුල්, කරඳපොතු පොල් සමග කොටා කඩබැඳ කඩපින්නේ තම්බා මද උණුසුමින් තවනු.

ඉහුරු, මිරිස්, කපුඇට, අබ, කොට්ටපොල් සමවගෙහ කොටා කඩපින්නේ තම්බා ත**වනු**.

තල, සතකුප්ප, එඬරුඇට, කොට්ටපොල් සමග කොටා කඩ පිත්තේ තම්බා තුවනු. සෑම ගඩු ඉිසාදි ඉහිරේ.

හොඩලඅල, හබරලඅල පුළුස්සාගෙන කනවෙයියා පැණිසියෙන් අඹරා ගානු

කුඹුරුඇට, කැට්ලුණු, අබ, කරඳ, කිකිලිබිජු සාරුවෙන් අඹරා ගෘනූ. (යබරකුඩු සමහ)

ඔඩුවලට

මාදන්පොතු, කහටපොතු, කරඳපොතු, දෙමටපොතු, රත්මල් පොතු, තඹල පොතු, බිම්තඹුරුකොල, දියමිත්ත, තුන්පත් කදුරු පොතු මෙකී යුස පොල්කි්රටයොද, ලිපතබා තෙල්පාටවූවිට පල් මානික්කාං, බිම්දුම්මල, සීනක්කාරන්, නෙල්ලික්කා ගෙන්දගන්, දුරු දෙවගේ සුදුළුුනූ අඹුරා තෙලට දමනු තෙල සිඳ ඔඩුවතට දමනු ගානු පුස්ඇටමද, කුඹුරැඇටමද, කුප්පමේතිය**කොල ලුණුදියෙන්** අඹරා ගානු. හොරවියලවයි.

පිටවක්කාකොල, සිගඹලාකොල දෙහි ඇඹුලෙන් අඹරා ගානූ. කුහඹුලිගකොල තොලබෝඅල දෙහි ඇඹුලෙන් අඹරා ගානූ

එලබටුමද, අත්තකඇට, දෙහිඇට, දෙඹුම් ඇඹුලෙන් අඹරා ගානු. සැම විසාදිවලටයි.

හුඹස් බන්දන ගෙඩියට

සියඹලා, අලරිය, දඹල, මහ ගොහ්තැකිරි මේ **කොල** සොටා එලකිරෙන් අනා ඉස ශල්වනු

පස්පැතිරි පිළිල, කැප්පෙටිය, අමූහන ලුණු සමග කොටා මලවා බඳිනු. ගෙඩි ඉසිරෙයි

දෙහිමල් දෙහිඇඹුලෙන් අඹරා ගානු ගෙඩිවියකේ.

ඉඹුල්මැලියම්, දිවුල්ලාටු, බිම්මුල්, සබොරකුඩු, කිපල්ගලිස්, ඉහුරු, මිරිස්, රාමඨං, දෙදුරු මේවා සමවගෙන අංශකෙන්දපොතු මිදෙල්ලපොතු, දෙඩම්ඇඹුල්, ලුණුදිය මේවා පත බැගින් යුසගෙන එක්කර කතාරා ගානු. ගෙඩි මතුවේ

ගීරැස්සපළු, දඹලකොල පොතු, ගොන්කැකිරි**කොල, ඇවරිය** කොල එලකිරිඑක්**ක** ඉසගල්ලනු. දිසවක්කෙරනු

මීට:– දෙමවමල්, රත්මල්, වේලාකොල දෙහිඇඹූලෙන් අඹරා ගානු සැමවියල්මැකේ.

මට:- රතවරා පොතු, නිතුල් පොතු රුක්අත්තන පොතු, එරබදු පොතු, ගන්සුරි කොල මේවාගෙන දදකිරිය, අත්තන, මදුරුමුල්, කෝමාරිකා, එල ඔලිඳකොල, අභුනකොල, මුකුණු-වැන්න මුල් කොල. කිකිරිදිය මෙකිවා යුස නැලි බාගය බැගින් තලකෙල් තැලියක් වත්කර කකාරා ඊට දෙදුරු අසමෝද පල් මානික්කන්, ඉභුරු, හොඳම්රිස්, නිපල්, හරංකහ, හොඳකහ කලඳ බැගින් කුඩුකර දමා කල්ක ඉටිපදමට බා පෙරා ඉසගල්ලනු. තුන් දවස ඇර තෙල් අරිනු සැම විසාදි ගුණවෙයි.

කනේ අල්ලන රතේට

ගොන් කැකිරි කොල යුස ගෙන තලතෙල් පදමට ලා ඉගුරු පල්මානික් කන්, මූගුනපොතු, කුණුුකරඳ අඹරා ගානු.

මුගුණුවැන්ත, ඇසැලදළු, දොඩම් ඇඹුලෙන් අඹරා ගානු කතකවිසාදිගුණවේ

නාන් වනාවීමට:- අත්තික්සා, මගුල්කරඳ. ගොරසා පොතු මේවා යුස ගෙත පොල්කිරි සමග වැල්මී, සුවඳකොට්ටන්, වවා කායිප්පු, අසමෝද, දුරුදෙසා, තෙල්ලි, අරළු මේවා මදටිය 3 නක පමණ බරට ගෙන අඹරා කල්ක කරදමා නෙල සිඳවා ගානු

කාම්මුල් ශඩුවට:– ගඩොල්කුඩු ගස්කහඹිලියා, කොමාරිකා මද ඉස්මෙන් අඹරා ගානු.

නිකකොල පොතු, රුක්අත්තත කොල පොතු, විශලි ඉහුරු ගම්මිරිස්, අරළු සමවගෙන සිගඹලා කොල යුසින් අඹරා ගානු. කම්මුල් ගඩු වියකෝ රත වියකේ

සිගඹල,දළු, තිපල්, පෙතිපුවක්, ලුණුදිමයන් අඹරා මීශෙන් අතා ගානු.

නෙලක්:- භුමිලතා, කසිලිකොල, රතඹලාමල්, ඇවරියකොල පොල්සුනුපලා, ශක්වනසු කොල, මූරුවා, ගොන්කැකිරි කොල, පොඩිඅරිසි මෙවා සමව ගෙන පොල්කිරි වක්කර මි_{දී}ටි, දුම්මල, කොහොල්ලෑ, පස්කුළු, තුරිසි ඊට යොදු තෙල පදමට කකාරා තෙල පෙරා තබාගත ගානු. පොවනු. සියලුම කම්මුලේ එන ගඩු ගුණාවේ. (කොලවගී යුස මිරිකා ගනු)

කාගන් රෝගයට:- චරාපත් උණු අළුවෙන් තම්බා මිරිකා තලතෙල් සමග කනෙවන්කරනු. කනතුල සැමරෝ ගඩු ගුණාවේ.

ඇත්ද්ත්, ඇත්ඇට්, ඇත්දෙමට පොතු, කුඩුම්රිස්, වෙල්ලන් හිරිය දෙඩම් ඇඹුලෙන් අඹරා ගෘතු. ඇකන්සා ගුණවේ. කොසඹ කොල පොතු, ලිපඅළුගට තම්බා මිරිකා එම තෙලිනු කන වත්කරනු. කණි රෙ⊰ිග ගුණවේ.

ඉහුරෑ, සුදුළඳනු, මිරිකුළු පොතු සමවගෙන ලිපඅළුගට තම්බා යුස මිරිකාගෙන කහා වෙන්කරනු කනන් සෑමරෝ ගුණාවේ.

කුප්පමේනියකොල, වේලාකොල, කුඹුරුඇටමද, සූභු මීයෙන් ලුණුදියෙන් අඹරා ගානු.

ලාකාව, කැකුණාමල, ඉඹුල්මැලියම්, ජිවුල්ලාටු, සුගු ලුණු දිගෙන් අඹරා මීගෙන් අතා ගානු.

කනකටිසාදිවලට:– කොටදිඹුලාගෙඩි, තෙලුම්අල, තෙලුම් ඇට, සුවඳහොට, ඉරමුසු, කොට්ටන්, ඉරිවේරිය, සඳුන්, වැල්මී තල මේවා සමසේ ගෙන එළමුනුයෙන් අඹරා ගානු ගුණවේ.

කාන්පොටසට වනවීමට:– සිංහින් ගෙඳකොල ගිතෙලින් අඹරා ගානූ. එරබදුදළු ඇල්දියෙන් අඹරා ගානු.

නලබෑද ගිතෙලින් අඹරා නෘනු. ගිතෙල් නා මීයෙන් අඹරා ගෘනු.

කාගන්පොලට:– දෙහිගෙඩිසේ ඇස්සකපා එහි ලුණුකැට පුරවා ඇස්සවසා ගිනිඅගුරුපිටතබා තම්බා යුස කන චත්කරනු.

සැමගෙඩි විසාදිවලට කසාය

සිඞිගුරු, ගම්මිරිස්, ඇහැලපොතු, අරළු, කාලං 3 බැගින් චතුර පත අට එකට සිඳ සවිඳව හා පෙරැංකායම් දමා දෙනු.

අරළු, බුළු, හොල්ලි, දුම්මෑල්ල, වෑල්කාසඹිලිග, නිප්පිලි, කුකුරුමාන්, පැපිළිග සාලං 1 සි මදටිය 10 බෑගින් වතුර පහඅථ එකට සිඳ සවිදව සීනි මුසුව දෙනු. ගුගුල්, අරඑ, බුළු, ෙනල්ලි කලං 3 බැගින් වතුර අවපත පතව සිඳවා සවිඳව සීනිදමා දෙනු.

අරඑ, බුළු, තෙල්ලි, දිසමිතත, රත්තිටුල්, කිරමු**සු කලං** 2 බැගින් වතුර පතඅට පතුව සිඳවා සීති මූසුවදෙනු

අරඑ, බුඑ, තෙල්ලි, රාබුඅල, දුම්මැල්ල, දිසමිත්ත, කොත්ත මල්ලි, වැල්කහඹිලිය, තිප්පිලි, ගුගුල්, කළුදුරු සුදුදුරු කලං 1 බැගින් වතුර පතඅට පතට සිඳවා සීති හා සවිඳව මුසුව දෙනු. මේවා සියලු පිළිකා ගඩු හා ඔඩුගිය වන තුවාල ඇති අයටද යහපති.

හිනියම් විසාදි ඇනිඅයට:– බෙලිමුල් කලං 12 ක් ගෙන තලා වතුර පත අවක් දමා පතව සිඳවා ඊට ගිහෙල් සීනි පුතිවාපදමා දෙනු සිහිල්වෙයි.

කොමනාඹපොතු, සුදුහඳුන්, පත්පාඩගම්, වැල්කසඹිලිය කලං 3 බැගින් වතුර පතඅට පතට සිඳවා මීපැණිදිමා දෙනු.

රත්හඳුන්, තෙල්ලි, කලාදුරුඅල, ඉරමුසු, සැවැන්දන කොත්තමල්ලි, රසකිඳ, පත්පාඩගම්, කසඹිලියාමුල් කලා 1 මද-ටිය 7 බැගින් වතුර පතඅට එකට සිඳවා සීනි මූසුව දෙනු.

බාලසින්ගෝ හඩු විසාදිවලට කසාය:– ආඞනෝඞාගසේ මූල් මල්, කොල, පොතු. තැටි කලං 1 මදටිග 4 බැගින් වතුර පත හතර එකට සිඳවා හිතෙල් පුතිවාප දමා දෙනු.

ඉහතකීලෙස පිලගසේ පංචාංගය ගෙන කසාගකර එලෙසම දෙනු. බාලයන්ගේ ගඩු විසාදි ගුණවේ.

වදමල් මොච්ටු, රත්මල්, අරඑ, සුකිරිටික ටි**ක** ගෙ**ත** තම්බා වරින්වර තේහැඳී 2 බැඟින් දෙනු

, ගැමට: වදමල් දළු, අඹුල්දෙඩම් යුසිනේ අඹරා ගානු.

කැප්පෙටියා අගුරු, භූමිලතා, ලෝඑදඑ, ගම්මිරිස් සමචගෙන දෙඹම් අඹුලෙන් අඹරා ගානු,

හිතෙලින් අඹරාගත් රත්තම්පලා ගානු.

ඔඩුවනවලට බේන්

පිටගැමට – අත්තනකොල පොතු, තරණකොල පොතු, කුඩු ම්රිස් කොල කොටා ම්රිකා ඉහුරු, ගම්ම්රිස්, සුදුළු තු අඹුරාදම, කතාරා පිටගානු.

ඔඩුගියමිනෝට:- රසකිඳ දළ, තුස්තවාළ, රත්මල්, වැල්මී, වෙතිවැල්ගැට, අරළු එක තරමටගෙන කළු උක්පැණිගෙන් අඹර ගොනු.

කෝමාරිකා, පෙනෙල දළු, සියඹලා දළු, අනෝදකොල, තෙල්ලී, මුංඇට හිනටිහාල්, අත්තනකොල හාල්පානූ දියෙන් තම්බා අඹරා වනේට එලනු. කරඳමුල් ඉස්ම ඔඩු ඇතුළට පිඹිනු.

රීදී, තු**ත්**තං, පුස්කර, සීතක්සාරං පො**ල්තෙලෙන් අඹරා ඔඩු** තියනු.

දිඹුල්, කැකුණ, නා, හොර, කොසඹ, කරඳ, සල් මේවා පොතුද හාතාවාරිය අලද ගෙන ඉස්ම මිරිකා ඊට අරළු, කයිප්පු, දුරුදෙක අඹරාදමා සිඳවා ගෙන එම තෙල පදමක්ගෙන එයින් කාලක් පම ණට මීඉටිදමනු. (හෙල උණුවෙන් තිබියදී) ඉන්පසු පෙරා නිවා තබාගෙන ඔඩුතුලට තෙල් පිඹිනු සුවවේ.

ඔඩු තෙලක්

කරඳමුල්, දෙමටමුල්, දන්මුල්, මදුදළු මේවාගේ ඉස්මගෙන අරළු, සමටි, සුණිසී, කයිප්පු, දෙදුරු, ලසුනු, සඳුන් සමව හෙන අඹරා ඉහතකී යුසට දියකර ලිපතබා පදමක් උණුවූවිට තලතෙල් හිතෙල් පත බැගින්ද මීඉටි, බිම්දුම්මල කුඩුකරදමා තෙල සිඳ බා පෙරා තබාගෙන ඔඩුවලට ගානු පිඹිනු.

බේනක්:- කෑලිසපොතු ඉස්ම හිතටිහාල් පිටි සමග තලප සාදු ඔඩුවනවල හානූ සිහිල්වෙයි.

කාඳ:- බැවිල යුස හිතටිහාලින් කැඳපිස දෙනූ. ඔඩුගති අඩුවෙයි.

ඔඩුකැපීමට

කාවසි පුළුස්සාගත් අළු ගිතෙලින් අතා පාන්වැටිය අඹරා එහි ශා ඔඩුවේ මූූනත කැපෙන්ට තබනු

තුත්හන්, පුස්කාර, මසුරභුතු සමව ගෙනෙ මී ඉටි හා පොල් තෙල් සමග අඹරා කකාරා තබනු ඔඩුමූත සැපේ.

ම්සුරතුතු, ළස්කර මීගෙන් අඹරා පාන්චැටිදේස් හා ඔඩුවනයේ හසාතබනු. ඔඩුමූතන පැදෙසි.

ඉඳිමුමට:- මෘතකොලටිකාස් හාල්පානු දිශෙන් තම්බා අඹරා බඳිනු. ඔඩුවේ ඉදිමුම් ගුණවේ.

සාවර් ඇමඳන්ට;- අහුකොල, ගන්සූරියකොල, වංඇපල සොල, කරඹදළු මේවා සමවගෙන කහෙ ලුණුදමා කොටා මලවා බඳිනු.

මාදන්කොල, කපුකොල, කරඳකොල, ලෝලුකොල සමසේ ගෙන සාහ ලුණුලා කොටා මලවා බඳිනු. සාරේ ඇදෙයි.

අතෝදකොල, එලබ්ටුකොල, කුඹුරුකොල කොටා ඉස්මගෙත හිතටිහා ලෙන් සාබළු පිස තබනු. නපුරු ඔඩුවත ගුණ ෙව්.

ඔඩුගියතැන් තැවීමට

ඉරමුසුවැල් සහමූලින්ගෙන කොටා රෙදිකඩබැඳමිතෙල් කබ– ලක ලිපතබා රත්කර බෙහෙත් පොට්ටනිය මෙහිලමින් රක්කර මින් තබනු. ඔඩුඇදි ඉක්මනින් සුවවේ.

පූරුක් ඇදෙන්ට

වෙල්ලන්හිරිය කොල හා පොතු කොට ඉස්මගෙන හිනටි හාල් සමග තලප පිස තබනු.

තත්තාරන් ඇට, ඇට්ටඹුරා ඇට්, කුඹුරැඇටමද එළකිරෙන් අඹරා තබනු. සැරච ඇදෙසි තිහුරැදළු, වදකහලකාල, වසතැල්ලකොල, පොල්කාටුඅභුරු සමචගෙහ දෙළෙම් ඇඹුලින් අඹරා ගෘනු.

වනවල මස්වැඩීමට

මෝරාහිය ඇත්දෙමට පොතු දෙහි ඇඹු ලෙන් අඹරා ගානු

කරඳපොතු දෙහිඹුලෙන් අඹරා ගානු.

වෙල්ලන්ගිරියකොල පොල්කිරෙන් තම්බා බඳිනු.

කරඳමුල් පොතු යුස, අමූකහ පොල්කිරිසමග කකාරා ගානු.

කැප්පෙටියා, තිබ්බටු, හකුරුවිල්ල මේවායේ දළු සාහ ලුණුලා කොටා හලුතෙලින් මලවා බඳිනු.

පුපුල සොල, පොඩි අරිසි කොල. කහ ලුණුලා කොටා මලවා බඳිනු.

වෙල්ලොත්තිරත්දළ, පොඩිඅරිසිසොාල **ගිතෙලින් මලව[°]** බඳිනු.

වනලක්.- දෙදුරු, වැල්මී, කසිප්පු, වි≭ලි ඉහුරු, සුදුළුුතු, දෙමටපොතු, අරළු, මදුදළු මීඉටි, බිම්දුම්මල මේවා අඹරාදමා තලතෙල් ගෙන කකාරා භිඳගෙන එම තෙල පහන් වැටියතනා තෙල්ගලා ඔඩුවට අරිනු තෙල්පිඹිනු. මස්වැඩී ඔඩු සුවාවේ. පිට පිට කීපදිනක් කරනු.

මැල්ලුමක්:– වැල් පෙනෙලකොල කොටා තලතෙලින් මලවා බඳිනු. සිගලු ඔඩුවන සුවවේ.

තෙල්

බිම් මදුවැල් පොතු, කරඳ පොතු, පුස්වැල් පොතු, අරඑ මේවා කලං 1 මදවිය 10 ඹැගින් ගෙන තලතෙල් පහක් වත්කර හෙල තරමක් සිදවා රස්හය තිබියදී ජීට මීඉටි මාචාඩ 5 ක් දමනු නැවත සිඳවා තෙල බා පෙරාගෙන ඔඩුවලට ළිඹිනු ගානු සියලු වන ඔඩු අව්ටික්කා පොතු, කොසඹ පොතු තෑඹිලිලෙලි මේවා යුස පත බෑගින්ද තිකටුක, තිපල්, අසමෝද, කළුදුරු, වැල්මී, කායිප්පු, සුවඳකොට්ටන් මංචෘඩි එක බැගින් ගෙන අඹරා තෙලට නෞදු තොල සිඳ කකාරා බා පෙරා තබාගෙන ඔඩුවනවලට පිළිනු ගානු ගුණාවේ.

දුම්දීමට:– මස්බැද්ද, පොල්සුණුපලං, කවුඩුබෝ, මදු. එලබටු, කුඩුම්රිස්ස, මලබුලත් මේවායේ මුල් ගෙන අඹරා රෙදිකඩක ගා පහන්වැටිය අඹරා මීතෙලෙහි ගලා පත්තුකර කිවා දුම් ඔඩුවට අල්ලනු.

උපදංශවලට

පන්නු:- අරළු බැද කුඩූකාරගෙන කායිප්පු සමග අඹරා වගන් ගානු ගුණවේ.

රත්හදුන්, කසිප්පු, අරළු, අබ්ා, අත්තකමුල්, කබරෝස්සමුල්, මේවා සවම අඹරාගෙන තැඹිලි ලෙලි ඉස්මෙන් දිගකර කකාරා ගානු ගුණවෙ.

තල කබලෙන් බැද හිතෙල් හා මීපැණිසීමග අඹරා ගෘනු. කොසඹ දළු හිතෙලින් අඹරා ගෘනු

කැඳ:– බැවිලකොල ඉස්ම හිකටිකාලෙන් කැඳපිස බොන්ට දෙනු උපදංශභගන්දරා ගුණවේ.

කාඛළු:-අංකෙන්ද පොතු යුස හිතටිහාල් පිටි සමග කබළ පිස බඳිනු සාකාරා හෝ පිටගානු ගුණවේ

වරා කොල සා**ඩපින්නේ තඹ**බා අඹරා ගහෙත රසදිග (විසමරා ගෙත) සමග රොටිතතා බඳිනු භගන්දරා ගුණොවේ.

තුවන් පන්නුවක්:– සියඹලා පොතු, නිකපොතු රුක්අත්– තත පොතු, අරජ, ඉහුරු, මිරිස් සමවගෙන ගොමුයෙන් අඹරාගානු වනතුවාල ඉදිම්මට: ගොරක සහ අමුකසඅල පුළස්සාගෙන ලුණුදියරෙන් අඹරා ගනු.

කානඅල නියඟලාඅල ගලගාගෙන එඬරු කොළයේ ඔතා අළ යට දමා තම්බා තැවන කහඅල සමග අඹරා ගෘනු.

(පරංහි) අසාධා වනවාලට:- පුස්වැල් කොල පොතු, කුඩු මිරිස් කොල පොතු, කුඹුරු කොල පොතු. බුත්සරණ දළු හාත වාරිය දළු සමසේ ගෙන කහ ලුණුලා කොටා මලවා බඳිනු. තපුරු වන ගුණාවේ.

පෙතන් කොල ඉස්ම, කෝමාරිසාා ඉස්ම සීනටිහාල් සම ග කොඹඑ පිස බඳිනූ. වනදාහ රුදු කැක් කුම් ගුණාවේ. පරංගිවන ගුණාවේ.

විරේකා:– ජාපාල ඇට, තුස්තවාළු, අරළු, කාහා, ඉහුරු, මිරිස් අමූක්කරා චූර්ණකර ඇඹුල්දෙඩම් යුසින් දෙනු. (ජාපාලඇට විස මරා ගතයුතුයි)

පස්පැහිරි පොතු කොල, තුඹියකාල, සනිහාරන් කොල පොතු ඉරමුසුමුල් කොල අමුක්කරා එළකිරෙන් හෝ මීකිරෙන්ද පොල් කිරෙන්ද මාත්තුදමා දෙනු වෑඩියෙන් ගුණැඇති දේ තෝරාගෙන වැසියෙන් දෙනු

නාදෙ:- බුලත්, මිරිස්, මිරිකුළු, සස්සඳ මේවා කොල මූල් යුස මිරිකා ගෙත වණාහාලෙන් කැඳපිස දෙනූ. මාත්තුවට කිතුල් පැණි එක්කරනූ.

ඇහැලපොතු, කරදාපෘතු, කැප්පිටියාපොතු, බුරුල්ලපොතු, බරවා මදූ, හාතාවාරිකොල, අත්තික්කා පොතු, පැභිවිච පොල් එක්ස කොටා මිරිකා කකාරා තෙල්ගානූ. වනේටයි.

ගොලෑපුවක් තම්බාපුවතුරෙන් සෞ්දනූ.

ඔඩුතෙල:- කරඳපොතු, හොරපොතු, කොබොමැල්ල පොතු, බෝපොතු, කප්පරවල්ලිය මේවා සමව කොටා මිරිකා මීට දෙදුරු මීඉටි, ගලිස්, බිම්දුම්මල මේවා අඹරා කොදු පදමට බා තුබා තුවාලේ ගානු වකවුතොත් වනේගානු ගුණවෙයි

ඇමටියට

ඇට කැඩුණුතැන ඔඩුභිටිගොත් තෙල් පිඹිනු. පොල්ම්රිකු මිටිකිරි කහලුණුලා ලිපතබා පලමු මිරිකු බේත් රොඩු තම්බා බඳිනු ඇමටි උළුක්කු වලටයි.

ගුරු ලල පොතු, කොවදිඹුල් කොල පොතු සමග කොවා මිරිකා හීතටිහාලේ බහ් අඹරා දියකර කකාරා මිට පදමටගෙන කැඩූනු තැත අලලා ලැලිදමා බඳිනු පහලොස් පැගෙන් හණුවදී උනනු.

තැල්මට:- එළගොම, කිකිළිබිජුසාරු, පොල්පිති අළු, කුරක් කන් පිටි ලුණුවතුරෙන් අනා පැසචාගානු. රදලියපොතු, භික් පොතු, කහටපොතු, මිලලපොතු, දන්පොතු, පොල්පැණි කිතුල් පැණි බේතට වන්කර කකාරා ගානු. ඉදිමුම් බසී.

වෙරළු කොල පොතු, කොසඹ කොල පොතු, අඹ පොතු පොල් එක්ක කොටා මිරිකා ලිපතබා දුම්මල කුඩුදමා කකාරා ගානු ඉදිමුත්බසී.

ලෝලුපොතු තලා පොල්කිරෙන් තම්බා බදිනු. මොලොක් වෙයි.

මීට:– බිම් එඞරු ඇට, අමුකසා, ගුරුල්ල මද මේවා කොටා තැඹිලී පොල්මල් අඹරා පිඹුරු තෙලින් මලවා බඳිනු. ඇමැට්ටියට යනපනි.

මූතු කෘචඡාවට

අස්වැහ්ත, බින්වැන්ත, බින්තල්, පිටවක්කා, සීහි මේවා අඹුරා දීකිරි නැලි දෙ**කකේ** ගෙන බේත් දිය**ක**ර හිතලේදමා සිඳ තෙබා උදා පානයකරනු. ඉතා උගු මූතුකෘචාඡා ගුණාවෙසි. අස්මරි ගුණාවෙහි.

මීට:– තෙල්වලට පාවට්ටාමුල්, සාරණමුල්, එන්සල්, තිප්පිලි එඩරුමුල්, වෑලමී මේවා සමව අඹරා ඔලිඳකොල සුසින් සාසාරා ගත් තෙලට මීපැණිදීමා දෙනු.

වණ තුවාලවලට තෙලක්

ගවනම්, ඉබිකබල්. කපුගෙනි පොතු, අත්තන ෙනා කානගස් මේවා හෂ්ම සමසේ ගෙන කරදියෙන් දියකාර ඊට කොසෙඹුකොල තලාකොල කොටා මිරිකා යුස සෙමව ගෙන සොද ලිපතබා රත්-නිටුල්, සීනි, නියගලා අල සමබරට ගෙන අඹරා එහි කෙලතා තල තෙල් වත්කර තෙල පදමට සිඳවා හෙන සියලු වණ තුවාලදලට දමනු. පණුවන අරමණ ගුණවේ. ඔඩු සිඳේ පණුකැවිලි පරංඛී උපදංශ, හොරි, කුෂාඨ, අළුනම්, කණාඩමාල ගෙඩී ගුදුංකුර ආදී සියලු රෝග ගුණවේ.

ඊටම නවත් නෙලක්

කැලමුල් පොතු භෂ්මගෙන දියහතර තැලියකට කලතා ඊට තිපල්, වදකහ, කොට්ටං, වැල්මදට. දේවදුර, නියහලා, දියමිත්ත අස්ගොදු, මීඉටි, රිදීතුත්තං, කපුමැලියම්, වරාමුල්, සංරණාමුල් විෂ්ණුකාන්ති කලං 2 බැහින් ගෙන අඹරා සොදු තලතෙල් නැලි යක් වත්කර ලිපතබා ඉටිපදමව සිඳවා බා තබනු හොරි, කුෂ්ඨ වණ, තුවාල, පරංගි, උපදංශ, වණාඅර්බුද, ගුදංකුර, ඇටපලාශිය නපුරු වණ ගුණාවේ.

වුණවිසාදි ජෛතලය

නික, වරු, කුඩුම්රිස්ස, පඹුරු, වේල්ලංහිරිය, යකිනාරං, දෙඩං පතා, හාතාවාරිය, එලබිංතඹුරු, ඉරමසු. දෙහි, දෙඩං, පොල්, පුවක් බුලත්, ගම්ම්රිස්, තොටිල, පෙතෙල, කරද, කිතුල් මෙකී මුල් සරි යට ගෙන කොටා දිය අවක් වක්කර ඌරුවෙන්ඩතියා මීට දෙනී දෙඩං, තෝර. අතතන, කරිවිල, කුඹුරු, පුස්, කරද, එරබදු, මුරුංගා මේවා ඇටගෙන අඹරා කසායට දියකර තැඹිලි පොල්කිරි පොසානං, සිවඤ පාසානං, ගවරි පාසානන්, තාගපාසානන්, කුදිර පාසානන් මේවා මංවාඩි ව බැකින් ගෙන අඹරා තෙලට යොද, සම බැඳ දුර්මාංශකාදී පණුවන් ඇරි පණුකුඩු ඉහිල වණ සුබවූවිට තෙල් ගසනු පුළුංදමනු. යහපති.

හාතාවාරිය, කටුපිල, මුරුවා, දිඹුල්. ගොංකැකිරි, බේදුරැ සැවැන්දන, කිරිවැල්, බිම්නඹුරු, මදුවැල්, මේවා කෙ ල නවහන්දී සැවැන්දන, කිරිවැල්, බිම්නඹුරු, මදුවැල්, මේවා කෙ ල නවහන්දී වැල්. පොල්මල්, පුවක්බොඩ, තොටිල්ලපොතු, නිතුල්ල, බූකැනුද, දං, බෝ, දමුනු, වරකා යනමේ ගස්වල පොතු එක පමණ ගෙන දං, බෝ, දමුනු, වරකා යනමේ ගස්වල පොතු එක පමණ ගෙන වෙත වෙනම කොටා මිරිකා පොල්නෙල් මීනෙල්, එඩරුනෙල් වෙත වෙනම කොටා මිරිකා පමණ යොද, ලිපතබා මීට නිපල්, කලනෙල්, කොසඹතෙල් එක පමණ යොද, ලිපතබා මීට නිපල්, පස්කුඑ, නිවශී, දෙදුරු, කහ, අසමොදගං එක පමණ ගෙන අඹරා පත්ලෙහි කලනා කල්ක ඉටි පදමට සිඳ බා තබා බිලුනු තැන්වල තෙල් පාත්කඩ ඔනනු. සනිදිවේ. තැලුනු තැන ශානු සුවවේ. උණුවතුර පාවිච්චිකරනු.

කෝල විදුරාසන තෛලය

අඹ, කරඳ බිජූ, කුකුරුමුවන්ගෙඩි කොටා යුෂගෙන කටුඅ**ඥර** පට, කවූඩුඋඩතතඃ, වේලාමුල්, දිමිබිජූ, බිම්මුල්, කුකුළවසුරැ කොල, ලාකඩ, බූරාඥ අරටු, මළ මකුළවන්, කරඹෙබීයකොල, **ගඳපා තාකොල, තුඹකොල, කොසඹමුල්, පාව**ට්ටාමුල්. පිලමුල්, දිවි පහුරු, මීඅංකුඩු, කොල්ලු, තුිකටුක, අමුකක, වදකහ, හරංකක කුඹුරැඇට, හිහුරැපියලි, අරත්ත, පස්කුළඹඩු, කොත්තමල්ලි, උළුහාල්, සෙංකොට්ටං, තලතෙල්, පොල්කිරි, එඩරුතෙල්, **කොසඹතෙල්, මීතෙල්, කැප්පි**ටියමුල්, ඉද්දමු**ල්**, හපුපොතු, කරද පොතු, අමුඉහුරු යුස නැලියයි ඇස් ඔලිඳබීජු, ලබුබිජු, රතුලූනු ගණුක පුස්**කර** කුළුරැත රසදිය කුඩා මීඉටි දුමමල පරණා කොහොල්ලෑ බටුබීජූ කුරුලුපොතු වෑල්මී එලකිරි මේවා සැම කුඩු කරෙ කතාරා **ක**ල්ක ඉටිපදමට බා තබා ඇඟ ඉස හානු. පොචනු නස්නක**රනු. ඇ**සට ගසනු දහඅවක් සන්ති**ෙයන්** අජිණිියෙ**න්** කෝල දහඅවෙන් උල්වි**ච**වං පුරවිචවං වික්කල් ගොළුසන්නි වෙවි ලුම් සන්නි පූරවිච්චි ඉලගැට්ටු ඉලඇදුම් දුවනවායු බෙල්ලකඩා වැටෙන සහ්නි ඇතුලට පිටට කඩා වැටෙන සහ්නි, මුඛවෙව්ලුම් ඇඟ ඉස වෙව්ලුම් කණඩමාල, ගලක් කරා, ඇකංසා උගුරගඩු **ක**ංඩ මාල, විකාර දෙඩවිලි, වලිප්පු දහඅට, කෝල දහඅට සුරන්දහඅට ඇතුම, වැළුක්, පිට ඇඹුම, තහර පෙරලුම්, වස්මොර, වලිප්පු, සණිදිපෙරලුම් ඇඟ ගැටගැසුම් උණාවිකාර විශරු යනෙමෙකී ලෙඩට අත්දුටුවයි. කෝල විදුරාසන නෛලයයි.

මූලවානයට ඉස ගැල්ලුමක්

වදකහ සහමුලයෙන්ගෙන නොඩමාතෙල් කොල, නීරැස්ස තවහන්දි, ඔලිඳකොල, වරා, නික, පාවට්වා, කීකිරිඳිය මෙකී කොල කොටා සැලක ලා තල පතයි, කොල්ලු පතයි, උළු පතයි, මේවා සිනිඳුකොට අඹරා පලමු බේත් සමග කලතා බැඳ්මුං මතාවක් තැම්බූ දිය තුනක් පලමු බේතට වක්කර සවස කඩ බැඳ තබා උදය ඉසගල්වා සවස ඉස පැන් වත්කරනු. ඌඕවගත මූලවායු අබො-ගතවේ.

ඊට ශකීරාදි චූණිිය

කුරුලුපොතු, ම්රිස්, එන්සාල් කලඳ කලඳයි වලකසාල් තිප්පිලි අරලු, බුලු, නෙල්ලි, තිප්පිලිමුල්, තාලිස පතු බදුල්ල ඇට, සිහිගුරු සකලඳ සකලදයි බින්තල් රත්නිටුල් පලම පලමයි. වල්කිඩාරංඅල ශිරිනිල්ල අල දෙපලම දෙපලමයි කිරා වියලාගෙන සුණුකර තබා සීති දෙසිය හතලිස් කලඳක් ගෙන එක්කොට සවස උදය අනුභව කරනු. මින්ගුණ අශීස් මූලවායු ගුදංකුර කුෂට රුජා බඩ පිපුම් දහගති ගුණවේ. නෂ්ටකාමීන්ටදහිතයි. ශකීරාදි චූණියයි.

මූලවානයට

තිරසනවාඑකොල ඉස්ම මතාවයි නිවිතිකොල ඉස්ම මතාවයි මූරුවා මූල් ඉස්ම මතාවයි මීට උඉරුමාඑ පස්වගේ සාසායට දමා මීට සාළුදුරු, සුදුදුරු, කරාබු, වසවාසි, සාදික්කා, තිප්පිලි පෙරුංකායං, උළුවාහාල් අසමොදගං මෙකි සරක්කු සමබාගගෙන මිරිස් අබ ගොරක ඉහුරු සුදුලුනු මෙකිදේ අඹරා කසායට ගොදු කකාරා බා තබා උදය දිය වක්කර ඇවිත් පේරාවක් පමණ බී ඉක් බිනි මේ මාළු බත් එක්ක කනු. සතියක් දිය වක්කරනු.

මීටම ලේශන මූලවනාධියට

කිසාරං අල කිරිබදු අල තිසහලා අල උඹල අල වල්සාරිගල අල මෙහි දේ වෙතවෙනම වේලා චූණිකර තුත්තුත් කලඳගෙන මීට සරක්කු කළුදුරු සුදුදුරු අසමොදගං තිප්පිලි සාදික්කා කරුබු වසවාසි පෙරුංකායං අබ ඉහුරු මිරිස් සුදුලූනු මෙකී දේ සමභාග ගෙත අඹරාතබා මීට ගම් ඌරගේතෙල් වදුරුමාලු ගෙන ලිපතියා පාවට්ටාකොල ඉස්ම මතාවයි මීට සරක්කු මාලුත්දමා කල්ක පද මට කතාරා බා තබා බුළු පමණ සවස උදය සතියක් වලඳ, දිය වක්කරනු. ලුණු ඇඹුල් වලකිනු බඩින් ලේයන මූලවාහිධිනසා

කොහොවිල පද්මය

එළමුතු මනාවයි පතව සිඳුවා අරලුකුඩු කලඳක් වේ**ලකට දම** එමලෙස තුන් උදයක් දී විරේකකොට දෙවනුව මෙහි පහත සඳහන් බෙහෙත දෙනු.

කොහොවිල අල රතවරාකොල මුකුනුවැන්න මේ තුන්වගේ වෙත වෙතම එළකිරෙන් තම්බා වේලා කුඩුකරනු. රතුළුුනු හිතටි හාල් එමලෙස තමබා වේලා කුඩුකර මීට සරක්කු නිවගී දෙදුරැ චූණිකද එළකිරි නැලියක් හිතෙල් මතාවක් සීතිරාත්තලක්ද මෙකී සියලු දේ ඝෘතයමෙන්සාද, වලඳනු සියලු අශ්තිරෝග මූලරෝග ගුහණිරෝග ගුණාවෙත්.

ලුණුදෙහි සැදීම

දෙනි ඇඹුල් දෙ,ඩං ඇඹුල් නාරං ඇඹුල් කාමරංගා ඇඹුල් මීටම කාඩුමරිස් මුල් ශස්සාදුපිටිය මුල් නිකමුල් මෙකී මුල් ඉස්ම පන පනයි දෙහිදළු දෙඩංදළු වේලාකොල තිත්තලබුකොල වරාකොල මෙකි දේ ඉස්ම පන පනයි. කළදුරු සුදුදුරු සාදික්සා කරාබු වසාවාසි අසමොදගං නිප්පිලි පෙරුංකායං ඉහුරු මිරිස් තිපල් සුදු ලූතු මේ හැම කලද කලද ගෙන මේ හැම බරට සුබ ජයපාල ගෙන අඹරා කසායට යොද පරණ ලුණු ම්ටක් විතරදමා දෙහිගෙසි 20 ක් ඉරාදමා කකාරාගෙන පමණ බලා දෙහි ඉරුවක් 6 වතාවක් බොතු. උණුදිය බොනු තෙල් ඇති මාල තොකතු කැකුලුහාලේ බත්තෙකතු.

ගුල්මයට

කීකිරිදි**යපත්, කුඹුරුලොඳ, එළකිරි සුදුලුනු මේ හැම අනත** ඛූපකර දවා අඑගෙන ව**ලඳවනු**. සළුගුල්මනසා

ගුල්මාන්තක සෘතය

දැත්ත, රත්තිටුල්, අරලු, කිරසතවාඑ, කරඳ, දෙව්දුරු මෙසින් වෙනම දස දස පලම ගෙන දිය දස තැලියක් ලා සතරට සිඳුවා කතාර පෙරා කල්කයට දඑක්කිරි දෙපලමක් ගෙන සුං, අසමෝද සාරන, වගපුල්, දඑවමුල්, සිවිය, රත්නිටුල්, සිබිහුරු, වද, සෙංකල නිරිකොට්ටං, සවිනුව, යවකර, සුදුලූනු මෙයින් තුන් තුන් කලං ගෙන අඹරා ගිතෙල් නැලියක් හෙව පදමට කකාරා බා පෙරා පමණ දන දෙනු. ගුල්ම, සූල, උදර, විස, වමන, සොථ, බඩපිපුං අග්නිමනු, පිලා, බඞ්ඇතුලගැට, අරුවි, පණුකැවිලි, අශීස්, පාණ්ඩු රෝග, හෘදරෝග, සවාස, කාස මේහැම නසා

මහනසාය

ඇද්දෙමට, උගුරැස්ස, වංඇපල, කිදි, සිහින් මකුළුවැන්ත දිය මිත්ත, ඇසල, දෙළුම්, තෙළුම්, මහතෙල්, සිහිහුරු. කසා ලූනු වගපුල්, අස්ගොදු, එරඬු මෙයින් සතරපලමක් තෙරපා දිය දස තැලියක් ලා කකාරා තැලියට සිටිකල පෙරා විලඳ, සීති, ගිතෙල් සිහිහුරු, සවිඤව, සුනුකර පුතිවාපලා දෙනු අෂ්ටිල, හුතපිලා කුසහටගත් නොසෙක්ගෙඩි ගර්බසුල දහ යතාදිය තසා –මලබඩ යට එඩරුතෙල් සමග දෙනු.

නවරත්ත සෑතය

ගෝමුතු, කිරි, දිකිරි, ගොමයුස, ගිතෙල් මින් නැලිය බැහින් හා කල්කයට තිරසතවාළු, තිපල්, දැන්ත මෙයින් දෙකලං සමාර බැගින් ගෙන කටරොළු යුසින් අඹරා දළුක්කිරි ගොකටුකිරි දෙකලං සමාර බැගින් එක්කොට සිඳ පෙරා මාතුාදන දවස කලා බාගය බැගින් වලදවනු. ස්නේහ මිරේචනව සෝථ මහෝදරනසා

පුමේහ චිනතාමණි වටකය

ලා පොල්මල් විසිපලමයි, අළුකොසෙල් මුව විසිපලමයි, කළු කිහිරි, සුදුකිහිරි, අඹ, දඹ, තිඹිරි, ඇසතු, පුලිල, නුගරුක්, පෙතෙල කුඹුක්, දිඹුල්, රණිවරා, ඇසලමුල්, ඉහිනිමුල්, තිපල් මෙකී පොතු දස දස පලම් හා සියලල සැලකලා පැන්නැලි 32 ක් දමා අව එකට කකාරා පෙරා බොල්ව කකාරා ගල්මද දෙපලමක් අඹරාදමා සැඳිගා බුළු පමණ ගුලිකර අව්වෙන් වියලා රනවරා බිජූ සමග සීති මීපැණි ලද දෙයකින් දවස ගුලියක් වලඳනු. සියලු පුමේනයට හිනයි. මේ බෙහෙත අනිශයින් ගුස්හතර කටයුතු.

ධාතුවඕනයට

නෙල්ලිසුස, උක්පැණි, කිරිඹදුඅලසුස, හිතෙල්, තලතෙල් එඑ කිරි, සාතාචාරිය අලසුස මින් නැලිය නැලියයි, මීපුප්, චැල්මී මින් දෙපලමක් අඹරා සියල්ල එක්කර මදගින්නේ කකාරා පදමට බා පෙරා සිහිල්වූකල මීපැණි නැලියක් මුද්දිරප්පලම් අටපලමක් සීනි අවපලමක් නිකුළු සුණු පලමක් මේ සියල්ල එහිබහා යහපත්ව ගටා අවදවසකට පසු උදය නිති පානයකරනු. ධාතුක්ෂිණයට ඉතා ගුණයි.

බුහ්ම රසායනය

වං ඇපල සහමුලින් වියලා නිස්පලමක් ඇට ඇරි අරඑ සියක් පලමක් පැන් විසිහතර නැලියක් ලා සයට කකාරා පෙරා කිරි තුනක් සීනි 50 පලමක් පස්ලුණු සිඞ්ගුරු වගපුල් නිරසනවාලු කෙලිනුඇට වැල්මී සුං මූද්දිරප්පලම් රක්තෙටුල් ඇත්වගපුල් මෙයින් කලඳ කලඳ ගෙන චූණිකොට එහි බහා නිවුනුපසු වගපුල් සුණු පලමක් මීපැණි නැලියක් හෙව අලලා ගිනෙල්නිබූ බඳුනක සුරැකිව තබා සුහ මුහුනීයෙන් දන්දී පංචකම්විධි අවසථාබලා දවස තුන් කලඳ බැහින් මණකලයක් ලවනාඹල වර්ජිතව වලඳනු. සිවාස, කාස, සුසෙය, ගුල්ම, අශීස්, භගනුදර, සූල, කුෂ්ඨ, මේනැමනස්

ගුන්පී විසර්ප

වා කිපී සෙම බිඳකෙලා ගුන්පී විසර්ප උපදවයි. රක්තය අධිකාශාගේ රක්තය කෙලෙසයි හෙවන් දූෂාකරයි.

ශිරාද ස්තාසුද මාංශද චර්මද සත මේවාසේ විසර්**ප උපද**වයි. අධිකාවරුජා කොරේ. උණ, අතීසාර, භික්කා, සාවාස, කාස, තෙළ වැගිරීම අහර අරුචි වමත මූර්ඡාද තින්ද තොහැකීවීමද ශරී**රාව** සව විදින්තාක්මෙන් වේදතාද අදාණි කෙවීමද ඇතිවේ. මෙයද අසාධා හෙයින් සියලු චිකිත්සා වෙන්ද සුව තොකටහැක.

සන්නිපාත විසර්ප

ඉහතකී සෑම ලකුණුවලින් යුක්තවූ සියලු හේතුන්ගෙන් හට ගත්තාවූ සිරුර වසා පැතිරගිය විසර්පය සන්නිපාතයි. වනා ශරීරය තසන්නේය. කිසියම් විකිත්සාවකින් ජයගෙත නොහැක් කේය. මේ සන්නිපාත විසර්පයෙන් පීඩිතය හා මරණයවෙයි.

වා විසර්පයට

මදුක, ගිතෙල්, ඇල්හාල්පිටි එළකිරෙන් අඹරා ගානු.

ඊටම:– ගිතෙලෙහි උඩින් රඳුසිටින තෙල ගෘනු. ස්**නේහ** බහුල චිකිත්සා විධිකටයුතුයි.

මෙසම් විසර්පයට

පුලේප:– අරළු, බුළු, තෙල්ලි, පෘශ්තපර්ණෑ, මහරිමල්, සමව ගෙන අඹරා ගිතෙලින් අ**තා** ගෘනු

රුක්අත්තන, කලාඳුරුඅල, ඇසලකොල, දුව, නිල්කටුකරඬු දේවදුර, කිහිරි මේවා සමව ශෙත අඹරා හිතෙල් සවල්පයක් මිශු කර ගාතු. ි අරළු, ඉරිවේරිය, පොඬරෑ බැවිල, දුරු කරිදු මේවා සමවගෙන අඹරා ගිතෙල් සවල්පයක් මිශුකර ගානු.

අරළු, බුළු, තෙල්ලි, පද්මකාෂාඨ, සැවැන්දත, හිරමුසු, බටුමුල් වැල්මදට, කනේරුපොතු මේවා සමවගෙන අඹරා ගිනෙල් සවල්ප යක් සමග අතා ගානු.

වේලිප්පරිත්ති, නීත්මිදිමුල්, බෙලිමුල්, ලුණුවරණ පොතු මුරුංග පොතු, කටුකරඬුමුල්, එළබටු, කටුවැල්බටු, සිවිග, රත්තෙ ටුල්. මහුල්කරඳ පොතු උණුදිගෙන් අඹරා ගානු. රුසා බෙහුල චීකිත්සා විධි කටයුතුය.

පිත් විසර්පයට

මදුක, එළවෙඞරු, තෙඑමඅල, සුදුසඳුන්, සැවැන්දනමුල් මේවා එළකිරෙන් අඹරා ගානු.

එළ වෙඬුරෙන් මදුක අඹරා ශාතු. ශීත බහුලවූ චිකිත්සාවිඛි කළයුතුය.

හැම මිසර්පයට

තල කාබලෙන් මදක් බැද තතකිරෙන් අඹරා ගෘනු ගුණවේ. සුදුහඳුන්, සැවැන්දතමුල්, ඉරමුසුමුල් හිතෙලින් අඹරා ගෘනු

කුසාය

ඉහුරු, වැල්මී, බුළු, බිංකොහොඹ, තා**යෙසරු පිසුම්රේ**නු නිලුපුල් කසාය කකාරා දෙනු.

ඉගුරු, රසකිඳ, පත්පාඩගම්, දුරාලභා සමසේ <mark>ගෙන නලා ඇල්</mark> දිය චත්කර රායක් තබා උදේ රාගෙන පාතයකරනු.

දුම්මැල්ල, තෙල්ලි, මුංඇට කලං 4 බැගින් ගෙන වතුර පතඅව එකට සිඳවා දෙනු.

දුම්මෑල්ල, කොහොඹපොතු, කුරුදුපොතු, වෙනිවැල්ගෑට කොරාසානි, ලුණුවිල, වැල්මී කලං 1 සි මංචාඩි 14 බැගින් ගෙන වතුර පතඅට පතට සිඳවා දෙනු.

වි**රේචන**යට

තුසානවාළු චූණ්ීය එළකිරි, ශිනෙල්, උණුදිය, මූඳුප්පලම් යුස යන මේවාසින් එකක් සමග පානයකර විරේක ශරිනු.

තිපලින් හෝ නිපල් ක්වාථයට ශිනෙල් ඥොද, හෝ විරේක හරිනු.

රක්පිත් විසර්පයට හිතදෑ

පොඩරෑ වැල්මී, ලොප්සුඹුලු, නාකෙසරු, තෙළුම්රේණු, නිලු පුල් මේවා ක්වාථය විධිලෙස සාද,දෙනු.

ඉගුරු, රසකිඳ, පත්පාඩගම්, දුරාලභා කසාය කකාරා දෙනු.

තිරමුසු, තෙල්ලි, සැවැන්දරා, කලාඳුරැඅල විධිලෙස කසාය කකාරා දෙනු.

ඊටම පුලේප

අරළු, ඉරමුසු, තෙළුම්රේණු, සඳුන්, ලොක්සුඹුලු, සැවැන්දන සමසේ **ගෙන** අඹ**රා** ගානු.

නෙඑම්අල හා දඬු අඹරාභානු.

පුවගු, නිලුපුල්, තාකෙසරු, පිසුම්කෙසරු, ශෂ්ටි, අත්තික්කා පොතු මේවා ගෙන අඹරා ශී්තෙලින් අනා ගෘනු.

හක්කටු, තෙළුම් අල රත්හඳුන් තෙළුම්දඬු, වේතසමුල් සමව ගෙන අඹරා ගෘනු

බාර්ලි චූර්ණාග ගිතෙල් හා මීපැණි[©]ගෙන් අතා ආලේප**ක**රනු.

පොසරු, වැල්මී, බැවිල, දදකිරිය, නිල්මාතෙල් නුගකොල මේවා සමවගෙන හිතෙලින් අඹරා ගෘනු.

සනාවරිඅල, කිරිබදුඅල සමවගෙන සියක්වර සෝදගත් ගිතෙ ලින් අඹරා ශානු. තාමකාසරු, දරුවරිදුා පොතු ගෂ්ටි, ලොත්සුඹුලු මේවා චූර්ණා කරෙවිසර්පවලට දමනු. විගලේ

අරඑ, බුළු, තෙල්ලි, වෑල්මී, නිලුපුල්, කොහොඹ, පටෝල මේවා කතාරාශත ජලගෙන් විසර්ප සෝදනු. චූණිකර දමනු.

ඊටම චූර්ණයක්

නුසනවාඑමුල්, අරළු, කසා, ලුණුවිල මේවා කලං 2 බැහින්ගෙන චූණිකර සවිඳලුණු කලං 2 ක් සමග නැවන අඹරා උදයේ කලං 2½ බැගින් කීප දිනක් දෙනු. උණුදිය පාවිච්චිකරනු.

මීට පක්ෂීමාංශ, කොංහිලකොංල, ගෙඳ, පිටසුදුපලා, ස**ාරණ,** පෙනිතෝර පථාාහාරගට සුදුසුග සැම විසළි ගුණාවේ.

අධික දෙවිලි ඇති ආකාරපාතවශී දෙනවල් නිදීමද කොොධර වොසාසාම අධික හිරුරාස් නිනිරස්තස තද සුලන සනමේවා විසපී රෝහීන්ට අහිතකරයි.

ගුන්පී විසර්පයට

පුලේප:– අමුක්කරා කල්කග උණුගන්වා ආලේපකරනු.

එසේම කරදපොතු කල්කය හෝ බුළු කල්කය උණුගන්වා ආලේපකරනු.

දත්තමුල් පොතු, රත්තිවුල්මුල් පොතු, වරාකිරි. දඑක්කිරි උක්හකුරු, කසිස්, භල්ලාතකඇට මෙවා සමව ශෙත අඹ**රා මඳක්** උණුගන්වා ගානු

අරළු, බුළු, උණා කොල, මූදුප්පලම්, තුජපතුගැට, බැවිල, මහ බැවිල සමසේ ගෙන අඹරා ගෘතු. බෘහිර ගුන්පි විකළු ගුණා වී.

ගුන්ව විසළීයෝදී පූඩාවන්වා ලේ හැරීම කටයුතුය. එවිට කෝපවූ ලෙස හා පිත සංසිඳේ. එමත, විටෙචිත, ලබසන, කසාය සේවන හා පුලේප යෙදීම් ආදිසෙන් විකින්සා කටසුතුයි. දසමූලින් සාළ කසායද එයින් සිඬකරණලද නෛලය ගැමටද යහපති කොල වගී තම්බාගත් ජලයෙන් සේදීම කටයුතුය. මෙය හැමෙට සාධාරණය. මේවායින් සංසිඳවාගත නොහැකිවූ විසළිග ගල්මෙන් තදව සිටියේද එමීට රත්කල රන් කටුවකින් හෝ රක්කල ඊතලයකින් පුළුස්සා දමිශ යුතුය. එසේ නොමැතිනම් පැසවීමට බෙනෙත්තබා දෙෂ සහිතවූලෙය බැහැරකොට සුවකළ යුතුය.

පැසවීම හා දැවිල්ල අධිකවූවිට ශරීරය ඇතුළ පිට දෙසාටම පුතිකාරකර සංසිඳවා ගතයුතුය.

ආහාරපාන

රෝගියා ලඬඝනය කරවා විලඳ සුණු මී හා සීනි මිශුකර වැළඳ වීම යහපති.

බාර්ලි, ඇල්සනල් දෙවගගේ කැඳක් පානයට දී පසුව ඇල් සාලේ ඛන් මුංඇට ආදි දෙයින් කළ ආනාරයන් සමග දීමට සුදුසුය

දෙළුම්, තෙල්ලි, බොරළුදමූනුගෙසි මූදුප්පලම්ද ජඩාගලමාංශද මේ රෝගීන්ට හිනකරය.

සප්තවිධ මහා කුෂඨරෝග

කපාල කුෂාඨ ඖඩුම්බර කුෂාඨ මණාඩල කුෂාඨ සෘෂාජ්වේහ කුෂාඨ පුණාඩරික කුෂාඨ සිධම කුෂාඨ

කාකණ කුෂාඨ. යනුවෙන් මේ සත්වැරුම් කුෂාඨයෝ සහ කුඩා කුෂාඨ රෝග එකොළසක්දයි කුෂාඨරෝග පෙහද දහඅටකි.

කපාලකුෂ්ඨය

ඉක්මනින් ඇතිවී පැතිරසාම ඉක්මනින් කෘමීන් ඇතිවීම අරුණුචන්බව කාලවණීඛව කුෂ්ඨ ගඩුවල රළුබව ඇතිව කටු අනින්තාසේ වේදනා ගෙන දෙන්නේය. වතාදි තිදෙෂයන්ගේ දූෂාවීමෙන් එයින් අධිකව කිපියාවු වෑ දේෂයෙන් කපාලකුෂ්ඨය හටගන්නේය.

ඖඩුම්බර කුෂ්ඨය

රතුවන් උළු නැගීම කැසීම, දිගසේ ඉස්ම වැශිරීම, දුවිල්ල කනව තඹව උළු ඇතිවීම, තඹචන්රෝම ඇතිවීම, දිඹුල්ගොඩිගේ චණිනට සමාත චණිසෙන් යුක්තවීම, කෘමීන් ඇතිවීම සිදුවෙයි.

ඉහතෙක් අයුරින් දූෂාවූ ඉදුෂගන්ගෙන් පිත් දෙූෂග අධික වීමෙන් ඖඩුම්බර කුෂ්ඨ හටගන්නේය.

මණ්ඩල කුෂ්ඨය

උඩට තෙරාසිටින කොන් සථුලවූ බොහෝ කැසීම් හා කෘමීත් ඇති බොහෝකල් පැතිරයන දිලිසෙන ගතියෙන් යුත් තද හා සිනිඳුව බර බව ඇති කුෂ්ඨයයි. මණිඪලාකාරව හටගනී.

එසේම කිපියාවූ දෙෂයන්ගෙන් කඵය අධිකවූ**සේ මණඣල** කුෂ්ඨය හටගන්නේය.

සෘෂිතජිහ්ව කුෂ්ඨය

වා පිත් දෙසා අධිකව කිපීමෙන් මූවදිවක් සෙසින්ද දුවිල්ලද කටු අනින්තාක්මෙන් වේදතා ඇතිවීමද පිටට තෙරාවිත් බූවක් ගැවාසේ දික්වූ හෝ වකුාකාර පීඩකා පැතිරගන්නේය. පිටත ගොරෝසුව ඇතුලන නිල්. රතු, කස වන්ව දක්තාලැබේ. ඉක්ම නින් පැතිරගහි.

පූණ්ඩරික කුෂ්ඨය

අධිකතැසිල්ල පණුවන් ඉපදීම, සුදු, රතු හෝ පාටව ඝතලෙස පැතිරයාම දැවිල්ල හා පැසවීම ඇතිවේ. ලේ සැරව සහිතුවේ. තෙළුම් පතුසේ සමවනුහෙයින් මීට් පුණිඩරික කුෂඨයයි නම්කොට තිබේ.

සි ධම කුළේ ඨ

මඳ සැරව සහිතව මඳ කැසිල්ලද දැවිල්ලද කෘමීන් සවල්පව ඇතිවීමද වේ. මේ පීටත රඑබවද ඇතුළත සිනිඳුව රතු හෝ සුදු පාටවීමද ඇත්තේ එය සිධිම කුෂඨයයි.

කාකණා කුෂ්ඨ

සියලු කුෂ්ඨයන්ගේ ලකුණ මෙම කුෂඨගෙනි ඇතිවේ. පුථම යෙන් ඔලිඳඇට පාටින් හටගනී පසුව නොගෙක් වර්ණද හටගනී. මෙම කුෂ්ඨය ඉතා පාපකාරින්ට වැළඳෙන අසාධා කුෂඨයකි.

අතිත් කුෂ්ඨාසන් සහ වනාසි සාඛාසයකට හැකිය. සිසලු කුෂ්ඨ සෝම අසාධා වූවිට සම, සිරා, ස්තාසු තරුණා සංවිශත මේවා විතාශකරති. එකල උණා. අතිසාර, සැරව වැගිරීම, අවසට පත තය, දහස, දුබල බව හා ශරීරස විතාශවීමද සිදුවන් නේ ස.

කුඩා කුෂ්ඨ එකොළොස

ඒක කුෂ්ඨ

මාළු කොරවැනිව බොහෝ පැතිර සිටින්නාවූ දහදිය නොවැ නෙත කුෂ්ඨයයි.

චර්ම කුෂ්ඨය

ඇතකුගේ සමමෙන් ඉතා රළුව ඝනව හට**ගන්තේ චර්ම** කුෂ්ඨශයි.

කිටීම කුෂ්ඨය

විගලිව කර්තාශ බව ඇතිව ශෲව වණිගෙන් යුක්තවන්නේ කිටීම කුෂ්ඨරයි.

විපාදිකා කුෂ්ඨය

අත් ආ ආදියෙසි ඉරිතැලීමෙන් අධිකව වේදනා ගෙනදෙන කුෂ්ඨය විපාදිකා නම්වේ.

අලසක කුෂ්ඨ

්ක්තවණි ගඩු හටගන්නාවූ කැසිලි ඇතිව පැතිරෙන කුෂ්ඨය අලසක නම්.

දදැමණ්ඩල කුෂ්ඨය

රතුපීඩකා කැසිලි සහිතව මණඣලාකාරව හටගන්නේ දදීැ ම මණඩලනම්.

චර්මදල කුෂ්ඨ

රතුවන් ශූලසභිත නොඉවසත සුළු ස්පර්ශය ඇක්තාවූ බිබිලි ඇති ඉරිතැලීම් සහිත කුෂ්ඨය වර්මදලයි

ආමා කුම්ඨය

කැසීම් සහිත සුදු – ශෲව වර්ණ ඇති ගඩුවලින් ගැවසී හට ගත්තේ පාමා කුෂ්ඨ නම්

විෂ්ඓාටක

සුදූවන් හා අරුණූවන් තුනී සමක් සහිතව හටගන්නේ විෂ්ඵොටක කුෂ්ඨයයි

ශතාරු කුම්ඨශ

බොහෝ දෑන සහිතවණ ඇති රතු හා පලාවන් පාටැති වේදනා ගෙනදෙන කුෂ්ඨය ශතාරු නම්.

විචර්චිකා

සුාවය වැහිරෙන ශාහාව වණ්ඩු කැසීම් ඇති පීඩක හටගන්නා කුෂ්ඨය විවර්චිකා නමි. මේ කුෂ්ඨ එකොළසද නිදෙෂජවෑම උපදනේය. අධික තාප විරුඩාහාර, මලමුතු වේගදැරීම, හය, වසායාම් ආදියෙන් පීඩිතවීම ආදි හේතුන්ගෙන් දෙෂ කෝපය වන්නේය. ඉන් කුෂ්ඨරෝග උපදී.

ඊට කසාය

තිපල්, දුම්මෑල්ල, රසකිඳ කොහොඹපොතු, ඇහැලපොතු කිහිරි අරටු මේවා සමයේ කලං 12 කිරාගෙන වතුර අට මනාවක් වත්කර මතාවට සිඳවා සතර වේලට දෙනු. මේ කසාග සතිශක් දෙනු. හැම කුෂ්ඨයටම පහපති.

චූර්ණයක්

ඇසලගසේ පිළිල විශලා චූර්ණකර උදේට සාලං 3 බැගින් කොසඹතෙලින් අතා දින හතරක් හෝ පහක් දෙනු. හැම කුෂ්ඨ ගුණවේ.

ඊටම

වෙනිවැල්, රත්නිටුල්මුල්, දිගමිත්තමුල්, වේලා, කොලිඳඇට කටුකරෝසන මේවා සම බරටගෙන වේලා චූර්ණකර කලං 3 බැගින් උදගේ එළමුතුගෙන් කලතා දින කීපයක් දෙනු. නැත හොත් උණුදිගෙන් මාසයක් පමණ දෙනු. කුෂ්ඨ පාණ්ඩු පණුදෙස් ගුණවේ

ඊටම ගෑමට

කෘමිශතු, මතෝශීල, භිරියල්, මයුරතුතු, කළුජියම්, ලොප් සුඹුලු සුරියමල් කැකුළු, කොට්ටන්, තෙල්ලික්කා ගෙන්දගම්, අරළු වෙනිවැල්ගැට මේවා වියලා චූර්ණකර කලං 10 බැගින් ගෙන තල තෙල් නැලියක කලතා බඳුනක තෘබාගෙන උදේ තෙල් ඇග ගල්වා තබා සවස නානු. දින පහලොහක් හෝ ඊට වැඩියෙන් ගුණා ගුණ බලා ගානු.

අරිෂ්ටයක්

කිසිරි අරටු විහියේ කාෂාය කතාරාගෙන එයින් දොණායක පුමාණායට හිතෙල් ආලේපකළ සාළයක වත්කර ඊට සමානව අරළු, බුළු, තෙල්ලි, කුමිශතු, කලාදුරු, කහ, වංඇපල, කිඳි, කෙළිඳඇට ඇසළපොතු, චූණිකර පලම් නයක් යොද මසක් පමණ වීමැද තබනු. ඉන්පසු විබිලෙස උදයේ පාතන කරනු. සෑම කුෂ්ඨ ගුණවේ මහා කුෂ්ඨ මසකින්ද සුළු කුෂ්ඨ අඩ මසකින්ද ගුණාවේ.

නිපලාසවය

දසමුල්, දැන්ත, කුරුලු පොතු, උක්හකුරු, පුවක්, රත්තිටුල් මීපැණි සෙමග නිපල් ක්වාථගෙහි විඛිලෙස ඟොද පෙරෙකී අයුරු ආසාවය නතාදෙනු. සියලු කුෂ්ඨරෝග තැසීමෙහි පුශස්තයි.

කසාය

වංඇපලමූල්, කොළිඳ, රුක්අත්තත, කරඳමූල්, කතේරුමූල් කොනොඹ, කිහිරි මේවා ගොමුගෙන් කසාය කකාරා දෙනු. කුම් කුෂු නැසේ.

කොසඹකොල කිුමිශතුැ, ගොමුතු මේවා කසාගටද පෘතිගටිද සේදීමටද ගැමටද ගෙදීමෙන් පණුවන් වැසූ කුෂඪ ගුණවේ

අරළු, බුළු, තෙල්ලි, වංඇපල විඛිශේ කසාගකර දෙනු. කුෂ්ඨ ගුණාවේ.

රත්හඳුන්, කොමහාඹ, ලොත්සුඹුලු, වෑල්මි, පටෝල, පද්ම කාෂ්ඨ මේවා කසාග කකාරා දෙනු. පිත් කුෂ්ඨ රෝගීන්ට මේ ශීත ගුණ ඇති කසාග යහපත්වේ. ස්තාතයටද යහපති.

තෙලක්

කුඩුවෙලඟ, වැල්මදට, ද,රුහරිදු, ජීවනනී මේවා **කල්ක**යට ගෙන ගිතෙල්, තලතෙල්, එළකිරි විධිසේ **ගොද,** දුම්මල, මීඉටි සරිලන පුමාණයෙනේ එක්කරෙ තෙල පදමට හිඳෙ තබාගෙන ගානු. කිටිම ඒකකුෂ්ඨ චර්ම කුෂ්ඨ අලසක කුෂ්ඨද ගුණාවේ.

සෘතයක් (ෂට්ඵලකය)

තිපල්, පැපිලිය. කොහොඹ, කුඑරැණ, පවෝල, දරුහරිදුා දුරාලහා, ලුණුවිල මේවා කලං 6 බැගින් ගෙන ජලය ආස්**කයක්** වන්කර අට එකට සිඳවාගෙන එම කසායට කෙළිඳඇට, **ව**ගපුල් රත්හඳුන්, බිම්නිඹ, ලූණුවිල, කාර්ෂ බාගය බැගින් ගෙන හිතෙල් පලම් හයක් සමග සාතය විධිවූ ලෙසින් සාදගෙන වැළඳීමෙන් සියලු කුෂ්ඨ විසර්ප අර්ශස්, ගුහණි, ගුල්ම, කණිඩුනි, සෝඵපාණ්ඩු ගලගණ්ඩාදී රෝග ගුණවේ

මණාඩල කුෂ්ඨයට:– සාඑදුරු, සවීඳව, සමග අඹරා උඉරු ලෙයින් තෙමා ශානු.

කොට්ටින්, කොතඹුරෑ අඹරා පෙරකී සේම ගානු මණාඩල කුෂ්ඨ ගුණවේ.

දේවදර, කුණුකරඳමුල්, ජවාමාංශ. මුංවැන්න. සුරා, මිපැණැ කාකානාසා මේවා ආලේපයද යහපති.

නවන් නෙල්

කාරඳ, අබ, කිසිරි මේවා ඇට වැටකොඑඇට වැල්අභුණ ඇට මේවායේ එක් එක් තෙල් වෙන වෙනම ගැමට යහපති. සියලු කුෂ්ඨ නසයි.

සිධමකුෂ්ඨා ලේ උයක්

කොට්ටම්, තාමාලපතු, මනෝශීල, කසිස්, ගම්මිරිස් මේවා සමව නෙත අඹරා අබ්තෙල්හි මිශුකර තඹ හාජනයක සතියත් භාවතා කර තබා එම තෙල සිධ්මකුෂ්ඨාලයාහි හා විසලෙතතුරු උදේ අව්වේ සිටිනු සතියක් මෙසේකර තිමවූවාශින් පසු ස්තාතය කරනු සෑම කුෂ්ඨ කිලාස ගුණවේ.

් හිතාහාරපාන

අමුහාලේ බන්. ඇල්කා ලේ බන්, තිරිතු, මුංඇව්, කරිවිල, මුවමස් පක්ෂිමා ශ, නිවාගත් උණුවතුර කුෂ්ඨ රෝගීන්ට හිතය.

කුෂ්ඨ සේදීම

කොමහඹමකාල, පින්නකොල නිදිකුම්බාහස් සහ**මූලින් ත**ම්බා වතුර නානු සෝදනු. මේ එක එක වගේ හෝ එක**ට ගෙන තම්**බා හත් දි**ග** නානු. සෝදනු කුෂ්ඨ ගුණවේ.

අා මල් ප

පුවඟු, වටරැන, කෙළිඳඇට, සැවැන්දරා, රත්හඳුන්, කටුකාරෝ සහ, අතිවිඩයන් ගැමෙන් පිත් කුෂ්ඨ නසයි.

සුවඳකොට්ටන්, ඇත්තෝර ඇට. කරඳ ඇට සමවගෙන අඹරා ගානු. සෑම කුෂ්ඨ නසයි.

කෙළිඳඇට, ලොප්සුඹුලු, දෑසමන් කොල, හා මල්, **කරඳඇට** සමවගෙන අඹරා ගෘනු.

කපුමල්, ඇහැලකොල, කළුකැම්මේරිය, මහරිපොතු සමව ගෙන අඹරා ගෘනු ගුණවේ.

අරළු, රසඳුන්, එන්සල්. කොට්ටන්, සතපුෂ්ප, රත්නිටුල්, කිුමී ශතුැ මේවා සමසේ ගෙන අඹරා ගානු

ලාකඩ, සාරණා, එන්සල්, රසඳුන්, දීපෙරාලීදියෙන් වෙත වෙතම අඹරා ගානු. වා සෙමේ දෙකින් ආ කුෂ්ඨ ගෙුණාවේ.

මණඩල කුෂ්ඨයට

කොටදිඹුලා, යනුණු, සුදු–කළු ඊයම් දෙ**ක** දේව**දර, ස**විඳව, එලබටු, රත්තිටුල් සමවගෙත ගොමුගෙන් අඹරා ගානු. (ගොයිමස් රස සමග)

ස්නානයට ඖෂධ

අරළු, බුළු, නෙල්ලි, කලාපුරුඅල, කෙළිඳඇට, ඇසළ, කරඳ කුකුරුමාන්, රුක්අත්තත, දුරුහරිදු මේවා තුම්ඖාගත් ජලය ස්තානය කරනු. මෙයමේ කසායකර දීමටද යහපති.

චූ ණ් ි ය ක්

අරඑ, බුළු, තෙල්ලි, අතිවිඩයන්, වදකහ, කෙළිඳඇට්, බිම් කොහොඹ, කටුකරෝසණ, පටෝල, වහපුල්, කෑළ. කහ, මහහොන් කැකිරිමුල්, පද්මකාෂට, මුරුවා, දුරුහරිදු මේවා කලං 24 (පලම්2) බැහින්ගෙන එමෙන් දෙබරක් නුසනවාඑද එමෙන් දෙබරක් ලුණු වීලද ගෙන චූර්ණය සෑදු වලඳවනු. කුෂ්ඨ හිරිවැටුම් නසයි.

පටෝලාදී චූණිය

පටෝලමුල්, තිපල්, තුසාතවාඑ, මහගගෙන් සැකිරි මුල් මේවා පලම බැහින් ගෙන සාටුකරෝ සන තුා සමාණා පලම් භාගය බෑහින් ද ගෙන ඉඟුරු කාමීකාය පුමාණා සට සොදු චූර්ණාය සාද, පලමක් බැහින් උණුදි යෙන් බොනු. බෙහෙත් වලද පථා චූවිට පක්මිමාංශ සමග පරණ ඇල්හාලේ බත් අනුභවකරනු. සියලු කුෂ්ඨ ගුණාවේ ගුහණි ගුණාවේ.

ගු**ල්**මරෝගය

බබෝ වාසු කෝපවීම, හිරිවැටීම, ඉහළට සවාස ඇතිවීම, අහර අරුවිය, මලබැඳීම, අපහසුවෙන් මුතු පහකිරීම ආදි ලකුණු හට ගන්නේ ගුල්ම රෝගයටයි.

බඩ ඇතුළේ නෝ මුතු වසානීයේ නෝ පෙතනියේ නෝ නෘදයේ නෝ ඇළදෙක්හි නෝ මේ රෝගය නටගන්නේය.

එද චාන ගුල්ම, පින්න ගුල්ම, ශ්ලෙෂ්ම ගුල්ම, රක්න ගුල්ම යෙසි පුභෙදෙදෑක්වේ.

වාන ගුල්මයට

ශරිරයේ ඒ ඒ තුල යෙමින් විදිනාක්මෙන් වේදනා දූතෙන් නේද මල බැඳීමද ඇස ඉස පිටිකර රුජා ඇතිවේද වාත ගුල්ම ලකුණුග.

පිනන ගුල්ම

කට තික්ත රසව කෙල ඉනීම් ඇතිව දුන පිපාස වෙව්ලුම් ඇතිව දහදිග අධිකවන්නෝ පිත්ත ගුල්මයේ ලකුණුග

ශ්ලෙෂ්ම ගුල්ම

කටට කෙලඉනීම හා අරුචියද පණුදිය තැයීමද ආහාර තො දිරවා ඉහළට ඒමද වමනවීමද ඇතිවන්නේ ශ්ලෙෂ්ම ගුල්මයයි.

වාපිත් ගුල්මයට

වා පිත් දෙකින් අා ගුල්මයට වාතයට කී හා පිත්තයට කී ලකුණු මිශුව ඇතිව බඩතුළ ගෙඩියක් සේ බොහෝ රුජා කෙරේ. නැතහොත් ගුලියක් පෙරළෙන්නාසේ දැනේ.

කඵ වා ගුල්මයට

කඵවා දෙකින් ආ ගුල්මයට කඵයෙන් හා වයින් එන ගුල්ම යට කී ලකුණු මිශුව ඇතීව බඩ ඇතුළත ගෙඩියක් හෝ ගුලියක් පෙරලෙන්නා සේ අධික රැජාවේ.

රක්ත ගුල්මයට

මෙය සනුින්ට හටගනී. පුරුෂයන්ට නොමැත. යටිබඩි පෙළමුවෙන් ගැටයක්සේ කුඩාවට සැදී කුමයෙන් වැඩියයි. බඩදරු ලියක්සේ පෙනේ. දෙතනයට කිරිද එරෙන්නේය.

බඩ බොහෝ සෙයින් ඉදිම ඉදිබු පිටික් මෙන් උස්ව එන ගුල්ම රෝගය අසාධායයි.

ගුල්මරෝගයට කසාය

රත්තිටුල්, සාරණමුල්, සිබිහුරු, සුදුලුතු, අරඑ, කොල්ලු, කුඹුරුඇටමද මේවා සමසේ කලං 12 කිරාගෙන වතුර මතා අටක් දමා මතාවට කතාරා හතර වේලව බොත්ව දෙනු. ඊට පෙරුං කායම් සමිඳව ලුණු එක ඹරව ගෙන අඹරා වේලව කළඳ බැගින් කසායට දියකරනු. හැම ගුල්ම රෝග ගුණවේ.

පිත් ගුල්මයාට

නාසාය'– නිපල්, කොහොඹපොතු, කටුකරෝහිණි, තුසාවාඑ දුම්මෑල්ල, මූරුංගාමූල් පොතු, කුරුඳුපොතු, කොව්ටං, ඉරමුසුමූල් මෙහින් සමසේ කලං 12 කිරාගත දිය මතා අවක් යොද මතාවට කකාරා සතරවේලට දෙනු. වේලකට ගිනෙල් කලං 3 බැගින් කසායට යොදු උදේ සවස දෙනු. ි ගුණවේ.

ගුල්මයට තවත් කසාගක්

තිප්පීලි. තිප්පිලිමුල්, සිවිගමුල්, රත්තිටුල්, සිබිහුරු, කෘමිශතුැ මකුල්වැන්තකොල, සුගු මේවා සමසේ කලං 12 ගෙන වතුර මතා අට මතාවට සිඳවා සතර වේලට දෙනු. පණු ගුල්මද සැම ශුල්මද ගුණාවේ. පණුගුල්ම නම් පණුවෝ වැටෙත්.

ශ්ලෙෂ්මා ගුල්මයට

නාභාය: – අරළු, බුළු, තොල්ලි, දැන්න, මිරිස්, සිඞ්ගුරු, ශජ තිප්පිලි, තිප්පිලි, කෘමිශතු, සිවිය, දේවදර, රටතෝරමුල්, එන් සල්, කුරුලුපොතු, කොල්ලන්කොල මේවා සමසේ කලං 12 කිර ගෙන වතුර මනා අවක් වක්කර මතාවට සිඳවා සතර වේලට බොන්ට දෙනු. තිකුළු චූණිය හා මීපැණි පුතිවාපදමා දෙනු,

රක්ත ගුල්මයට

තලදඬු කලං 12 ක් ගෙන කොටා වතුර මනා අවක් සොදි මෙනාවට කකාරාගෙන සතරවේලට දෙනු. සිරිතේක්කු, ශිතෙල් නිකුළු, සීනි මේවා චූණ්ය කලං 1 ක් බැගින් වේලට කසායට දිය කෙරනු. රක්තගුල්ම ගුණාවේ. නෂ්ට පුෂ්පද ගුණාවේ.

යනවපු, වගපුල්, මගුල්කරඳපොතු, සිරිතේක්කු, දේවදර කොල්ලු, තල මේවායින් සමසේ කලං 12 කිරාගත වතුර මතාඅව මතාවට කතාරා හඟර වේලට බොත්ට දෙනු.

øබාමහෝ කිල්ගිය රක්ත ගුල්මයට බෙහෙත්කළවිට ලේ සානම්:− වංඇපල මුල් කලං 12 වතුර මතා අටක්සොද මතාවට කතාරාගෙත හතර වේලට දෙනු. සීති කලං 3 බැශින් කසායට පුනිවාපදමනු. ලේ නවතී.

වී දුා දි ස ට

ශරිරය ඇතුළේද පිටතද මේ ගෙඩි හටගන්නේය. කිහිලි මුලද, ගුදය, මසතිය, කලවාමුල, පපුව, දැල, පෙකනිය යන නැන්හිද අඛික වේදනා ඇතිව කළුවන්ට පුමාදවී පැසවන්නේ වා කිපී ආ ගෙඩි බව දතයුතුග.

එම තන්හිම උපදතා පිත කිපී ආ ගෙඩි වනා පැසවන්නේය අත්තික්කා ගෙඩි පැහැයට ඇතිවේ. අඩික දහය හටගනී.

එසේම ඇතුළ මහත්ව හටගත සිහිල්ව සවල්ප වේදනා ඇතිව පුමාදව පැසවන්නේ ශ්ලෙෂ්මා කිපී ආ ගෙඩිය.

අධිකවේදනා ඇතිව පැසවීම පුමාදවී රතු පැහැය හට්ගන්තේ රක්තය කිපී ආ ගෙඩිය.

තුන්දෙස් කිපි ආ ගෙඩි සම නොපැසී බොහෝ කල් දිග පැසක් සේ මහන්වසිටී.

ඇඟ ඇතුලේ උපදනා ගෙඩිවලව අනතර් විදුාදියයිද පිටත උපදනා ගෙඩිවලට බහිර් විදුාදියයිද කියති.

තැලීම් පිලිස්සුම් ආදිගෙන් වන ගෙඩීවලට ආගන්තුක විදුාදි යයිද කියති.

ශ්ලෙෂ්ම කිපී ආ ගොඩිවලට:– තොටිල, පලොල්, ඇද්දෙමට තීන්මිදි, බෙලි මේවා මූල් පිටලෙලි ගාදමා කලං 12 ක් කිරාගෙන තලා දිය මතා හතරක් හා එළකිරි මතාවක් යොද, මතාවට කකාරා හතර වේලට දෙනු.

ගුගුල් චූර්ණ කළඳක් බැගින් වේලකව කසාග**ව** පුතිවෘප දමනු.

රක්තයකිපී ආ හොඩිවලට:-සාරණ, රත්තිටුල්, එඩරු මේවා මුල්ද මිරිකුළු මුල් පොතුද හෙළ ලසුනුද කලං 12 කිරාගත වතුර මතා අටක් හොදු මතාවට සිඳවා සතර වේලට උදය කීපයක් දෙනු වේලකට එඩරුතෙල් කලං 3 බැගින් පුතිවාපදමනු.

සෑම ගෙඩිවලට (විදුාදි)

ම්රිකුළුපොතු දෙලොස් කළඳක් කි්රාගන වතුර මනා අව මතා වට සිඳවා සතරවේලට දෙනු. ගුගුල්, තීප්පිලි, චූණිය කලං 1 ක බැගින් වේලකට කසායට පුතිවාප දමනු. බඩතුල ගෙඩිද ගුණවේ.

ඊට ගෑමට

කුරුඳුපොතු, වරාමුල් පොතු, අරළු, මිරිකුළුමුල්, මිහුල්කරඳ පොතු, එන්සල්, සිඞිභුරු, සවිඳව මේවා නැම සමබරට <mark>ගෙන ගොමු</mark> යෙන් අඹරා ගෙඩිපිට ගානු. සියලු විදුාදි ගෙඩි වියකේ.

ඊට බේන්

වා කිපී ආ ගොඩිවලට:- මිරිකුළු පොතු, කුරමූල්, මහුල් කරඳපොතු, ඉහුරු, මිරිස්, තිප්පිලි, සුවිඳව මේවා සමබරට කිර හෙත වියලා චූර්ණකර වේලකට කලෙං 2 බැඟින් මීයෙන් අතා කීප උදයක් දෙනු.

සුතු, අරඑ, බුඑ, සෙල්ලි, තෙඵම්අල, සිවිසමුල්, සවිඳව, කෘමි ශතුැ මේවා සමබරට ගෙන විසලා චූර්ණකර වේලකට කලං 2 ක බැගින් කීප උදසක් මීසෙන් අතා දෙනු.

පිත කිපී ආ භොඩිවලට:- සාතාවාරියමුල්, දමිණිමුල්, කසිල මුල්, කුඹුක්මුල්, මහුල්කරදමුල්, නිදිකුම්බමුල්, වෙලිප්පරිත්ති, ලුණුවරණමුල්, හින් මිදිමුල්, මිරිස්කොල, කටුකරඬුමුල්, ඇද්දෙමට් මුල්, බෙලිමුල්, එඩරුමුල් මේ හැම සම බරට ගෙන වියලා චූර්ණ කර වේලකට කලං 2 ක් උණුදියෙන් කීප උදයක් දෙනු.

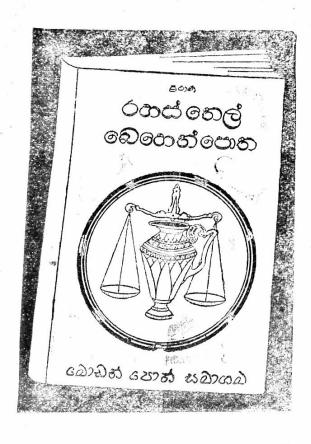
ආගන්තුක ගෙඩිවලට

මගුල්කරඳපොතු, මිරිකුළුපොතු, මීගසේමුල්, ලුණුවරණපොතු රත්තිටුල්, සාරණමුල්, වඳකහ, විගලිකහ, අමුක්කරා මේ දේ සම බරට ගෙත ගොමුගෙන් අඹරා ගානු. ගෙඞ වියකේ. ගිනිවිසෙ**න්** ආ විදා**දිද** ගුණවේ.

පුරාණ රහස් තෙල් බෙහෙත් පොත

මන්තු ඖෂධ සෞග සහිත බලශතු තෙල් විච්චෝරු ඇතුලත් සම්පූණ් පැරණ් ගුන්දීය

ඔඉෂධ බලගත්, මන්නුමග බලයන් යොග කොට සාද ගන්නා විඛිමත් ඖෂධීග තෙනල වශීන්, ඒවා සිඳෙ ගන්නා ශාසනීග කුම උසභින විට්ටෝරු ඈතුළන් පුරාරා රහස් තෙල් බෙවෙනෙනේ - වෙනෙනකි. පාඩමි සිටීමට, ධාරණ ශක්තිය වෑඩිමට, රාජ වශීයෙට,

මිත තොවැදී ආර*ක*ණවීම**ට, භූත** දෙස් දුරුවීමට, ශුිකා වඬිනක**ට** දූපතායට, පිස්සු ඔල්මාදයට, සන්ති ආදිගටත්, සියලු සළිාංග රෝග ඝන්වක් පැරණියෙන් භාවිතා කළ සරසවති, ශුියාවඞ්න ගෙනරාජ බුහ්ම සරසාවකී, චඤ සරසවතී, කවපටල, යමදේවරාජ බා*රණ*, යකුදුවිලි, මහාඋමමත්– තක, සිටීවිසෑදී, අශ්ති සරසාතී සන්නි හිමගිරිරාජ, කණාඞමාල, අසුර කඤත, විදුරුමාත, ශියා-දේව, මනා ජීවනාඥ ගුනණ් පුමේහ වාතමූර්තු, මහා යනෙම භූත, ගභී ශෘනති, සිංක රාජ, රාජ ගුරැ, චිනනාමාණිකාප, ලද්චවා, ගසා භූත, දීවාහංගතා සන්නි

මාන්දම, ඊශාවයිපාත, දෙවමුර්තු ආදිගත් රන් කරඬු තුළ අවුරුදු දකස්ගණන් ආරකාවුත ඉරැඳසනා, වෙතසිපොත්රු, රාජනරංශනි ආදිගත් මීට ඇතුළත්ය කොඳ කඩදසිගේ අලුත් මුදුණාය.

දේශීය ඇස් වෙදකම

ඉතාමත් රහසිගත ව තබා ගෙන පුදුම දස්කම් කළ දේශිය ඇස් වෙදසාම පිළිබඳ ඔහුෂධ සංයෝග ඇතුළත් පොතක් දත් නිකුත් ව තිබේ. අත් පා වල බෙහෙත් බැඳ ඇහේ රෝගය සුවකළ කුමද සුළු බෙහෙත් වලින් ලොකු රෝග සුවවීම ද බේත විකා ඇසට පිඹිමෙන් රෝග සුව වීමද අප රට පුරාණයේ සිට කීප දෙනෙකුන් අතරේ පමණක් තිබූ ඒවාය. ඒ වටිනා වට්ටෝර මීට ඇතුළත් කර තිබේ.

ඇසේ හට ගන්නා ඉතා සුළු අබාධයේ පටන් හැම ඇස් රෝගයකට ම ඉතා පහසු චිකිත්සා කුම මෙහි විස්තරව ඇත්තේය. මාහිර වශයෙන් ඇසට සිදුවන සියලු අනතුරු චලටද බෙහෙත් වර්ටේරු මෙහි ඇත. සියලුම ලොකු කුඩා අයට තම සමන්ගේ රෝගයන්ට පිළියම් කර ගත හැකි අයුරින් රෝග විස්තර හා රෝග නිදුනද ඔමෙබ යෝග කුම හා පාවිච්චි කාළයුතු ආකාරයද ඊට පත්තියම් ද පථා හපථා අහහාර යනාදී උපදේශ-යන් ගෙන් පොත නො අඩුව පිරි තිබේ. එනිසාම වෛද වරයෙකු ලහ සිටින්තා සේ මෙස කියවන කෙනෙකුට පහසුවෙන් උෂන හැකි අයුම්විකිත්සාව දිනපතාම පාහේ එළඹෙන නොයෙක් ඇස් රෝගයන් වාපසමනය කර ගැනීමට පිහිටාධාර වන්නේය.

කුඩා ළමයින් හේ ඇස්වලකට ගන්නා කොරළ ශට පහේ බෙහෙන් කැඳීමෙන් රෝග සුව කරණ කුමද හිසපිට බෙහෙනේ ගා ඇස් රෝග සුව කිරීමද, වැලමිටේ දණ නිසේ බෙහෙන් බැඳ ඇසරද නිසරද සුවකිරීම ද විශ්මය ජනක ඔමෙහි සංශෝශයි. ඇස්රත කබ කඳුළු ආදීයට නියපිට බේත් ගා සුව කරන කුම ඇත්තේය. නිමිර, කාව පටල ධූමර, රැකණ මල්පොල, සුද, රත, පිතන විදන්ධ හෘසුවදුපටික, අනා, සහ පිළිකා, මස්දළු, උල්වාරන් ආදී සියලු සාධා දුස්සාධා හැම රෝගසකටම පුතුසස අත්දුටු විකින්සා කුම මෙහි ඇත්තේය.

මිළ රු 4-00 සී. නැපැලට ශක 35 සි.

දේවපියගේ ඖෂධ නාම සංගුව

ඔහළධ වගී හැඳින ගැනීමට මෙ ය ම හෝ ප සා රි වෙහි අංජනම එළි රහස් තෙල් බෙහෙන් ආදියට උවමනා ඉර රාජ වන රාජ ගරුඬරාජ ඇත් සොඩ ඇත්අඩි කළු කොහිල විෂ කුම්හ, එලවරා, කදුලැස්ස, රැක්අගුත නත්තසූරිය, මිනම්– බර පොන්නම්බර, සතුරු සම් මැට්ටිය, බිම්මුල්, ගොජිවිහා ආදී මතහෙදයන්ට භාජනව පවන්නා ඔහළධ වශී ගැන ද

විසනර වෙයි. වෙද මහතුන්ට පමණක් නොව කොයි කාටත් පුගෝජනවත්ය. දෙවළිය කන්නන්ගර මහතා විසින් සම්පාදිත ඔප කඩදසියේ මූදිත පිටු දෙසිය ගණනෙකින් යුත් පොතකි.

වෙනත් වෙද පොක්

පැරණි පීතස් වේද පොත	1 - 50
හන්න චිකිත්සා – භැඩුම් බිදුම් වෙදකම	1 - 50
කාමෙම සට සංගුන	2 - 00

මෙහසජීජ මණැජූසා

දඹදෙනි කාලවේ ලියවී ඇති අංග සම්පූර්ණ මේ පාලි වෛදු, ගුන්ස සිංහල භාවා නී සහිතව පළකර ගෙන යනු ලැබේ.

සිංහලේ අත් වෙද පොත

මෙසං**කඩෙගල** නුවර **රාජ ස**මගේ රාජකීය බෙහෙත් ගෙයි හසනසාර වසතු වශ**යෙ**න් සැලකෙන වට් ටෝරු ඇතුළත් වෛද, න හසන සාරස හෙවත් සිංහලේ අක්වෙද **පොත** ඉංගුිසි වෛද_{ගු}වරුතවද සුවකළ තොහැකිව තිබෙත රෝග සම්ඛ**නා**ගෙනේ පැරණි සිං**ාල** වෙද කාමෙහි හපන්නම් එවලේම **පෙන්**විය හැකි ලෙෂාඨ රාජකීය මෛචද_ා ගුන්ථයකි. කටුචක් ඇනී ම වැනි සුළුඅාබාබයේ සිට ඇලියා œඎ අජි ණ් ීූ සන්නි, ආදිශ දක්වා ඇති කුදු මහත් තො ෙතෙකුත් රෝශාගන්ට එකෙන් දෙකෙන් වෙඩිමෙන් වදින හසනසාර ගුලි.

කල්ක, චූණ්, දුම්, තැවුම්, පත්තු ඝාත ලේෂාදී හැම දෙයි**න් ම** පොත සම්පූණ්ීය.

කැසි, මුස, නෘදෙස රෝහ, කාස, උන්මාද, මී මැස්මොර, සික්කා, සවරහෙද, ශ්ලෙෂ්මා පාණැඩු, විදුංධි, හඩු, වණ, දිපිළිතා කුෂ්ට, පරංගි, උපදංශ, අණාවාදධි, ගුල්ම, අරිශස්, භගන්දරා, මුතු රෝග, පෘණ්ඩුකාමිලා, බරවා ආදී තව නොසෙසාුන් රෝග සන්ට ඇති මඉෂට ඉහා පුතුසුකුසෙ. සටි පතුලේ බෙහෙන හැමෙන් විරෙත කරන පුදුම විකික්සා කුම මෙසි ඇත.

සමහර රෙගයන්ට සම්බනි වෙනත් ගුත දෙෂ ඇත. ඒවා ඉවත් නොකොට කිසිම යුරෝපීය වෛද, විශෙෂඥ යෙකුට වත් ලෙඩා සුවකළ නොහැක. ඒවාට අත්දුටු නිසි පතිකාර මෙහි ඇතුළති. තෑමාවශෙෂව පවතින පුදුම උපදවන වෛද, කුම මීට ඇතුළත්ය. වෛද,වරුනට පමණක් නොව ශෘහ වෛද, ඩුව රෙකෙකු වශයෙන් සෑම ගෙදරකම තබා ගත යුතු හැම දෙනෑටම පුයෝජන වත් හොඳ කඩදසියේ මූදිත පිටු! හාරසිය ගණනකින් යුත් විශාල පොතකී.

පිටපතක මිළ රු 6 – 50 සි.

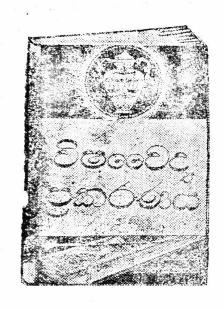
තැපෑලට ශත 35 යි.

මොඩන් පොත් සමාගම – නුගේගොඩ.

විෂ වෛද, පුකරණය

පිස්සුබලු විෂ, මී විෂ, වස විෂ හා සුපි විෂටත් පුතා සැෂ ඖෂඛ මෙන්තු – කොම් විඛි ඇතුළත් අංග සම්පූර්ණ විෂ මෙළිදී, පුහාරණය දෙන් මුදුණයඩ සිමබ්.

සැපූ බල්ලා පිස්සු බල්ලෙක් ද නැද්දශි දෙන ගන්නා විධි, පිස්සු වටවා සුව කිරීමේ විධි හා පිස්සු නො වටවා සුව කිරීමේ කුඹි, ඊට ඖෂධ – කෙමී – මන්නු විධි ඇතුළත්ය.

තාග, පොළොන්, කරවැල්, මාපිල් තෙලිස්; ඉල් මැබිලී, වල් ගැරඩි, කුණ කවූ, ජලජසපී ආදී සියලුම සපී විසට පමණක් නොව දිවිමකුළු, හෝ නුසු, පත්තෑ, සිකතැල්, මී මැසි, දෙබර, බඹර, කණමැදිරි විෂට හා රිලා වඳුරු, බළල්, ඌරු ඇදී සතුන් කෑ විසට ද දහස්වර අත්දුටු වටිනා බෙහෙත්, කෂාය, නස්න, ආලේප, ගුලි, අඳුන් විෂ හරණ ගල්, පත්තු; තැවුම්, කෙම් මන්තුාදී සකලාංගයනින්ම භම්පුණ්සි. රෝගියා නොදකම ඔහු සුවපත් කළ

නැකි නො හැකි බව හා සුව කළ නො හැකි නම රෝහිසා ජීවත්-වන දින ගණන් නොබා කිව හැකි සතාමෙම ගුප්ත ශාසනු කුම සි මෙම පොතට අඩංගුය සපියකු දුෂ්ට කළ බැව් කිසා එන දූතයාට මැතිරීමෙන් ගැසීමෙන් රෝගියා සුවපත් කරන පුදුම සහිත කුමද ඇතුළත් මෙම පොතෙනි වටිනා කම මෙතෙකැයි නිමකළ නො-හැක. අද්භුත දූත ලඤිණ සහිත මෙම හුන්ථ රත්තයෙහි සපි විෂයෙන් මළවුන් නැගිටුවා පාණය දී සුවපත් කිරීමේ පුතා කෙෂ කුමද ඇතුළත් පිටු එකසිය අනු ගණනකින් හා විෂ වෛදු විනතාමණී දේවපිය කනේනන්ගර සූදීන්ගේ පිටු තිස්ගණනකින් සුත් උප ගුන්ථයකින් ද සමන්විත මෙම වටිනා විශාල ගුන්ථය හැම ගෙදරකම තබා ගත යුතු පුගෝජනවත් පොතකි.